

ORTAÖĞRETİM
GÜZEL SANATLAR LİSESİ
ÇALGI EĞİTİMİ

FLÜT

9

DERS KİTABI

Yazarlar
Damla NACAROĞLU
Neslihan VELA KALKAN
Zeki GÜVEN

DEVLET KİTAPLARI
İKİNCİ BASKI

....., 2019

Her hakkı saklıdır ve Milli Eğitim Bakanlığına aittir. Kitabın metni ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz

HAZIRLAYANLAR

Editör

Zeki GÜVEN

Dil Uzmanı

Ömür SAĞKAL

Program Geliştirme Uzmanı

Doç. Dr. Necla KÖKSAL

Ölçme ve Değerlendirme Uzmanı

Yrd. Doç. Dr. Metin YAŞAR

Rehberlik ve Gelişim Uzmanı

Serpil BAKACAK

Notist

Emin DEMİRBACAK

Özkan AKGÜL

Görsel ve Grafik Tasarım Uzmanı

Halil Özgür AYHAN

ISBN 978-975-11-4370-9

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

GENÇLİĞE HİTABE

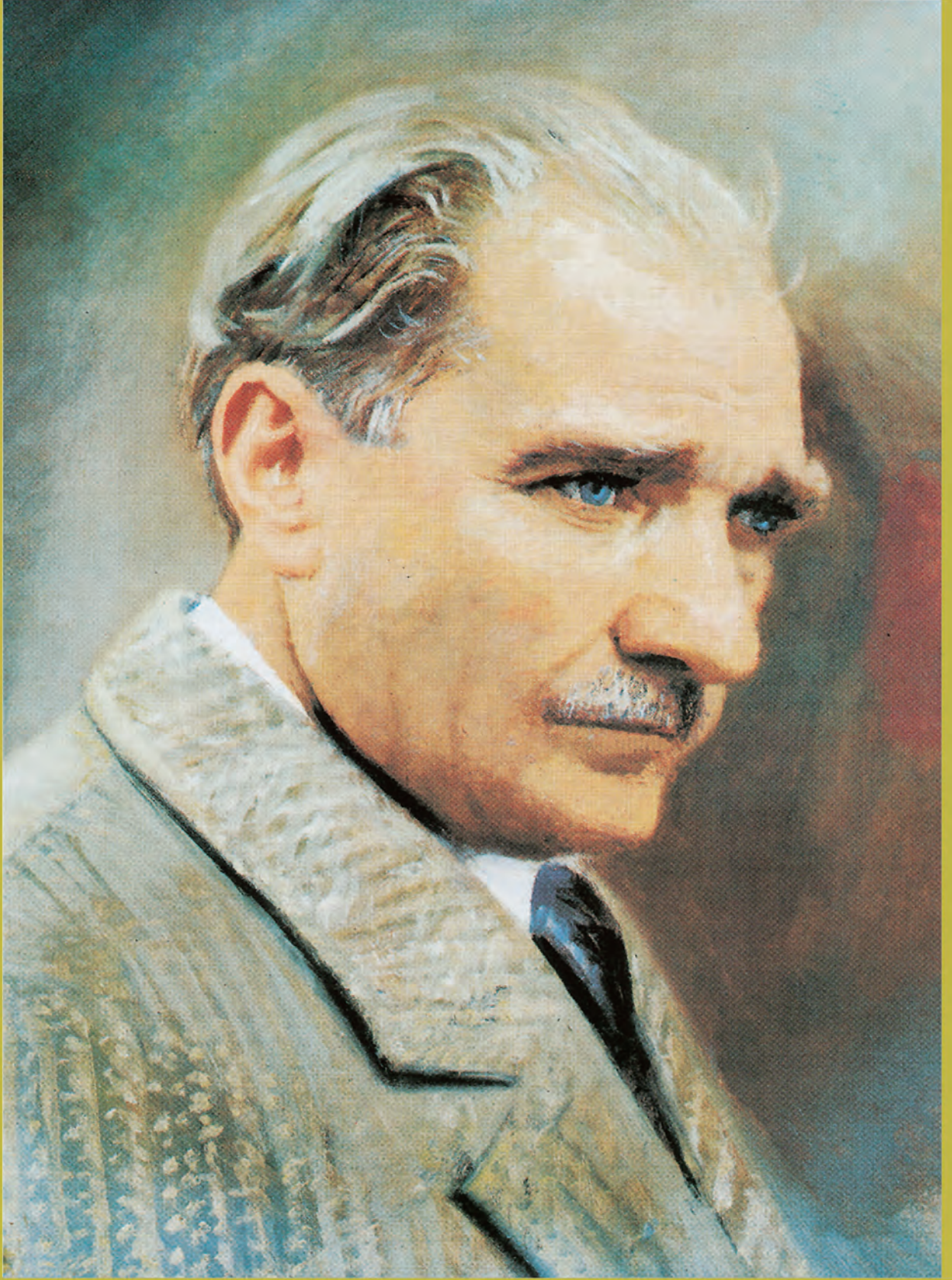
Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsaid bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İSTİKLÂL MARŞI (*)

Söz: Mehmet Âkif ERSOY
Müzik: Osman Zeki ÜNGÖR

Moderato

① Kork ma sön mez bu şa fak lar da yü zen__ al san
② Çat ma kur ban o la yım çeh re ni ey naz lı hi

cak Sön me den yur du mun üs tün de tü ten en son o cak o
lal Kah ra man ır kı ma bir gül Ne bu şid det bu ce lâ l Sa

be nim__ mil le ti min yıl dı zı dır par la ya cak O ben
na ol__ maz dö kü len kan la rı mız son ra he lâ l Hak kı

nim dir o be nim mil le ti min dir an cak
dır Hak' ka ta pan mil le ti min is tik lâ l

(*) İstiklâl Marşı'nın birinci sözlerini söylerken virgül (,) , ikinci sözlerini söylerken ise yıldız (*) işaretlerinin bulunduğu yerlerde nefes alınız.

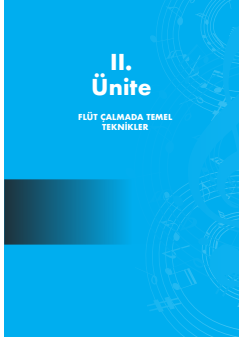
İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE: FLÜTÜN TARİHÇESİ, YAPISI, ÇEŞİTLERİ VE BAKIMI

A) FLÜTÜN TARİHÇESİ (İLK ÇAĞ DÖNEMİ).....	14
1. İLK ÇAĞ UYGARLIKLARINDA FLÜTÜN YERİ VE ÖNEMİ	14
2. İLK ÇAĞ UYGARLIKLARINDA FLÜTÜN YAPISI	15
3. FLÜTÜN TARİH İÇİNDEKİ GELİŞİMİ	17
B) FLÜTÜN TEKNİK YAPISI VE ÇEŞİTLERİ.....	19
1. FLÜTÜN YAPIM MALZEMELERİ	19
2. FLÜTÜ OLUŞTURAN PARÇALAR VE İŞLEMLERİ	20
3. FLÜT ÇEŞİTLERİ VE KULLANIM ALANLARI	21
C) FLÜTÜN BAKIMI VE ONARIMI.....	23
1. FLÜTÜN KORUNMA YÖNTEMLERİ	23
2. FLÜTÜN GÜNLÜK BAKIMI	23
3. FLÜTTE OLUŞABİLECEK ARIZALAR.....	26
4. I. ÜNİTE DEĞERLENDİRME.....	27

2. ÜNİTE : FLÜT ÇALMADA TEMEL TEKNİKLER

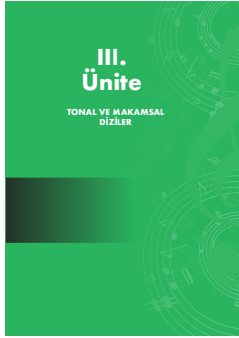

A) NEFES TEKNİĞİ.....	30
1. NEFES TÜRLERİ	30
2. DİYAFRAM NEFESİ	33
3. DİYAFRAM NEFESİNİN KULLANIM ALANLARI	34
4. DİYAFRAM EGZERSİZLERİ	35
B) DUDAK POZİSYONU VE SES ÜRETME TEKNİĞİ.....	41
1. DUDAK POZİSYONU	41
2. SES ÜRETME	43
3. TEMEL DİL VURMA TEKNİĞİ	44
C) DURUŞ VE TUTUŞ POZİSYONU.....	46
1. DURUŞ VE TUTUŞ	46
D) PARMAK POZİSYONLAR.....	49
1. FLÜTTE PARMAKLARIN KONUMU	49
2. FLÜTTE İKİNCİ OKTAV SESLERİ	50
3. FLÜTTE BİRİNCİ OKTAV SESLERİ	56
4. FLÜTTE ÜÇÜNCÜ OKTAV SESLERİ	64
E) DİL TEKNİĞİ VE ARTİKÜLASYON.....	75
1. FLÜTTE LEGATO TEKNİĞİ	75
2. FLÜTTE NON LEGATO TEKNİĞİ.....	77
3. FLÜTTE PORTATO TEKNİĞİ	78
4. FLÜTTE STACCATO TEKNİĞİ	81
5. ETÜT VE ESERLERDE ARTİKÜLASYON ÇALIŞMALARI	84

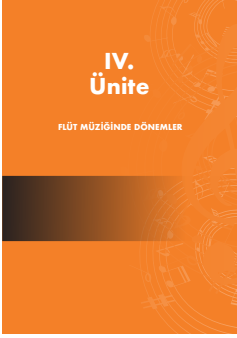
F) ENTONASYON VE SONORİTE TEKNİĞİ.....	88
1. FLÜTTE ENTONASYON	88
2. FLÜTTE SONORİTE	88
3. FLÜTTE SONORİTE ÇALIŞMALARI	91
4. II. ÜNİTE DEĞERLENDİRME.....	97

3. ÜNİTE : TONAL VE MAKAMSAL DİZİLER

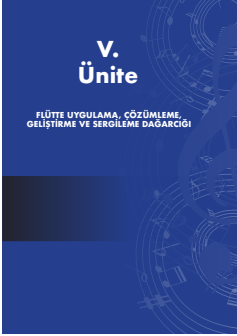
A) DEĞİŞTİRİCİ İŞARET ALMAYAN MAJÖR VE MİNÖR DİZİLER.....	100
1. DO MAJÖR DİZİSİ	101
2. DO MAJÖR TONUNDA KIRIK AKOR VE ARPEJ	102
3. DO MAJÖR TONUNDA ETÜT VE ESERLER	103
4. LA MİNÖR DİZİSİ	106
5. LA MİNÖR TONUNDA KIRIK AKOR VE ARPEJ	107
6. LA MİNÖR TONUNDA ETÜT VE ESERLER	108
B) ÇARGÂH MAKAMI.....	111
1. MAKAM KAVRAMI	111
2. ÇARGÂH MAKAMI DİZİSİ	114
3. ÇARGÂH MAKAMINDA ETÜT VE ESERLER	115
C) TEK DİYEZ ALAN MAJÖR VE MİNÖR DİZİLER.....	117
1. SOL MAJÖR DİZİSİ.....	117
2. SOL MAJÖR TONUNDA KIRIK AKOR VE ARPEJ	119
3. SOL MAJÖR TONUNDA ETÜT VE ESERLER.....	119
4. Mİ MİNÖR DİZİSİ.....	123
5. Mİ MİNÖR TONUNDA KIRIK AKOR VE ARPEJ.....	124
6. Mİ MİNÖR TONUNDA ETÜT VE ESERLER.....	125
D) RAST MAKAMI.....	128
1. RAST MAKAMI DİZİSİ.....	128
2. RAST MAKAMINDA ETÜT VE ESERLER.....	129
E) TEK BEMOL ALAN MAJÖR VE MİNÖR DİZİLER.....	130
1. FA MAJÖR DİZİSİ.....	130
2. FA MAJÖR TONUNDA KIRIK AKOR VE ARPEJ.....	131
3. FA MAJÖR TONUNDA ETÜT VE ESERLER.....	132
4. RE MİNÖR DİZİSİ.....	135
5. RE MİNÖR TONUNDA KIRIK AKOR VE ARPEJ.....	137
6. RE MİNÖR TONUNDA ETÜT VE ESERLER.....	137
F) BUSELİK MAKAMI.....	142
1. BUSELİK MAKAMI DİZİSİ.....	142
2. BUSELİK MAKAMINDA ETÜT VE ESERLER.....	142
3. III.ÜNİTE DEĞERLENDİRME.....	144

4. ÜNİTE : FLÜT MÜZİĞİNDE DÖNEMLER

A) BAROK DÖNEM	146
1. BAROK DÖNEM BESTECİLERİ	147
2. BAROK DÖNEM MÜZİKLERİ, BİÇİM VE TÜR ÖZELLİKLERİ	148
B) KLASİK DÖNEM	149
1. KLASİK DÖNEM BESTECİLERİ	149
2. KLASİK DÖNEM MÜZİKLERİ, BİÇİM VE TÜR ÖZELLİKLERİ	151
C) ROMANTİK DÖNEM	152
1. ROMANTİK DÖNEM BESTECİLERİ	153
2. ROMANTİK DÖNEM MÜZİKLERİ, BİÇİM VE TÜR ÖZELLİKLERİ ...	155
D) ÇAĞDAŞ DÖNEM	156
1. ÇAĞDAŞ DÖNEM BESTECİLERİ	156
2. ÇAĞDAŞ DÖNEM MÜZİKLERİ, BİÇİM VE TÜR ÖZELLİKLERİ	158
3. FLÜT MÜZİĞİNDE DÖNEM ESERLERİ	159
4. IV. ÜNİTE DEĞERLENDİRME	164

5. ÜNİTE: FLÜTTE UYGULAMA, ÇÖZÜMLEME, GELİŞTİRME VE SERGİLEME DAĞARCIĞI

1. HIZ, İFADE, GÜRLÜK TERİM VE İŞARETLERİ.....	166
2. ESER VE ETÜTLERDE YER ALAN SÜSLEMELER.....	169
3. SOLO, EŞLİKLİ ESER VE ETÜTLER DAĞARCIĞI.....	171
4. V. ÜNİTE DEĞERLENDİRME.....	221
TERİMLER SÖZLÜĞÜ.....	225
KAYNAKÇA.....	228

KİTABIN TANITIMI

Ünite numarasını gösterir.

Ünite adını gösterir.

Ünitede yer alan bölüm başlıklarını ve sırasını gösterir.

Hazırlık Çalışmaları: Bu bölüm, yeni bilgilerin öğrenilmesi amacıyla ön bilgileri harekete geçirmeyi, konuyu sezdirmeyi amaçlar.

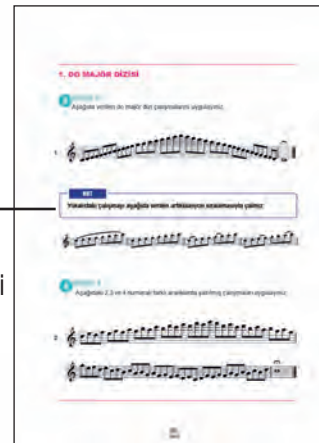
Bilgi Notu: Konuya ilişkin küçük bilgilerin verildiği bölümdür.

Etkinlik: Sınıf içinde öğrencilerin konuya yönelik etkin katılımının sağlandığı uygulamalı bölümdür.

Uyarı: Verilen bilgi ve önerilen çalışmalarda dikkat edilmesi gereken yerleri gösterir.

Not: Konuya ilişkin önemli görülen ve öğrencinin dikkatini çekecek bölümdür.

Okuma Metni: Konuya veya etkinliğe yönelik okuma metinlerini belirtir.

Ünite Değerlendirme: Üniteye öğrenilenlerin çoktan seçmeli, boşluk doldurulmalı, doğru - yanlış ayırt etmeli, eşleştirmeli ve açık uçlu sorularla değerlendirildiği bölümü gösterir.

I. Ünite

FLÜTÜN TARİHÇESİ, YAPISI, ÇEŞİTLERİ VE BAKIMI

- A) Flütün Tarihçesi
- B) Flütün Teknik Yapısı ve Çeşitleri
- C) Flütün Bakımı ve Onarımı

A - FLÜTÜN TARİHÇESİ (İlk Çağ Dönemi)

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. İlk Çağ uygarlıklarında flütün hangi malzemelerden yapıldığını araştırınız.
2. İlk Çağ uygarlıklarındaki flütün tarihsel gelişimi hakkında bilgi edininiz ve öğretmeninizle paylaşınız.

1. İLK ÇAĞ UYGARLIKLARINDA FLÜTÜN YERİ VE ÖNEMİ

On binlerce yıl öncesinde yaşayan insanlar; bambu, kemik (*Görsel 1.1.*), boynuz ve hayvan dişlerine üfleyerek bunlarla ses çıkarabildiklerinin farkına varmışlardır. Bunlara en ilkel ve en eski çalgılar diyebiliriz. İnsanlar yaşadıkları çağlar boyunca her türlü duyguyu müzikle anlatma isteğinde olmuşlardır. İlk Çağ uygarlıklarındaki topluluklar vurmali çalgılardan sonra içi boş olan her objeyi üfleyerek üflemeli çalgıların ortaya çıkmasını sağlamışlardır.

Görsel 1.1. Kemikten yapılmış üflemeli çalgı

Flüt, ilk olarak bambudan (*Görsel 1.2.*) yapılmıştır. Bambunun içi oyularak baş kısmına bir ağızlık eklenmiş, daha sonra üzerine farklı sayıda delikler açılarak farklı tonlar oluşturması sağlanmıştır. Flüt, o dönemlerde bazı hayvan seslerini taklit edebildiği için avlanmada da kullanılmıştır.

Görsel 1.2. Bambu ağacından yapılmış üflemeli çalgı

2. İLK ÇAĞ UYGARLIKLARINDA FLÜTÜN YAPISI

MEZOPOTAMYA'DA FLÜT

MÖ 4000 yıllarında Sümer tapınaklarında dinsel yakarılar şiirsel bir biçimde sergilenmiştir. Dinsel yakarıların grup halinde ahenkle dile getirilmesini sağlamada önemli bir araç olan ritim, ayinlerde okunan dua ve ilahilere müzikal bir nitelik kazandırmaktadır. Bu dualardaki dinsel ezgilere **sir**, sir'lere eşlik eden kamış kavallara **sem** (Görsel 1.3.), yan ve düz çalınan flütlere **tiğ** ya da **tiggi** adı verilmiştir. Babil, Asur, Akad ve Ur devletlerinde de müzik yapanlar genellikle din adamları olmuştur. Babilliler telli ve vurmali çalgıların yanı sıra flüt ve obua türünden çalgıları da kullanmışlardır.

Görsel 1.3. Sem

MISIR UYGARLIĞINDA FLÜT

Mısır'da kullanılan üflemeli çalgı bugün de kullanılmakta olan **neydir** (Görsel 1.4.). Kullanılan bir başka üflemeli çalgı da **çift kamışlı flüttür**. Çalgılar daha gelişmiş ve değerli gereçlerden yapılmıştır. Çift kamışlı flütün, uzunca bir borunun ağız kısmında bulunan bir çift saman çöpü kullanılarak yapıldığı bilinmektedir. Kazılarda bulunan flüt kalıntıları Mısırlıların büyük aralıklı gamlar kullandığını göstermektedir.

Görsel 1.4. Ney

HİNT UYGARLIĞINDA FLÜT

Hint uygarlığında MÖ 1000 yıllarında ve dağ kültürünün yayılmasıyla "bilgi" anlamına gelen Veda kitapları yazılmaya başlanmıştır. Bharata tarafından MÖ 2000 yıllarında yazılan 5. Veda kitabı Natyaveda'da eski vokal müzik örnekleri görülmüştür. Bu kitapta müzik, tiyatro temellerinin üzerine oturtulmuştur. Hint uygarlığında iki farklı üflemeli çalgı görülmektedir. Bunlardan biri yılan oynatmada kullanılan su kabağı ve bambudan yapılan **pungi** (Görsel 1.5.), diğeri de burundan üflenerek çalınan **bunsi**'dir.

Görsel 1.5. Pungi

ÇİN UYGARLIĞINDA FLÜT

Çin uygarlığında müziğin, tarih öncesi çağlardaki Şang ve Çu aileleriyle başladığı bilinmektedir. Kazılarda Şang ailesinden kalma iyi korunmuş çanlar, çingiraklar; Çu ailesinden kalma da çalgı kalıntıları bulunmuştur. Çin müziğinde ana ses “fa” dır. 5 ses düzeni vardır ve hiçbir nota bir diğerine bağımlı değildir.

En eski üflemeli çalgıları **p'ai-siao (paysiyo)** (Görsel 1.6.) adında bir pan flüttür.

Görsel 1.6. P'ai-siao

YUNAN UYGARLIĞINDA FLÜT

Antik Yunan'ın en önemli ve en belirgin özelliği getirmiş olduğu müzik sistemidir. Bu sistem, İlk Çağ uygarlıklarının müzik sistemine göre kendi içinde tutarlı, somut, bilimsel açıklamaya dayanan, ileri bir aşamayı temsil etmiştir.

Yunan üflemeli çalgılarının en yaygını **aulostur** (Görsel 1.7.). Yunan müziğinde çok sevilen bu çalgı, hem solo olarak kullanılmış hem de vokal müziğine eşlik etmiştir.

Diğer üflemeli çalgılardan biri de Yunan mitolojisinde Tanrı Pan'ın buluşu olan **pan flüt** ve trompetin ilkeli sayılabilecek **salpinx** adlı bir borudur.

Görsel 1.7. Aulos

BİLGİ NOTU

Araştırmalara göre mitolojide flütü ilk kullanan tanrıça **Athena**'dır. Athena'nın Eldere şehrinde bulunan göldeki sazlıkları kullanarak kendi elleriyle flüt yaptığı bilinmektedir. Eldere, günümüzde Afyonkarahisar ilinin Dinar ilçesindedir.

3. FLÜTÜN TARİH İÇİNDEKİ GELİŞİMİ

Orkestraların vazgeçilmez bir enstrümanı olan flüt, icat edildiği zamanlardan bu yana dünyanın en çok kullanılan üflemeli çalgılarından biri olmuştur. Her coğrafyada yeni delikler ve çeşitli baskılar ilave edilerek çok farklı şekillerde gelişmiş ve üflemeli çalgılar ailesindeki yerini almıştır (Görsel 1.8.).

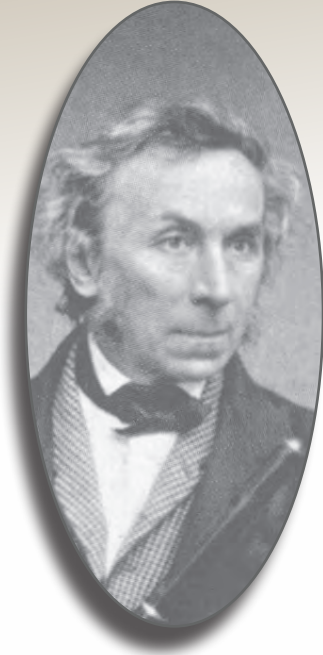
Flüt, ilkel toplumlardan günümüze kadar her toplumda kullanılan çalgılardandır. Bu çalgılardan **fifre**, flütün atası olarak bilinmektedir. Fifre, zaman içindeki değişimi ile yerini **traversa** bırakmıştır. **Traversa**; ağaçtan, kamıştan ya da bambudan yapılan bir çalgı olup dönemin ihtiyaçlarına göre değişikliklere uğramıştır. Altı deliği olan bu çalgıya, 17.yy.da yedinci delik ve sesleri daha kolay elde etmeye yardımcı olan bir perde sistemi ilave edilmiştir. Daha sonra bu perde sistemi geliştirilmeye çalışılmış; fakat yine de flütün bazı eserleri seslendirmede yetersiz kaldığı görülmüştür. Bu yetersizliği farkedenden flüt yapımcısı, bestecisi ve icracısı Teobald BOEHM (Teobald Böhm) flütü geliştirerek günümüzde kullanılan haline getirmiştir.

Boehm, yüksek oktavdaki notaların daha zayıf duyulması ve entonasyon problemi nedeniyle kendi adını verdiği **Boehm sistemini** geliştirmiş, bu sistemle seslerin daha parlak çıkması ve parmakların pratiklik kazanmasını sağlamıştır.

Görsel 1.8. Geçmişten günümüze flüt örnekleri

Okuma Metni

Boehm, 9 Nisan 1794 yılında Münih'te doğmuştur. Babası Münih'te usta bir altın zanaatkârı olarak bilinmektedir. Babasının yanında çalıştığı yıllarda metal işleme sanatının inceliklerini öğrenmiş ve mekanik sanatlara ilgi duymuştur. İyi bir besteci ve flüt icracısı olan Boehm, mekanik sanatlara olan becerisini icat yeteneğiyle harmanlayıp bu yeteneğini flüt üzerinde uygulamaya koymuştur.

Babasının atölyesindeki imkânlarla zorlukla kullandığı ve kendi kendine öğrendiği tek anahtarlı flütünü dört anahtarlı yapma fırsatı bulmuştur. 1810 yılında yaptığı bu çalışmayla flütte gelişmelere imza atmaya başlayan Boehm, King of Bavarian's Court'un birinci flütçüsü Johann Nepumuk Capeller'den aynı yıllarda flüt dersleri almıştır. Gösterdiği çabalar sayesinde 1812–1817 yılları arasında Court orkestrasında ikinci flütçü olarak hizmet vermiştir.

Kuyumculuk mesleğini bırakıp kendini tamamen müziğe adayan Boehm; ağaç, gümüş, altın, nikel ve bakır gibi farklı malzemelerden flütler yapmıştır. Yaptığı flütlere yeni delikler ve baskılar ekleyerek farklı tonlar elde etmeye çalışmıştır.

1832 yılında flütü geliştirmek için başladığı çalışmalarını 1847 yılında tamamlamış ve kendi adını verdiği sistemin patentini almıştır. Bulduğu parmak sistemi obua, klarnet gibi diğer enstrümanlara da uyarlanmıştır.

Boehm'ün flüt yapıcılığı, icracılığı ve yazarlığının yanı sıra flüt repertuarına katkıları da yadsınamaz bir gerçektir. 1822 yılından itibaren flüt için besteler yapan Boehm, Romantik Dönem'e damgasını vurmuş ve yazmış olduğu zor etütleriyle flütü virtüözlük konumuna ulaştırmıştır. Flüt için yazmış olduğu eserlerin birçoğu orkestra veya piyano eşliklidir. Beethoven, Mozart, Bach, Schubert, Haydn, Mendelsshonn gibi bestecilerin eserlerini flüte uyarlamış olan Boehm, 25 Kasım 1881' de Münih' te vefat etmiştir.

B - FLÜTÜN TEKNİK YAPISI VE ÇEŞİTLERİ

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

Geçmişte ve günümüzde kullanılan flütlerin yapım malzemeleri hakkında araştırma yapınız.

1. FLÜTÜN YAPIM MALZEMELERİ

Flüt, üflemeli çalgılar ailesinin bir üyesidir. Genel özellikleri itibariyle bir çok kullanım alanına (orkestra, solo, eşlik) hitap eden çok yönlü bir çalgıdır.

Geçmişte abanoz, gül ağacı gibi ağaçlardan yapılan flüt günümüzde altın, gümüş, nikel gibi farklı malzemelerden yapılmasına rağmen orkestralarda tahta üflemeliler grubu içinde yer almaktadır.

Etkinlik 1

Aşağıda gördüğünüz flütlerin yapım malzemeleriyle ilgili düşüncelerinizi söyleyiniz.

Görsel 1.9. İlk Çağ'dan bugüne farklı malzemelerden yapılmış flütler

2. FLÜTÜ OLUŞTURAN PARÇALAR VE İŞLEVLERİ

AĞIZLIK BÖLÜMÜ

Flütte sesin üretildiği bölümdür. Ağızlık kısmına (*Görsel 1.10.*) alt dudağın yerleştirilip delik kısmına havanın verilmesiyle sesi oluşturur.

Görsel 1.10. Ağızlık

GÖVDE BÖLÜMÜ

Ağızlık bölümünde oluşan ses, bu bölümde notalara dönüşür ve gövde bölümündeki deliklerin kapatılmasıyla da farklı tonlar ortaya çıkar. Gövdede (*Görsel 1.11.*) deliklerin tam kapanması ve havanın kaçmasını engelleyen yumuşak dokulu güderiler, ses perdelerinin sabitlendiği baba ve perdelerin açık kalmasını sağlayan yaylar bulunur.

Görsel 1.11. Gövde

KUYRUK (KALAK) BÖLÜMÜ

Kuyruk bölümü (*Görsel 1.12.*), flütte kalın seslerin oluşturulması için bulunur. Bu bölümde de gövdede bulunan güderi, baba ve yaylar mevcuttur.

Görsel 1.12. Kuyruk (kalak)

3. FLÜT ÇEŞİTLERİ VE KULLANIM ALANLARI

Çalma tekniği ve yapısal olarak benzerlik gösteren fakat boyut ve ses genişliği açısından farklı flüt çeşitleri vardır. Bunlar; soprano, piccolo, alto ve bas flüttür.

SOPRANO FLÜT

Müzik eğitiminde yaygın olarak kullanılan flüt, soprano (do kalaklı) (Görsel 1.14.) flüttür. Çapı ortalama 19 mm, boyutu 69-71 cm arasındadır. 16 deliği, 18 perdesi olan flütün ses aralığı 3 oktavdır. Soprano flüte ayrı bir aparat olan si kalak eklenebilir. Si kalaklı (Görsel 1.13.) flütlerin perde dizilimleri ve mekanizmaları soprano flütle aynıdır. Sadece kuyruk bölümüne ek olarak si sesi eklenmiştir. Bu ek, soprano flütün boyunu ortalama 3,5 cm daha uzatmaktadır.

Görsel 1.13. Si kalaklı soprano flüt

Görsel 1.14. Do kalaklı soprano flüt

PICCOLO FLÜT

Boyutu soprano flütün yarısı kadardır. Parmak pozisyonu soprano flütle aynıdır. Piccolo (pikolo) flütte kuyruk bölümü bulunmaz fakat tarih içinde kuyruk bölümü kullanan piccolo flütler de olmuştur. Piccolo flüt (Görsel 1.15.), soprano flütten 1 oktav tiz ses vermektedir. Piccolo flütü orkestra içinde ilk kullanan besteci Ludwig Van Beethoven'dır.

Mozart da senfonilerinde piccolo flüte oldukça yer vermiştir. Piccolo için bilinen en ünlü parti "Saraydan Kız Kaçırma" operasındadır. Ayrıca "Sihirli Flüt" ve "Idomeneo" adlı yapıtlarda da piccolo'ya yer verilmiştir.

Görsel 1.15. Piccolo flüt

ALTO FLÜT

Alto flüt (Görsel 1.16.), soprano flütten biraz daha uzun bir yapıya sahiptir. Üfleme ve parmak pozisyonları soprano flüte aynıdır fakat baskılardaki sesler soprano flüte göre dört ton kalın çıkar. Örneğin soprano flütte çalınan kalın do sesi aynı pozisyonda alto flütte kalın sol olarak duyulur.

Alto flütte parmak aralıkları ve eller arasındaki mesafe daha fazla olsa da bu farklılıkların üstesinden gelinmesi kolaydır. Alto flüt repertuarı 19. yy.da neredeyse tümüyle soprano flüt repertuarından düzenlemeler yapılarak oluşturulmuştur. Beethoven'ın korno ve piyano için sonatı (op.17), Haydn'ın "Tanrı İmparatoru Korusun" üzerine varyasyonları (op.76, no.3 yaylı kuartetten), Mozart'ın klarnet beşlisinden Adagio (Adajyo) ve pek çok Schubert (Şubert) bestesi alto flüt için yeniden düzenlenmiştir.

Görsel 1.16. Alto flüt

BAS FLÜT

Bas flüt (Görsel 1.17.), az kullanılan ve üretimi az olan bir çalgıdır. Geçmişte diğer flütlerle aynıdır. Ses yapısı soprano flütten 1 oktav aşağıdadır. Alto flütten biraz daha uzun olduğu için çalınma kolaylığı açısından ağızlık kısmı bükülmüştür.

Görsel 1.17. Bas flüt

Etkinlik 2

Öğrendiğiniz flüt çeşitlerini seslerini tanımanız için grubunuzla dinleyip tartışınız.

C - FLÜTÜN BAKIMI VE ONARIMI

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

Flütün bakımı hakkında bilgi edininiz ve flüt bakımının önemini araştırınız.

1. FLÜTÜN KORUNMA YÖNTEMLERİ

Flüt; sıcak, soğuk, tükürük, toz ve nemli hava gibi dış faktörlerden doğrudan etkilenebilir. Bu nedenle flütün bakımına hassasiyet göstermek gerekir. Yapılacak günlük ve temel bakımlar, hem flütün performansını koruyacak hem de uzun vadede sağlıklı kullanılmasını sağlayacaktır.

2. FLÜTÜN GÜNLÜK BAKIMI

Flütün kullanım sıklığına göre öncelikle üç parçanın birleşme bölümleri yağlanmalıdır (Görsel 1.18, Görsel 1.19.). Parçalarının takılması ve çıkarılması sırasında sürtünen yüzeylerin yumuşak şekilde takılması, hem aşınmasını hem de hava sızdırmasını engelleyecektir.

Görsel 1.18. Flüt gövde bölümünün yağlanması

Görsel 1.19. Flüt ağızlık bölümünün yağlanması

Yağlama işlemi tamamlanan flüt, ağızlık bölümünün alt kısmından ve gövde bölümünün eklem yerinden tutulur (Görsel 1.20.), döndürülerek takılır ve çıkarılır.

Görsel 1.20. Ağızlık ve gövde bölümünün takılması

Gövde ve kuyruk bölümü de şekildeki gibi (Görsel 1.21.) döndürülerek takılır ve çıkarılır.

Görsel 1.21. Gövde ve kuyruk (kalak) bölümünün takılması

Üflemeli çalgıların hepsinde kullanım sonrasında iç ve dış temizlik yapılması zorunludur. Üflerken oluşan buhar, flütün iç yapısında su damlacıkları oluşturur. Bu damlacıkların kullanım sonunda temizlenerek flütün içinin kurutulması gerekir. Bunun için temizleme çubuğu ve pamuklu ince bir bez veya tülbent kullanılır.

Etkinlik 3

Aşağıda verilen resimlerdeki sırayla flütünüzü temizleyiniz.

1. Aşama

Temizleme için temizleme çubuğu, pamuklu bez veya tülbent hazırlanır. Temizleme çubuğuna tülbent geçirilerek çubuğa dolanır.

Görsel 1.22.a. Flütün bakım araç gereçleri

Görsel 1.22.b. Temizleme bezinin temizleme çubuğuna geçirilmesi

Görsel 1.22.c. Temizleme bezinin temizleme çubuğuna sarılması

2. Aşama

Tülbentle sarılı olan çubukla, ağızlık, gövde ve kuyruk bölümlerinin içi temizlenir.

Görsel 1.23.a. Ağızlık bölümünün temizlenmesi

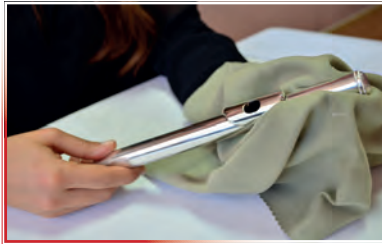
Görsel 1.23.b. Gövde bölümünün temizlenmesi

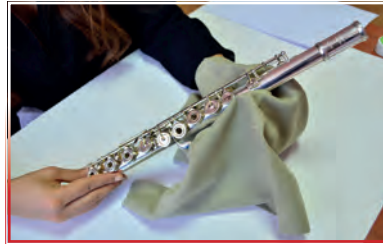
Görsel 1.23.c. Kuyruk (kalak) bölümünün temizlenmesi

3. Aşama

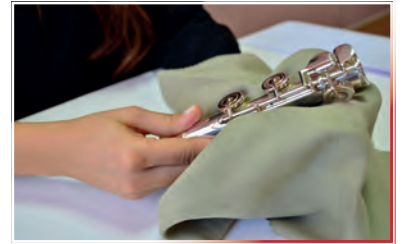
Pamuklu bezle flütün dış kısmı silinir.

Görsel 1.24.a. Ağızlık bölümünün parlatılması

Görsel 1.24.b. Gövde bölümünün parlatılması

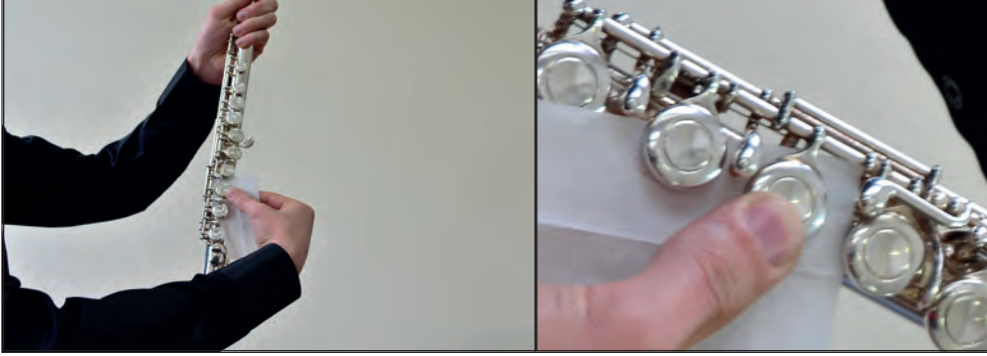

Görsel 1.24.c. Kuyruk (kalak) bölümünün parlatılması

4. Aşama

Perdelerin alt kısmındaki güderilerin nemi, yağsız ince kâğıt yardımıyla alınır (Görsel 1.25.).

Görsel 1.25. Güderilerin yağsız ince kâğıt yardımıyla neminin alınması

3. FLÜTTE OLUŞABİLECEK ARIZALAR

Flüt, perde ve yaylardan oluştuğu için hassas bir yapıya sahiptir. Bu yüzden düşme, çarpma ve sarsıntıyla oluşabilecek tehlikeler nedeniyle enstrüman mutlaka kılıfıyla ve dikkatli taşınmalıdır.

Flüt, metal malzemeden yapıldığı için çalışılan ortam çok önemlidir. Flütün oksitlenmemesi, renginin sararmaması ve güderilere zarar vermemesi için ani hava değişimlerine dikkat edilmelidir. Flüt, çok sıcak ve soğuk ortamlarda kutusunda muhafaza edilmelidir (Görsel 1.26.). Flütün oksitlenmesi, sararması ve güderilerinin zarar görmesi durumunda parçaların tamamen sökülmesi gerekir. Bu arızalar çalgı bakım onarım uzmanı tarafından giderilir.

Görsel 1.26. Flüt muhafaza kutusu

Flütün üzerinde vidalar bulunmaktadır. Bu vidalar, perde ve boşlukların ayarlanması için kullanılır. Vidaların gevşetilmesi veya aşırı sıkılması flütün perdelerinin çalışmasını zorlaştıracaktır. Tecrübe edinmeden vidalarla oynamak flütün ayarlarının bozulmasına sebep olacaktır.

UYARI

Karşılaşılan bir arıza durumunda kendiniz bir müdahalede bulunmadan öğretmeninize veya ilgili çalgı bakım ve onarım uzmanına danışmalısınız.

I. ÜNİTE DEĞERLENİRME

1. Görseldeki flütlerin hangi malzemelerden yapıldığını yandaki boşluklara yazınız.

2. Aşağıdaki tabloda karışık halde verilen İlk Çağ uygarlıklarında kullanılmış flüt isimlerini bulunuz.

AULOS, SİR, TİGGİ, SALPINX, BUNSI, PAYSİAO

A	U	L	O	S	A	R	L	O	L	P	C	X	Ş	Ç	R	E	A	W	K	Ü	Ö	Ç	G	K	L	P
A	L	O	M	S	İ	R	O	Ş	T	A	M	U	I	R	L	O	Y	F	P	T	Y	İ	O	P	İ	A
L	A	T	İ	L	Ö	Y	Ü	İ	L	T	H	P	A	N	F	L	U	T	E	Ş	L	R	İ	Ğ	Y	
K	U	Ş	A	Ğ	R	P	T	D	G	A	L	A	R	G	L	U	P	Ü	P	Ğ	T	Ö	F	H	A	S
D	F	İ	L	A	O	Ş	İ	R	G	S	L	J	S	A	L	P	I	N	X	H	O	L	E	E	T	İ
A	S	I	W	T	B	U	N	S	İ	W	G	W	D	K	W	P	R	A	R	T	A	P	T	R	W	A
R	E	P	D	W	R	P	T	D	U	Y	I	D	A	T	O	T	R	A	W	İ	R	İ	W	İ	D	O
Ş	İ	W	Z	D	A	U	L	O	K	A	Z	H	R	P	T	D	U	N	A	T	Y	A	V	E	D	A

3. Aşağıdaki flütlerin isimlerini noktalı yerlere yazınız.

.....

.....

.....

4. Aşağıdakilerden hangisi flütün günlük bakımı için gerekli olan malzemelerden değildir? İşaretleyiniz.

- A) Yağsız ince kâğıt   B) Temizleme çubuğu   C) Yağ
D) Pamuklu bez   E) Tornavida

5. Flütün arızalanmasına sebep olabilecek etkenleri yazınız.

.....
.....
.....

6. Teobald Boehm'ün flütün tarihsel gelişimindeki yerini yazınız.

.....
.....
.....

7. Aşağıdakilerden hangisi İlk Çağ uygarlıklarında flütün yapım malzemelerinden değildir?

- A) Bambu   B) Taş   C) Kemik
D) Boynuz   E) Akbaba Kanadı

II. Ünite

FLÜT ÇALMADA TEMEL TEKNİKLER

- A) Nefes Tekniği
- B) Dudak Pozisyonu ve Ses Üretme Tekniği
- C) Duruş ve Tutuş Pozisyonu
- D) Parmak Pozisyonları
- E) Dil Tekniği ve Artikülasyon
- F) Entonasyon ve Sonorite Tekniği

A - NEFES TEKNİĞİ

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

- Nefes türlerini araştırınız.
- Nefes türlerinin hangi alanlarda kullanıldığı hakkında bilgi edininiz ve grubunuzla paylaşınız.

1. NEFES TÜRLERİ

Bir canlının yaşamsal faaliyetlerini sürdürebilmesi için oksijene ihtiyacı vardır. Oksijen alıp karbondioksit verme ile gerçekleşen olaya solunum (nefes) adı verilir.

Burun, yutak, gırtlak, soluk borusu ve akciğerler insanın solunumunu gerçekleştiren organlardır. Solunum için en önemli organ burundur; çünkü burun kanalındaki kıllar havayı filtre etmekte, ısıtmakta, toz ve diğer yabancı maddelerin boğaza geçmesini engellemektedir. Ancak solunum hızını arttıracak fiziksel performanslar sırasında, solunuma yardımcı organ olan ağız da solunuma katılır.

Tüm üflemeli çalgılarda olduğu gibi doğru nefes alıp vermek çok önemlidir. Bu nedenle nefes alıp verirken bedenin nasıl çalıştığını çok iyi kavramak gerekir.

Nefes, 3 ayrı bölümde incelenmektedir:

1. Omuz nefesi
2. Göğüs nefesi
3. Diyafram nefesi

OMUZ NEFESİ

Omuz nefesi, havanın daha çok ciğerlerin üst yarısında toplanmasıdır. Bu nefeste omuzlar ve köprücük kemiği yükseltilir. Nefes alırken karın kasılır. Büyük çaba harcanmasına rağmen minimum hava alınır çünkü bu bölüm akciğerlerin en dar alanına sahiptir.

Etkinlik 1

Omuz nefesini fark etmek için aşağıdaki etkinliği gerçekleştiriniz.

1. Aşama

Ellerinizi Görsel 2.1.a'da gösterildiği gibi omuzlarınıza yerleştiriniz.

Görsel 2.1.a. Omuz normal

2. Aşama

Nefes alırken karın kasınızı kasarak omuzları yukarı doğru Görsel 2.1.b'de gösterildiği gibi yükseltiniz, nefes verirken omuzları aşağı bırakınız. Bunu 5-6 kez tekrarlayınız.

Görsel 2.1.b. Omuz yukarı

GÖĞÜS NEFESİ

Göğüs nefesi, akciğerlerin orta kısmına alınan nefes türüdür. Göğüs kaslarını kullanarak alınan bu nefes türünde, akciğerlerin orta bölümünde genişleme meydana gelir. Doğal solunum olarak da bilinen bu nefeste havayı ciğerlerimize iletirken kaburgaları öne, yanlara ve arkaya doğru iteriz.

Etkinlik 2

Göğüs nefesini fark etmek için aşağıdaki etkinliği gerçekleştiriniz.

1. Aşama: Ellerinizi göğüs üzerine yerleştiriniz (*Görsel 2.2.a.*) ve nefes bölgesini kontrol ediniz (*Görsel 2.2.b.*).

Görsel 2.2.a. Ellerin göğüs hizasında tutulması

Görsel 2.2.b. Ellerin göğüs hizasında tutulması yandan görünüm

2. Aşama: Nefes alırken göğsünüzü öne doğru genişletiniz (*Görsel 2.3.a.*), nefes verirken normal pozisyona geri dönünüz (*Görsel 2.3.b.*). Bu çalışmayı 5-6 kez tekrarlayınız.

Görsel 2.3.a. Nefesin akciğerlere alınması

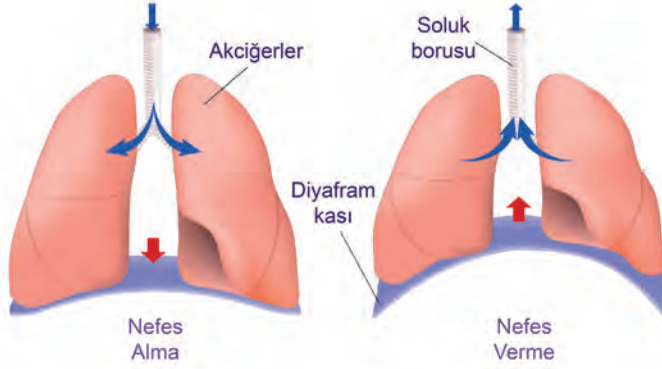
Görsel 2.3.b. Akciğerlerdeki havanın geri verilmesi

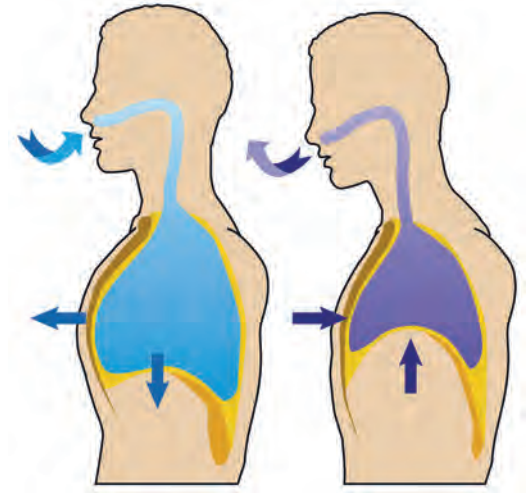
2. DİYAFRAM NEFESİ

Diyafram, göğüs boşluğu ile karın boşluğunu birbirinden ayıran kubbe biçimindeki bir kastır. Bu kas; soluk alırken alçalarak havanın göğüs boşluğuna dolmasını, soluk verirken de eski biçimini alarak havanın boşalmasını sağlar (Görsel 2.4., Görsel 2.5.).

SOLUNUM SİSTEMİ

Görsel 2.4. Nefes alıp verirken diyafram kasının görünümü

Görsel 2.5. Diyafram nefesinde kasın aldığı konum

Nefes alırken göğüs boşluğu ve akciğer genişlerken kubbe şeklinde bir görünüme sahip olan diyafram, kasılarak aşağı doğru düzleşir. Böylece akciğerin alt kısmı havayla dolar. Nefes verirken göğüs kafesi ve akciğer daralır, diyafram nefesi yukarı doğru kubbeleşir. Bu olayın sonunda akciğerdeki hava dışarı çıkar. Bu nefes türü akciğerlerin en geniş kapasiteyle kullanıldığı nefes türüdür.

UYARI

Omuz ve göğüs nefesi ciğerlerin yeteri kadar genişlemesini sağlamadığı için nefesli çalgılarda diyafram nefesi kullanılmalıdır.

3. DİYAFRAM NEFESİNİN KULLANIM ALANLARI

Kişinin yaşamsal faaliyetlerini sürdürebilmesi için alınan nefes, ciğerlerin üst ve orta kısımlarını doldurur. Ancak üfleme enstrüman çalarken ciğerlere alınan nefes, diyafram kası sayesinde ciğerin alt kısımlarının da kullanılmasına yardımcı olur. Bu nefes tekniğine diyafram tekniği denir.

Flüt eğitiminde nefes alma sırasında omuzların ve göğüs kafesinin hareket etmemesi gerekir. Bunu yapabilmek için diyafram kasının vücuttaki yerini iyi kavramakta yarar vardır. Vücuttaki yeri bulunduktan sonra diyafram kasına dıştan bir uyarıcı göndermek (elle karın üzerine baskı uygulamak) diyaframı kontrol etmeyi sağlayan etkili yöntemlerden biridir.

Etkinlik 3

Diyafram nefesini fark etmek için aşağıdaki etkinliği gerçekleştiriniz.

1.Aşama: Ellerinizi karın bölgesine yerleştiriniz. Nefes alırken karnınızı şişirerek havayı akciğerlerinize doldurunuz (Görsel 2.6.).

Görsel 2.6. Elle diyafram kontrolü

2. Aşama: Nefes verirken karın kaslarını kullanarak karnınızı içinize çekin. Bu çalışmayı 5-6 kez tekrarlayın (Görsel 2.6.).

Görsel 2.7. Diyafram nefesi alındıktan sonra fiziksel görünüm

4. DİYAFRAM EGZERSİZLERİ

Etkinlik 4

Diyafram tekniğini günlük yaşantımızda nerelerde kullandığımızı aşağıdaki boşluklara yazarak sınıfınızda tartışınız.

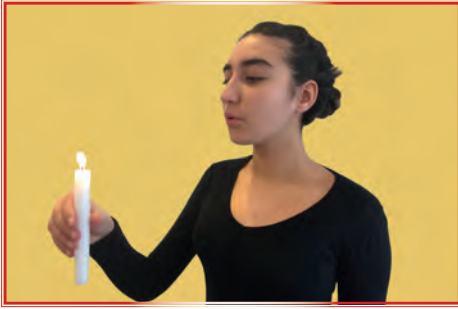

Etkinlik 5

Aşağıdaki etkinlikleri yaparken hangi nefes türünü kullandığınızı söyleyiniz.

Mum Üfleme

Görsel 2.8. Mum üfleme egzersizi

Esneme

Görsel 2.9. Esneme egzersizi

Korku

Görsel 2.10. Korku egzersizi

Etkinlik 6

Diyafram nefesini doğru biçimde kullanmak için aşağıdaki çalışmaları yapınız.

1. Aşama: Sandalyenin veya sert bir zeminin ucuna dik bir konumda oturunuz. Ayaklarınızı omuz hizasında açınız. Vücudunuzun tamamen serbest olmasına dikkat ediniz (Görsel 2.11.a.).

Görsel 2.11.a. Sandalye egzersizinde oturma pozisyonu

Elinizi belinize koyununuz ve bacaklarınıza doğru (Görsel 2.11.b.) eğiliniz.

Görsel 2.11.b. Sandalye egzersizinde eğilme pozisyonu

2. Aşama: Bu pozisyonda ağızdan derin bir nefes alarak nefesi belinizde ve böbreğinizin üst bölgelerinde hissetmeye çalışınız (Görsel 2.12.a.).

Görsel 2.12.a. Sandalye egzersizinde eğilerek nefes alma pozisyonu

3. Aşama: Aldığınız nefesi tutunuz, doğrularak ilk pozisyonunuza geri dönünüz ve nefesi “f” sesi çıkararak veriniz. (Görsel 2.12.b.)

Görsel 2.12.b. Sandalye egzersizinde oturarak nefes verme pozisyonu

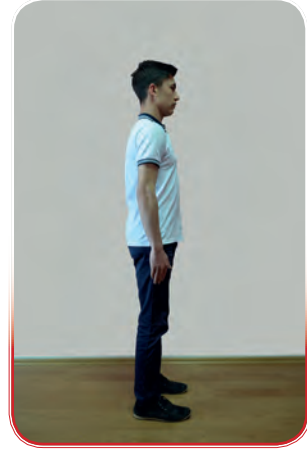
Bu hareketi birkaç defa tekrarladıktan sonra düzeliniz ve eğildiğiniz konumdaki nefesin vücudunuzda nereye gittiğini hatırlamaya çalışarak aynısını düz konumda tekrar yapınız.

Etkinlik 7

Diyafram kontrolü ve güçlendirme çalışması için aşağıdaki egzersizi yapınız.

1. Aşama: Ayaklarınızı omuz genişliğinde açınız (Görsel 2.13.a.).

Görsel 2.13.a. Temel duruş pozisyonu

2. Aşama: Bacaklarınıza doğru eğiliniz ve birim saniye aralıklarıyla 4 sayarak alabileceğiniz kadar nefes alınız (Görsel 2.13.b.).

Görsel 2.13.b. Eğilme pozisyonu

3. Aşama: Aynı pozisyonda 4 sayarak nefesinizi tutununuz.

4. Aşama: Dik konuma geldiğinizde nefesinizin tümünü 4 sayarak geri veriniz.

5. Aşama: Nefes alma sayıları sabit tutularak alma ve verme sayılarını arttırınız.

Bu çalışmayı;

4 al, 5 bekle, 5 ver;

4 al, 6 bekle, 6 ver;

4 al, 7 bekle, 7 ver;

4 al, 8 bekle, 8 ver şeklinde birer arttırarak tekrarlayınız.

BİLGİ NOTU

Nefes verme işleminden sonraki tutma süreci diyafram kasının kullanım kapasitesini genişletmektedir.

Etkinlik 8

Diyaframınızı güçlendirmek için aşağıdaki çalışmayı yapınız.

- 1. Aşama:** Bu çalışma için A4 kâğıdının yarısını alınız.
- 2. Aşama:** Kâğıdı duvar yüzeyine yerleştiriniz.
- 3. Aşama:** Derin nefes alarak duvara yerleştirdiğiniz kâğıdı güçlü bir şekilde üfleyerek duvarda sabit tutmaya çalışınız (*Görsel 2.14.*).

Görsel 2.14. Ayakta kâğıt üfleme pozisyonu

- 4. Aşama:** Bu çalışmayı tekrar ederek diyafram kasınızı güçlendiriniz.

BİLGİ NOTU

Yukarıda yer alan çalışmanın flüt eğitiminde ve gelişiminde büyük rahatlıklar sağladığı görülmektedir.

Etkinlik 9

Diyafram kontrolü için aşağıdaki çalışmayı yapınız.

Korku anında nasıl nefes aldığınızı düşününüz. Dik bir konumda ayaklar omuz hizasında açık olacak şekilde ayna karşına geçiniz. Bir elinizi diyaframınıza, diğer elinizi göğsünüze yerleştiriniz. Korku halindeki gibi ani ve olabildiğince çok nefes almaya özen gösteriniz. Bunu yaparken nefesinizi ciğerlerinizin alt kısmına gönderdiğinizden ve karnınızın hareket ettiğinden emin olunuz.

UYARI

Korku anında alınana ani nefeste önemli olan diyafram tekniğini vücuda alıştırmaktır. Aldığınız bu ani nefeste omuz ve göğsün hareket etmemesi gerekmektedir.

DENETİMLİ NEFES

Bu teknikte nefes; yavaş, uzun ve geniş alınmalıdır. Denetimli nefes, hem ağız hem de burundan alınabilir.

KAÇAMAK NEFES

Bu teknikte nefes; çabuk, kısa ve geniş alınmalıdır. Bu nefes, sadece ağızdan alınır. Flüt eserlerini seslendirirken nefes, alınması gereken en doğru yerde alınmalıdır. Müzik cümleleri ve nefes yerlerinin durumuna göre denetimli veya kaçamak nefes alınır.

B - DUDAK POZİSYONU VE SES ÜRETME TEKNİĞİ

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

Flüt çalan kişilerin dudak pozisyonlarını gözlemleyerek pozisyonun ne şekilde olması gerektiğini söyleyiniz.

1. DUDAK POZİSYONU

Dudaklarımız ile flütün ağızlık kısmının birleştiği noktaya embouchure (ambişür) denilir. Bu terim, ağızlık pozisyonu olarak da kullanılır.

Flüt çalmaya yeni başlayan bir kişi için dil, diş, dudak ve çene yapısına göre en uygun pozisyon belirlenmelidir. Doğru pozisyonun belirlenmesi, kişilerin fiziksel özelliklerinin yanı sıra diyafram destekli nefesin doğru kullanılmasıyla da bağlantılıdır. Ağızlığın dudağa doğru yerleştirilmesi sesin doğru ve temiz üretilmesine yardımcı olur.

Etkinlik 1

Aşağıdaki fotoğraflara bakarak flütün ağızlık bölümünü kendinize uygun olan pozisyonda tutunuz.

1. Ayna karşısına geçiniz.
2. Dudaklar kapalı ve doğal bir konumdayken ağızlıktaki deliği dudağı tam ortalayacak şekilde yerleştiriniz.
3. Dudak kaslarının rahat ve büzülmemiş olmasına dikkat ederek alt dudak ile ağızlığı birbirine paralel olacak şekilde konumlandırınız (Görsel 2.15.).

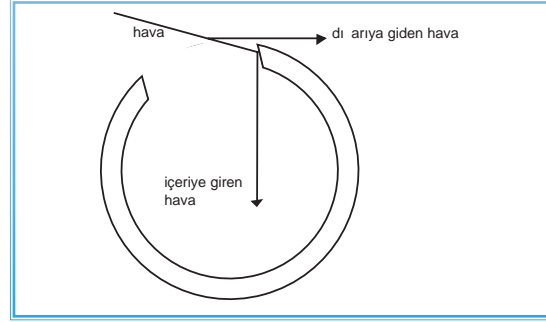

Görsel 2.15. Ağızlığın konumlandırılması

UYARI

- Dudak pozisyonu; ağız, dudak, diş, çene yapısına göre deneyerek bulunmalıdır.
- Dudaklar ve yüz kasları olabildiğince rahat bırakılmalıdır.
- Ağızlıktaki deliği aynada görmemeniz gerekmektedir. Ağızlık çok içe dönük ya da çok dışa dönük olmamalıdır.

Flüte üflediğimiz havanın ağızlıktaki deliğin iç duvarına çarpması sonucu ses elde edilir. Üfleme miktarı yoğun olduğu için nefesin yarısı da ağızlıktan dışarı çıkar (Görsel 2.16.). Bu nedenle üflenen havanın tümünü sese dönüştürmek mümkün değildir

Görsel 2.16. Flüte gönderilen havanın kesiti

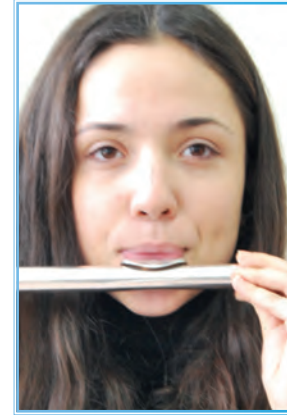
Görsel 2.17.a. Normal pozisyon

Görsel 2.17.b. Esneme pozisyonu

Flüte temas edecek havanın, sıcak nefes olmasına dikkat ederek üflenmelidir. Sıcak nefese resimdeki gibi boğazı esneme pozisyonuna getirerek ulaşmak mümkündür (Görsel 2.17.a., Görsel 2.17.b.).

Dudak kenarları fotoğraftaki gibi kapalı olacak şekilde ağızlığı dudağınıza yerleştiriniz ve dudağınızın orta kısmından küçük bir üfleme deliği oluşturunuz (Görsel 2.18.).

Görsel 2.18. Temel üfleme pozisyonu

UYARI

Üfleme deliğinin flütün ağızlığındaki delikten daha küçük olması gerekmektedir.

2. SES ÜRETME

Etkinlik 2

Ayna karşında dik bir konumda durunuz. Ağzılığı doğru bir pozisyonda dudağınıza yerleştiriniz. Diyafram tekniğini kullanarak ağzılığa üfleyiniz. Doğal bir ses elde edinceye kadar üflemeye devam ediniz.

Etkinlik 3

Flütü fotoğraftaki gibi ağzılığın alt kısmını avuç içinizle kapatarak tutunuz ve ağzılığa üfleyiniz (Görsel 2.19.).

Görsel 2.19. Ağzılığın avuç içinizle kapatılmasıyla yapılan ses egzersiz çalışması

Etkinlik 4

Metronomu 60 tempoya ayarlayınız. Bu tempoda 4 vuruş sayarak ağzılığa üfleyiniz. 4 vuruşu zorlanmadan yaptığınızda vuruş sayılarını birer arttırarak çalışmayı tekrarlayınız.

BİLGİ NOTU

Bu çalışma uzun ses üflemenin temelidir. Arttırılan vuruş, var olan potansiyeli geliştirmeyi hedefler.

3. TEMEL DİL VURMA TEKNİĞİ

Dil vurma tekniğinde dil, damak ile üst dişlerin birleştiği noktaya vurulur. Alınan nefes, belirlenen noktaya du-dü / tu-tü hecelerinden bir tanesiyle hafif vurulur ve çabuk bir şekilde geri çekilir.

Bu hareket sırasında kesintisiz olarak hava vermeye devam edilmelidir.

Etkinlik 5

Dil vurma tekniğini öğrenirken doğru vuruş yerini kavrayabilmemiz için bazı kelimelerden yardım alabiliriz. Aşağıda verilen kelimeleri sesli tekrarlayınız.

dudu, dudak, düdük, dede
tura, türe, tere

Bu kelimeleri, sesli olarak tekrarladıktan sonra, heceleyerek ilk hecelere vurgu yapınız.

duu-du, duu-dak, düü-dük, dee-de
tuu-ra, tүү-re, tee-re

Etkinlik 6

Du-dü, tu-tü, de-te hecelerini seslendirerek bu heceleri söylerken dilin uç kısmının nereye konumlandığına dikkat ediniz.

dü	
tu	du du du du
tü	
de	
te	du du du du du du du du

BİLGİ NOTU

Flüt çalarken damakla dişin birleştiği noktaya de-du heceleriyle dil vurulur. Bu, dili daha kısa aralıklarla vurmaya ve çok daha hızlı kullanmayı mümkün kılar. Ayrıca "d" ile başlayan heceler dilin daha yumuşak duyulmasına da yardımcıdır. Bu nedenle birçok flüt çalıcısı flüt çalarken de-du hecelerini tercih etmektedir.

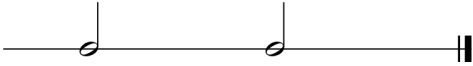
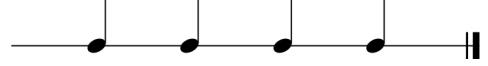

Etkinlik 7

Hızınızı ortalama olarak 50-60 metronoma ayarlayınız. Aşağıda farklı sürelerde verilen nota değerlerini belirlediğiniz heceyle ağızlıkla çalınız.

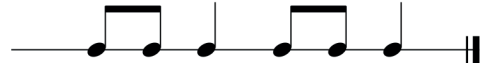
UYARI

- Dudak ve yüz kaslarında gerginlik olmamalıdır.
- Dilin havanın çıkışını engellemeyecek bir pozisyonda durması sağlanmalıdır.
- Kullanılacak olan vokal hecesinin net ve temiz duyulmasına dikkat edilmelidir.

Etkinlik 8

Aşağıdaki çalışmayı tercih ettiğiniz heceyi seçerek ağızlıkla çalınız.

UYARI

Ağız, diş, dudak yapınıza en uygun (duyuşta en uygun ve en rahat olduğunuz) heceyi seçerek ilerleyen çalışmalarda dil vuruşlarınızda kullanacağınız heceyi belirleyiniz.

C - DURUŞ VE TUTUŞ POZİSYONU

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

- Flüt çalarken yanlış duruş ve tutuş pozisyonunun ne gibi problemlere yol açabileceğini araştırınız. Edindiğiniz bilgiyi grubunuzla paylaşınız.
- Alexander, Pilates ve Feldenkrais teknikleri hakkında bilgi edininiz.

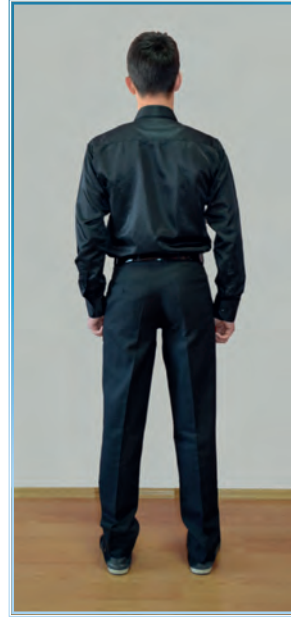
1. DURUŞ VE TUTUŞ

Flüt eğitiminde doğru duruş pozisyonuna sahip olmak çok önemlidir. Çünkü doğru bir duruş pozisyonu, nefes almanıza yardımcı olur; ton kalitenizi ve uzun süreli çalışmalarınızı destekler. Yanlış duruşlar, sakatlanmalara ve kas spazmlarına neden olabilir. Bu nedenle doğru duruş tekniğini çok iyi kavramak gerekir.

Flüt eğitiminde ayaklar, omuz hizasında açık durmalı ve yere sağlam basmalıdır. Sırt ve baş dik olmalı, omuzlar yukarı kalkmamalı, çene yere paralel durmalıdır (Görsel 2.20.a., Görsel 2.20.b.).

Görsel 2.20.a. Temel duruş ön

Görsel 2.20.b. Temel duruş arka

BİLGİ NOTU

Kaslarda gerginlik ve ağrı hissettiğiniz durumda Alexander, Pilates, Yoga ve Feldenkrais gibi vücudu doğru kullanmayı sağlayan eğitim yöntemlerinden faydalanılabilir.

Etkinlik 1

Aşağıdaki fotoğraflara bakarak doğru tutuş pozisyonunu uygulayınız. Flütün yere paralel olmasına dikkat ediniz.

İyi bir tutuş tekniği omuzların, kolların, dirseklerin rahat olması; parmakların, ellerin doğal pozisyonunda ve bileklerin kasılmadan kullanılması temeline dayanır (*Görsel 2.21.a., Görsel 2.21.b.*).

Görsel 2.21.a. Temel duruş tutuş ön

Görsel 2.21.b. Temel duruş tutuş arka

UYARI

- Başımızın çok aşağıda ya da çok yukarıda olması nefes alış verişimizi engelleyeceği için baş, her zaman dik pozisyonda durmalıdır.
- Flütte parmaklara bakmaya çalışmak duruş ve tutuşu bozacağı için karşıya bakmalıdır.
- Flüt, kendinizi kontrol etmeniz için ayna karşısında çalışılmalıdır.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

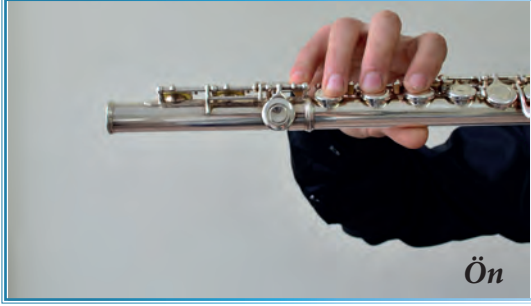
Flütün tutuş şekliyle ilgili bilgi edininiz ve derste paylaşınız.

Etkinlik 2

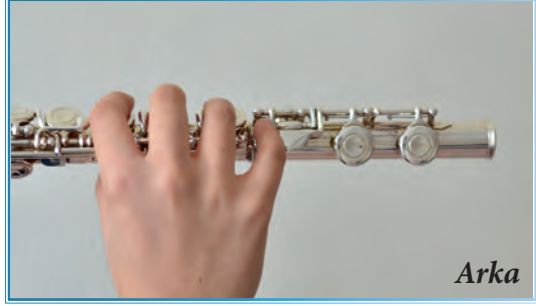
Aşağıdaki görsellere bakarak doğru tutuş tekniğini uygulayınız.

Sağ el konumu

Ön

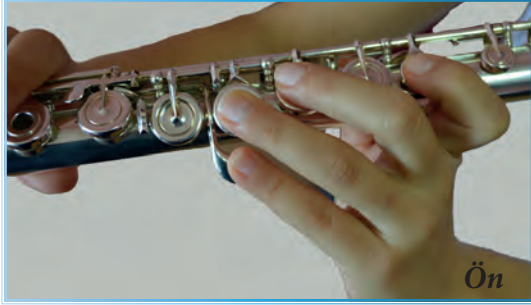
Görsel 2.22.a. Sağ el konumu ön

Arka

Görsel 2.22.b. Sağ el konumu arka

Sol el konumu

Ön

Görsel 2.23.a. Sol el konumu ön

Arka

Görsel 2.23.b. Sol el konumu arka

Ön

Görsel 2.24.a. Sağ ve sol el konumu ön

Arka

Görsel 2.24.b. Sağ ve sol el konumu arka

D - PARMAK POZİSYONLARI

Flüt dışarıdan bakıldığında zor bir enstrüman olarak görülse de doğru tutuş ve parmak pozisyonları bakımından kolay çalınan bir enstrümandır. Duruş ve tutuş pozisyonunuzun doğru olması, üflemede ve temiz ses oluşumunda kolaylık sağlayacaktır.

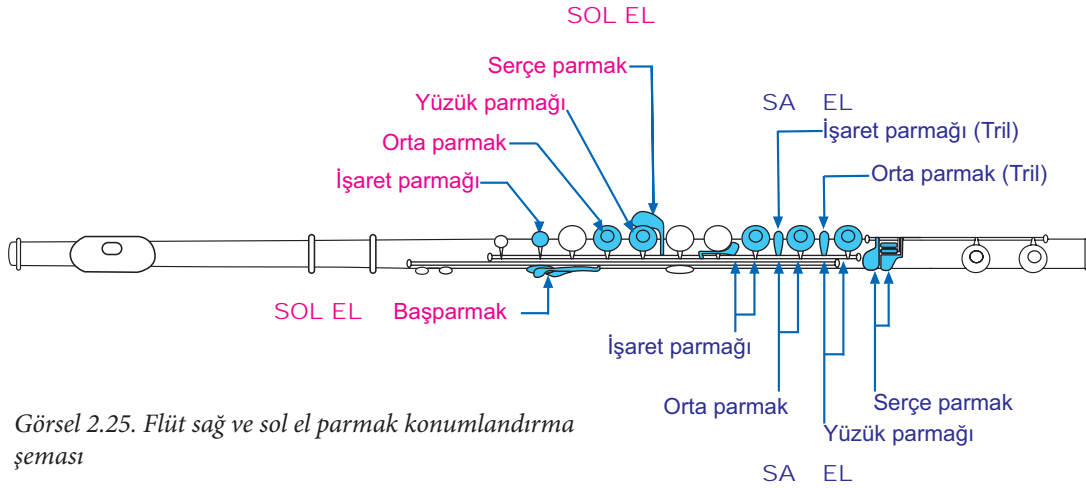
Flüt çalarken yüzünüz sol dirseğinize dönük, kollarınız yere paralel olmalıdır. Parmak pozisyonlarında ise sol eliniz yüzünüze yakın olmalıdır. Flüt çalarken sol elin tüm parmakları, sağ elin ise başparmağı dışındaki tüm parmakları kullanılmaktadır. Flüt sol elimizde işaret parmağı ile el ayasının birleştiği bölüme oturtulmalı, sağ elimizin başparmağı yardımıyla tutulmalıdır. Parmaklar, doğal tutuş pozisyonunda (**C pozisyonu**) flüte yerleştirilmelidir. Bu pozisyonu bozmamak için duruş-tutuş çalışmaları ayna karşısında yapılmalıdır.

1. FLÜTTE PARMAKLARIN KONUMU

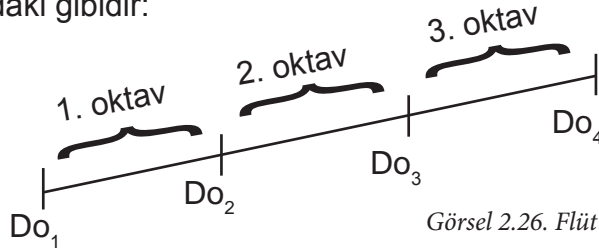
Etkinlik 1

Parmaklarınızı şekildaki gibi konumlandırınız (Görsel 2.25.).

Görsel 2.25. Flüt sağ ve sol el parmak konumlandırma şeması

Parmak pozisyonlarına geçmeden önce flütün ses genişliğini öğrenmek faydalı olacaktır. Flüt, 3 oktavlık ses genişliğine sahip bir enstrümandır. Flütün ses genişliği (Görsel 2.26.) aşağıdaki gibidir:

Görsel 2.26. Flüt ses genişliği şeması

BİLGİ NOTU

Do sesleri bağlantı noktaları olması sebebiyle, do 2 sesi hem birinci oktav hem de ikinci oktav egzersizleri içinde örneklendirilmiştir.

2. FLÜTTE İKİNCİ OKTAV SESLERİ

Flütte tüm sesler farklı üfleme basınçlarıyla elde edilir. Sekiz sesin art ardına sıralanmasıyla da **oktav** oluşturulur. Birinci oktavdan üçüncü oktavin sonuna kadar tüm seslerde doğru ve temiz ses üretebilmek için üfleminin şekline ve şiddetine dikkat etmek gerekir. Üfleme şiddeti birinci oktavdan üçüncü oktava doğru kademeli olarak arttırılır. İkinci oktav, birinci ve üçüncü oktav arasında bir köprü görevi görmektedir. Bu yüzden çalmaya ikinci oktav sesleriyle başlamak önemlidir.

● Kapalı
○ Açık

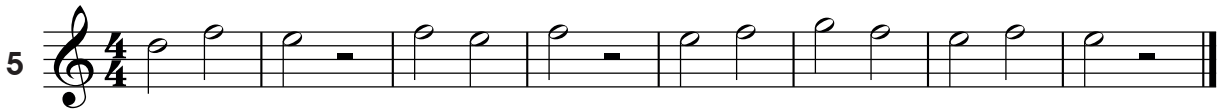
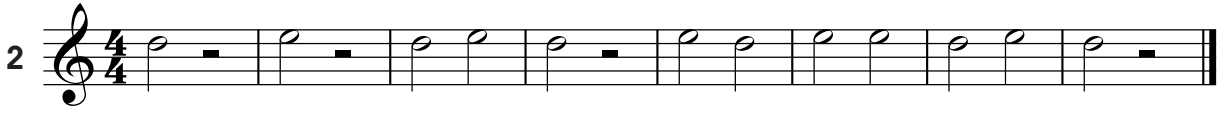
Görsel 2.27. Flütte ikinci oktav ses tablosu

Etkinlik 2

Öğrendiğiniz notaları aşağıda verilen çalışmalarda uygulayınız.

7 Musical staff 7, first line. Treble clef, 4/4 time signature. Notes: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), D5 (quarter), E5 (quarter), F5 (quarter), G5 (quarter). Accents are placed above the notes G4, A4, B4, and C5.

 Musical staff 7, second line. Treble clef, 4/4 time signature. Notes: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), D5 (quarter), E5 (quarter), F5 (quarter), G5 (quarter). Accents are placed above the notes G4, A4, B4, and C5.

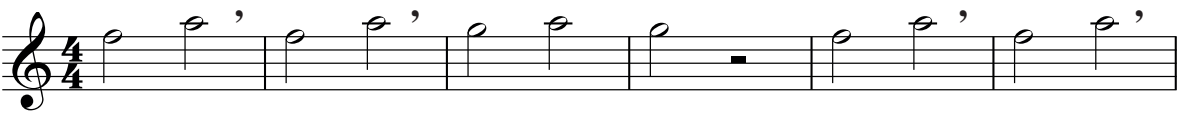
8 Musical staff 8, first line. Treble clef, 4/4 time signature. Notes: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), D5 (quarter), E5 (quarter), F5 (quarter), G5 (quarter). Accents are placed above the notes G4, A4, B4, and C5.

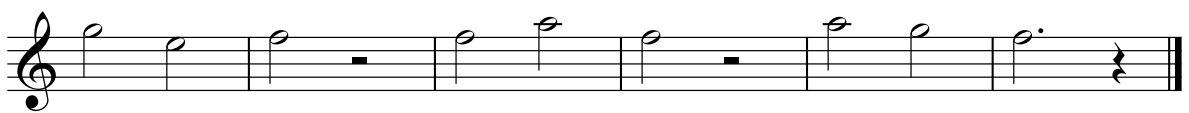
 Musical staff 8, second line. Treble clef, 4/4 time signature. Notes: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), D5 (quarter), E5 (quarter), F5 (quarter), G5 (quarter). Accents are placed above the notes G4, A4, B4, and C5.

9 Musical staff 9, first line. Treble clef, 4/4 time signature. Notes: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), D5 (quarter), E5 (quarter), F5 (quarter), G5 (quarter). Accents are placed above the notes G4, A4, B4, and C5.

10 Musical staff 10, first line. Treble clef, 4/4 time signature. Notes: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), D5 (quarter), E5 (quarter), F5 (quarter), G5 (quarter). Accents are placed above the notes G4, A4, B4, and C5.

 Musical staff 10, second line. Treble clef, 4/4 time signature. Notes: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), D5 (quarter), E5 (quarter), F5 (quarter), G5 (quarter). Accents are placed above the notes G4, A4, B4, and C5.

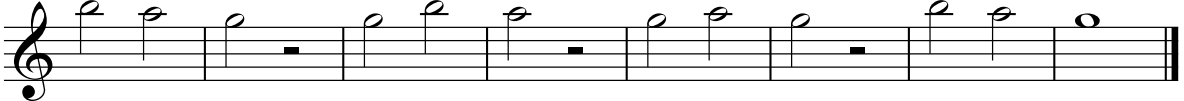
11 Musical staff 11, first line. Treble clef, 4/4 time signature. Notes: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), D5 (quarter), E5 (quarter), F5 (quarter), G5 (quarter). Accents are placed above the notes G4, A4, B4, and C5.

 Musical staff 11, second line. Treble clef, 4/4 time signature. Notes: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), D5 (quarter), E5 (quarter), F5 (quarter), G5 (quarter). Accents are placed above the notes G4, A4, B4, and C5.

12

13

14

15

16

17

Musical notation for measure 17, consisting of two staves in 4/4 time. The first staff contains a sequence of eighth notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4, B3, A3, G3. The second staff contains a sequence of eighth notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4, B3, A3, G3, followed by a whole note G3.

Damla Nacaroğlu

18

Musical notation for measure 18, consisting of two staves in 4/4 time. The first staff contains a sequence of eighth notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4, B3, A3, G3. The second staff contains a sequence of eighth notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4, B3, A3, G3, followed by a whole note G3.

19

Musical notation for measure 19, consisting of two staves in 4/4 time. The first staff contains a sequence of eighth notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4, B3, A3, G3. The second staff contains a sequence of eighth notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4, B3, A3, G3, followed by a whole note G3.

20

Musical notation for measure 20, consisting of two staves in 4/4 time. The first staff contains a sequence of eighth notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4, B3, A3, G3. The second staff contains a sequence of eighth notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4, B3, A3, G3, followed by a whole note G3.

Damla Nacaroğlu

21

Musical notation for measure 21, consisting of two staves in 4/4 time. The first staff contains a sequence of eighth notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4, B3, A3, G3. The second staff contains a sequence of eighth notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4, B3, A3, G3, followed by a whole note G3.

22 Musical notation for measure 22, starting with a treble clef and a 4/4 time signature. The melody consists of eighth and quarter notes with various accidentals (sharps and naturals).

Damla Nacaroğlu

23 Musical notation for measure 23, starting with a treble clef and a 4/4 time signature. The melody continues with eighth and quarter notes, including some rests.

 Musical notation for the continuation of measure 23, showing the final part of the melody with eighth and quarter notes.

24 Musical notation for measure 24, starting with a treble clef and a 4/4 time signature. The melody features eighth and quarter notes with flat accidentals.

 Musical notation for the continuation of measure 24, showing the final part of the melody with eighth and quarter notes.

Damla Nacaroğlu

25 Musical notation for measure 25, starting with a treble clef and a 4/4 time signature. The melody consists of eighth and quarter notes with flat accidentals.

 Musical notation for the continuation of measure 25, showing the final part of the melody with eighth and quarter notes. Musical notation for the continuation of measure 25, showing the final part of the melody with eighth and quarter notes.

3. FLÜTTE BİRİNCİ OKTAV SESLERİ

● Kapalı
○ Açık

The image displays 14 diagrams, each representing a note in the first octave of the flute. Each diagram includes a musical staff with a note and a corresponding flute diagram. The flute diagrams use red dots to indicate closed keys and white circles to indicate open keys. The notes are arranged in two rows of seven. The first row shows the notes C4, D4, E4, F4, G4, A4, and B4. The second row shows the notes C5, D5, E5, F5, G5, A5, and B5. The flute diagrams show the fingerings for each note, with the left hand on the upper part of the flute and the right hand on the lower part. The keys are numbered 1 through 17.

Görsel 2.28. Flütte birinci oktav ses tablosu

BİLGİ NOTU

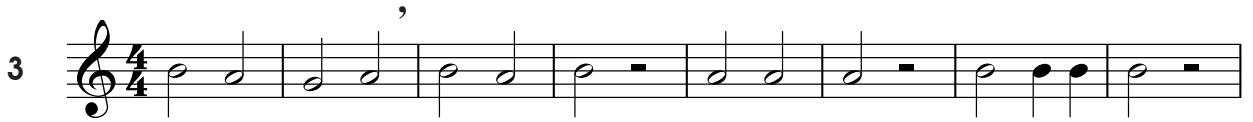
Birinci oktav seslerinde kalın notalara indikçe dudak kenarlarını açmadan sadece dudağın ortasındaki üfleme deliğini büyüterek çalınız. Bu dudak pozisyonu her zaman doğru ve temiz üflemenizi mümkün kılar.

Etkinlik 3

1. oktav seslerinden oluşan aşağıdaki çalışmaları uygulayınız.

Damla Nacaroğlu

Trewor Wye (Trevir Vay)

Andante

6

7

8

NOT

Yukarıda yazan çalışmanın orijinalinde bulunan artikülasyonlara daha sonraki konularda anlatılacağı için bu aşamada yer verilmemiştir.

9

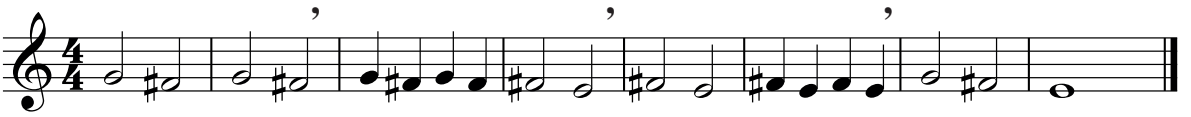
10

11

Trewor Wye

Trewor Wye

12

Damla Nacaroğlu

13

14

15

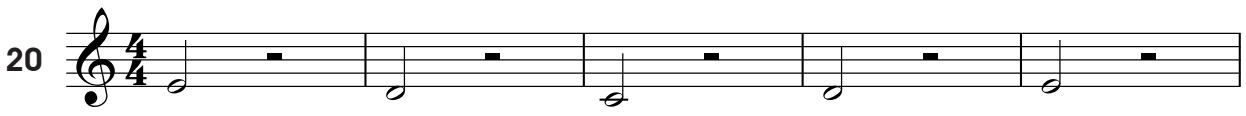

16

17

Etkinlik 4

Öğrendiğiniz notalarla 1. oktav seslerinden oluşan aşağıdaki çalışmaları uygulayınız.

NOT

Aşağıda yazan çalışmaların orijinalinde bulunan artikülasyonlara daha sonraki konularda anlatılacağı için bu aşamada yer verilmemiştir.

Largo Giuseppe Gariboldi (Cuseppe Gariboldi)

23

Moderato

24

Largo Giuseppe Gariboldi

25

Emil Prill (Emil Piril)

26

Musical notation for exercise 26, measures 1-8. The piece is in 4/4 time and G major. It consists of two staves. The first staff contains measures 1-4, and the second staff contains measures 5-8. The melody features eighth and sixteenth notes with various fingerings (3, 4) and accents.

Emil Prill

27

Musical notation for exercise 27, measures 1-8. The piece is in 4/4 time and G major. It consists of two staves. The first staff contains measures 1-4, and the second staff contains measures 5-8. The melody is more complex, featuring sixteenth notes and triplets.

28

Musical notation for exercise 28, measures 1-8. The piece is in 4/4 time and D major. It consists of two staves. The first staff contains measures 1-4, and the second staff contains measures 5-8. The melody is characterized by eighth notes and quarter notes with accents.

Emil Prill

29

Musical notation for exercise 29, measures 1-8. The piece is in 3/4 time and D major. It consists of two staves. The first staff contains measures 1-4, and the second staff contains measures 5-8. The melody is in a 3/4 time signature and features quarter and eighth notes.

Damla Nacaroğlu

30

Musical notation for exercise 30, measures 1-8. The piece is in 4/4 time and F major. It consists of two staves. The first staff contains measures 1-4, and the second staff contains measures 5-8. The melody is in a 4/4 time signature and features eighth and sixteenth notes.

Emil Prill

31

Musical notation for exercise 31, measures 1-8. Treble clef, 4/4 time, key signature of one flat. The melody consists of eighth notes with accents. The first staff contains measures 1-4, and the second staff contains measures 5-8.

Emil Prill

32

Musical notation for exercise 32, measures 1-8. Treble clef, 4/4 time, key signature of one flat. The melody consists of eighth notes with accents. The first staff contains measures 1-4, and the second staff contains measures 5-8.

Emil Prill

33

Musical notation for exercise 33, measures 1-8. Treble clef, 4/4 time, key signature of one flat. The melody consists of quarter and eighth notes with accents. The first staff contains measures 1-4, and the second staff contains measures 5-8.

Emil Prill

34

Musical notation for exercise 34, measures 1-8. Treble clef, 3/4 time, key signature of one sharp. The melody includes quarter, eighth, and sixteenth notes with accents and fingerings (4, 3). The first staff contains measures 1-4, and the second staff contains measures 5-8.

4. FLÜTTE ÜÇÜNCÜ OKTAV SESLERİ

● Kapalı
○ Açık

The diagram illustrates the fingering for the third octave notes of a flute. It consists of two rows of seven boxes each. Each box contains a musical staff with a note and a corresponding flute diagram. The notes are: G4, A4, B4, C5, D5, E5, and F5. The fingering is indicated by red circles (closed) and white circles (open) on the flute keys. The first row shows the notes G4, A4, B4, C5, D5, E5, and F5. The second row shows the notes G4, A4, B4, C5, D5, E5, and F5. The fingering for G4 is: index, middle, ring, thumb, and left hand thumb. The fingering for A4 is: index, middle, ring, thumb, and left hand thumb. The fingering for B4 is: index, middle, ring, thumb, and left hand thumb. The fingering for C5 is: index, middle, ring, thumb, and left hand thumb. The fingering for D5 is: index, middle, ring, thumb, and left hand thumb. The fingering for E5 is: index, middle, ring, thumb, and left hand thumb. The fingering for F5 is: index, middle, ring, thumb, and left hand thumb.

Görsel 2.29. Flütte üçüncü oktav ses tablosu

Etkinlik 5

Öğrendiğiniz notaları aşağıda verilen çalışmalarda uygulayınız.

1

2

3

4

5

6

7

Musical staff 7: Treble clef, 4/4 time signature. The staff contains a sequence of notes with stems pointing up, mostly on the middle lines of the staff. The notes are: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4. The final note is a dotted half note.

8

Musical staff 8: Treble clef, 4/4 time signature. The staff contains a sequence of notes with stems pointing up, mostly on the middle lines of the staff. The notes are: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4. The final note is a dotted half note.

Musical staff 9 (top): Treble clef, 4/4 time signature. The staff contains a sequence of notes with stems pointing up, mostly on the middle lines of the staff. The notes are: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4. The final note is a dotted half note.

9

Musical staff 9 (bottom): Treble clef, 4/4 time signature with a key signature of one sharp (F#). The staff contains a sequence of notes with stems pointing up, mostly on the middle lines of the staff. The notes are: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F#4, E4, D4. The final note is a dotted half note.

Musical staff 10 (top): Treble clef, 4/4 time signature with a key signature of one sharp (F#). The staff contains a sequence of notes with stems pointing up, mostly on the middle lines of the staff. The notes are: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F#4, E4, D4. The final note is a dotted half note.

10

Musical staff 10 (bottom): Treble clef, 4/4 time signature. The staff contains a sequence of notes with stems pointing up, mostly on the middle lines of the staff. The notes are: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F#4, E4, D4. The final note is a dotted half note.

11

Musical staff 11 (top): Treble clef, 4/4 time signature. The staff contains a sequence of notes with stems pointing up, mostly on the middle lines of the staff. The notes are: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4. The final note is a dotted half note.

Musical staff 11 (bottom): Treble clef, 4/4 time signature. The staff contains a sequence of notes with stems pointing up, mostly on the middle lines of the staff. The notes are: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4. The final note is a dotted half note.

12

Musical staff 12: Treble clef, 4/4 time signature. The staff contains a sequence of notes with stems pointing up, mostly on the middle lines of the staff. The notes are: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4. The final note is a dotted half note.

19

Musical notation for measure 19, treble clef, 4/4 time signature. The staff contains a sequence of notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4.

Damla Nacaroglu

20

Musical notation for measure 20, treble clef, 4/4 time signature. The staff contains a sequence of notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. Below the staff is a bass clef staff with a sequence of notes: G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3, F3, E3, D3, C3.

21

Musical notation for measure 21, treble clef, 4/4 time signature. The staff contains a sequence of notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. Below the staff is a bass clef staff with a sequence of notes: G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3, F3, E3, D3, C3.

T. wye

22

Musical notation for measure 22, treble clef, 4/4 time signature. The staff contains a sequence of notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4.

23

Musical notation for measure 23, treble clef, 4/4 time signature. The staff contains a sequence of notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4.

Etkinlik 6

Aşağıdaki uzun ses çalışmalarını akort cihazı kullanarak uygulayınız.

Uzun ses çalışmalarında akort cihazı kullanmak doğru bir entonasyon elde etmemize yardımcı olacaktır.

Akort Cihazı Kullanımı

Cihazınızın açıldıktan sonra 440 hz frekansta olduğunu kontrol ediniz. Verilen etütleri, çalacağınız sesin karşılığı olan harflere göre ibrenin orta noktaya gelmesine dikkat ederek uygulayınız (Görsel 2.30.).

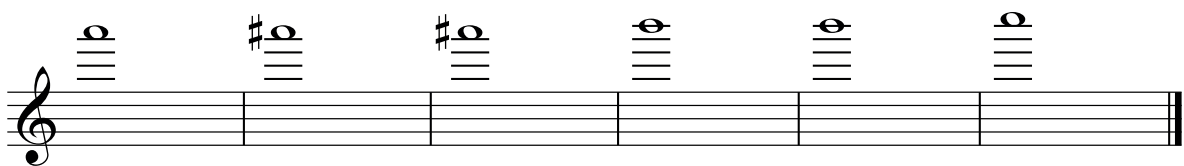
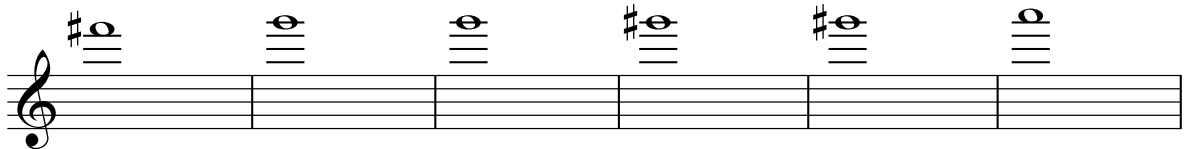
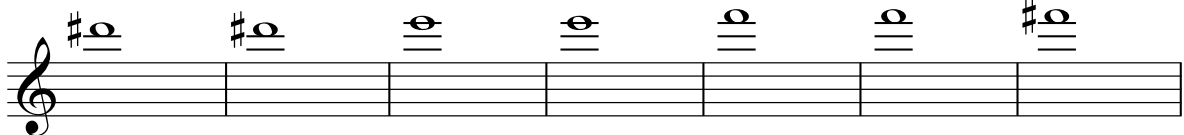
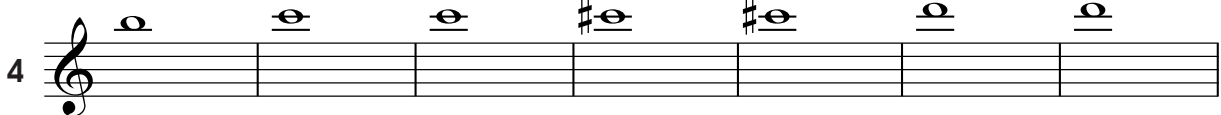
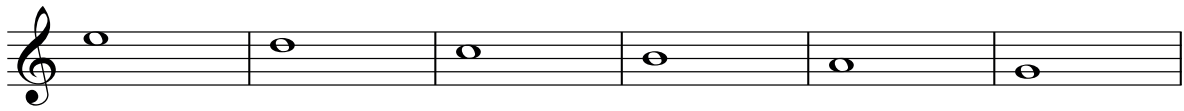
Görsel 2.30. Akort cihazı (tuner)

(♩=60)

1

Musical staff 2: A treble clef staff in 4/4 time with a tempo marking of quarter note = 60. It contains seven measures of whole notes: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4.

2

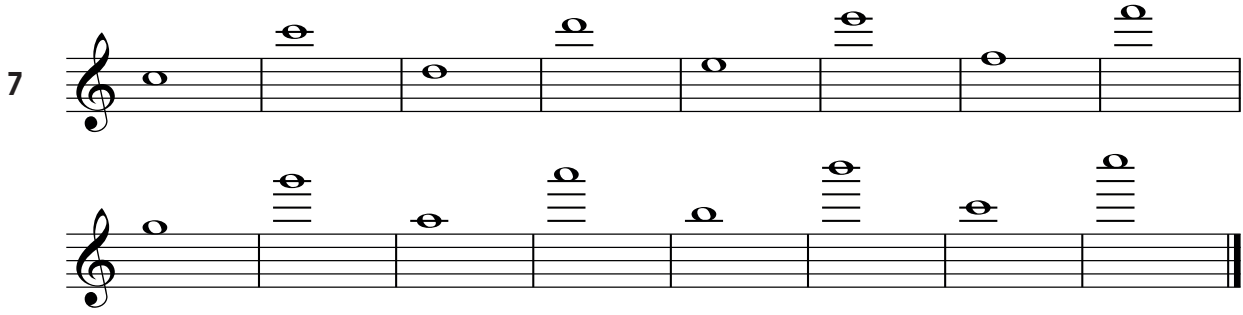

(♩=60)

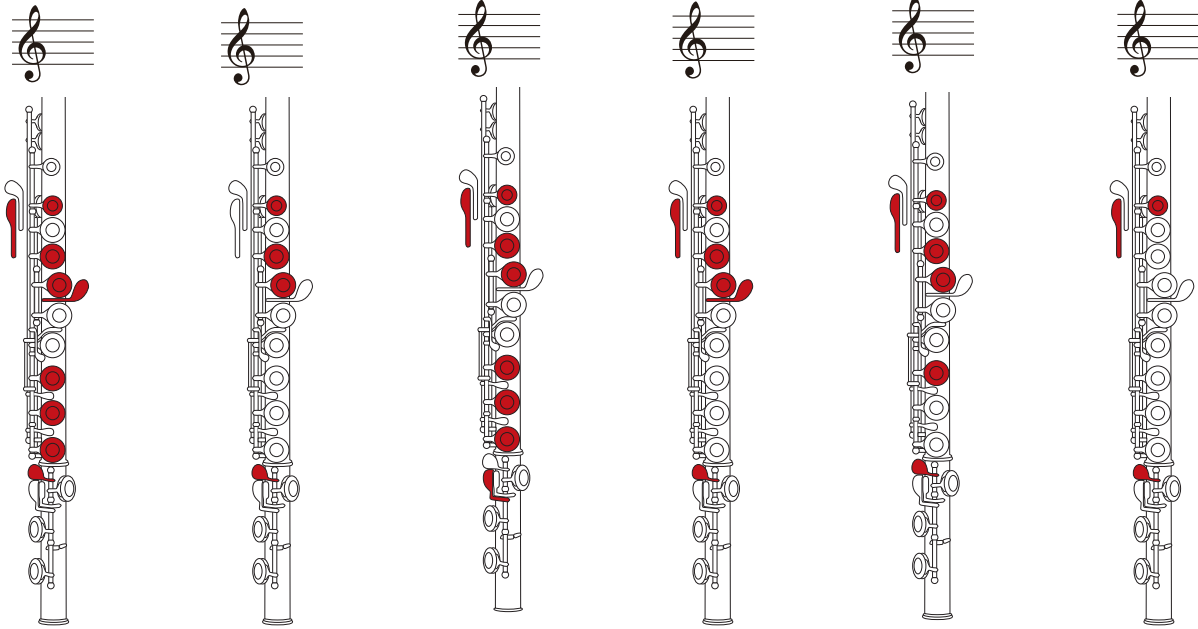
5

6

Etkinlik 7

Aşağıda şemalarda verilen parmak pozisyonlarıyla ilgili notayı dizge üzerine yazınız.

Görsel 2.31. Notaların flüt üzerindeki parmak konumu

Etkinlik 8

Aşağıdaki çalışmaları dil vurma tekniğini kullanarak uygulayınız.

Etüt

Moderato

Ernesto Köhler (Ernesto Köhler)

Musical notation for the Etüt exercise by Ernesto Köhler. The piece is in 4/4 time and G major. It consists of two staves of music. The first staff starts with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The tempo is marked 'Moderato'. The notation includes quarter notes, eighth notes, and sixteenth notes, with some notes having accents.

Southern Roses

Strauss
(Strauvs)

Musical notation for the Southern Roses exercise by Strauss. The piece is in 3/4 time and G major. It consists of four staves of music. The first staff starts with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The tempo is marked 'Moderato'. The notation includes quarter notes, eighth notes, and sixteenth notes, with some notes having accents. The piece is divided into measures, with measure numbers 9, 17, and 25 indicated at the beginning of their respective staves.

Etüt

Anton Diabelli (Anton Diyabelli)

Musical score for Etüt by Anton Diabelli, consisting of three staves in 3/4 time with a key signature of two flats. The first staff begins with a treble clef and a key signature of two flats. The music features a sequence of eighth and sixteenth notes, with some measures containing beamed eighth notes and others with dotted rhythms. The piece concludes with a double bar line.

Twinkle, Twinkle Little Star

Moderato

Anonim

Musical score for Twinkle, Twinkle Little Star, arranged for two flutes (Flüt 1 and Flüt 2) in 4/4 time with a key signature of one sharp. The tempo is marked Moderato. The score is presented in three systems, each with two staves. The first system is explicitly labeled 'Flüt 1' and 'Flüt 2'. The music consists of a simple melody of eighth and quarter notes. The piece ends with a double bar line.

E - DİL TEKNİĞİ VE ARTİKÜLASYON

Artikülasyon, bir ezgide veya seslendirmede (söyleme, çalma) yer alan seslerin daha belirgin çalınması ya da söylenmesi anlamına gelir.

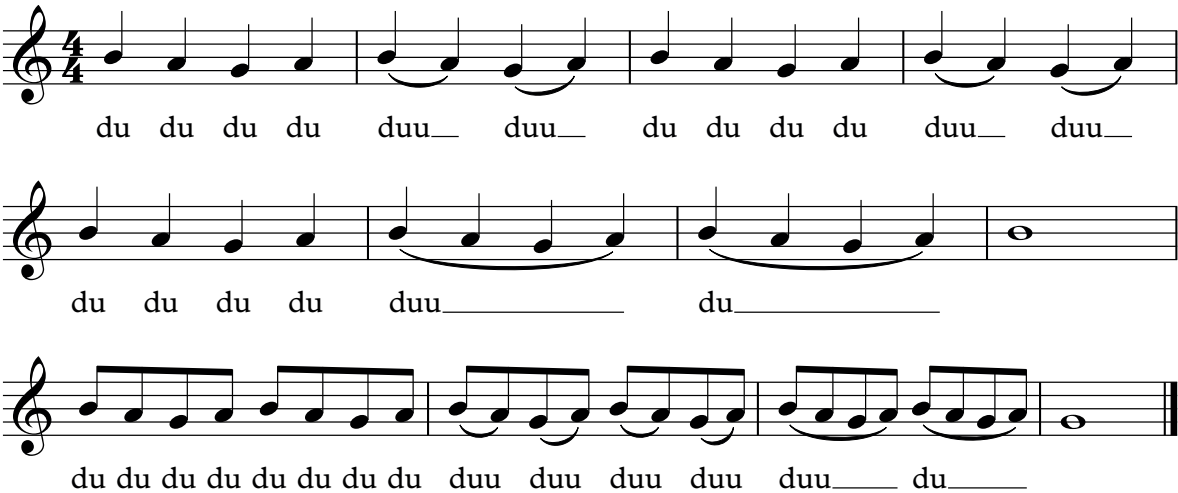
1. FLÜTTE LEGATO TEKNİĞİ

Legato, İtalyancada “bağlı çalmak” anlamına gelir. Notaların nefesle birbirinden ayrılmadan bağlı bir şekilde çalınacağını ifade eder. Notalar bağ işareti ile birbirine bağlanarak gösterilir. Legato çalarken temel dil vurma tekniği ile sadece bağ başlarında nefes alınır, bağ bitimine kadar nefes almaktan devam edilir.

Etkinlik 1

Aşağıda legato tekniğiyle yazılan çalışmaları uygulayınız.

1

du du du du duu duu du du du du du duu duu

du du du du duu du

du du du du du du du du duu duu duu duu duu du

Damla Nacaroğlu

2

Largo

Emil Prill

3

Largo

Damla Nacaroglu

4

Andante

Paul Harris

5

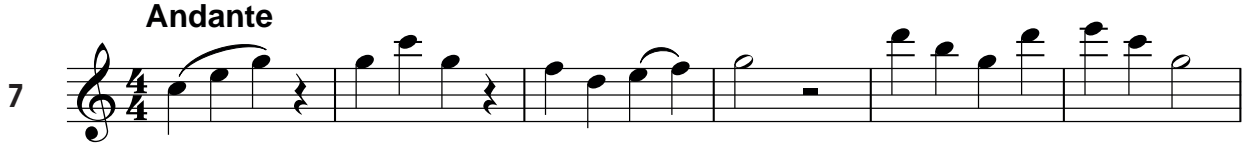
Allegretto

François Garnier (Fransuva Garniye)

6

Neslihan Kalkan

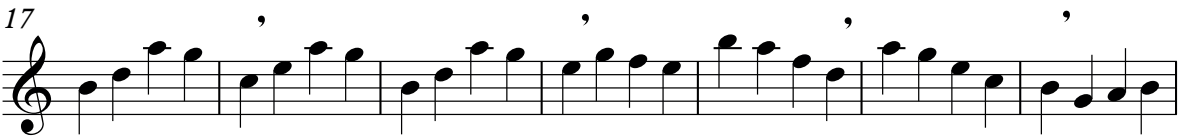
2. FLÜTTE NON LEGATO TEKNİĞİ

Non Legato, İtalyancada “bağlı değil” anlamına gelir. Notaların birbirine bağlanmadan her notada temel dil vurma tekniğinin kullanılacağını gösterir.

Etkinlik 2

Aşağıdaki non legato tekniğiyle yazılan çalışmaları uygulayınız.

Andante Neslihan Kalkan

9

3. FLÜTTE PORTATO TEKNİĞİ

Portato, notanın bağ içinde dil vuruşlarıyla belirginleştirilerek çalınmasıdır. Noktalı notaların üzerine konulan bağ işareti ile ifade edilir.

Etkinlik 3

Aşağıdaki portato tekniğiyle yazılan çalışmaları uygulayınız.

Moderato G. Gariboldi

10

9

17

25

33

Moderato

G. Gariboldi

11

9

17

25

Detailed description: This block contains the musical notation for exercise 11, spanning measures 11 to 33. It is written in 4/4 time with a moderate tempo. The score is presented in four systems. The first system (measures 11-17) features a melodic line with eighth-note patterns and slurs. The second system (measures 9-17) continues the melodic development. The third system (measures 17-25) shows a continuation of the eighth-note motifs. The fourth system (measures 25-33) concludes the exercise with a final cadence.

Moderato

G. Gariboldi

12

7

13

20

27

Detailed description: This block contains the musical notation for exercise 12, spanning measures 12 to 34. It is written in 4/4 time with a moderate tempo. The score is presented in five systems. The first system (measures 12-20) begins with a simple melodic line. The second system (measures 7-13) introduces a more complex eighth-note pattern. The third system (measures 13-20) continues this pattern with slurs. The fourth system (measures 20-27) shows further melodic development. The fifth system (measures 27-34) concludes the exercise with a final cadence.

Moderato

G. Gariboldi

13

9

16

24

31

Detailed description: This block contains the musical notation for exercise 13, spanning measures 13 to 31. It is written in 4/4 time and consists of five staves. The first staff (measures 13-15) features a melody of quarter notes with accents. The second staff (measures 16-18) continues the melody with some eighth-note patterns. The third staff (measures 19-21) introduces a triplet of eighth notes. The fourth staff (measures 22-24) continues with eighth-note patterns. The fifth staff (measures 25-31) concludes with a final cadence, including a repeat sign and a fermata.

Moderato

G. Gariboldi

14

9

17

24

31

Detailed description: This block contains the musical notation for exercise 14, spanning measures 14 to 31. It is written in 4/4 time and consists of five staves. The first staff (measures 14-16) features a melody of eighth notes with accents. The second staff (measures 17-19) continues the eighth-note pattern. The third staff (measures 20-22) continues with eighth-note patterns. The fourth staff (measures 23-25) continues with eighth-note patterns. The fifth staff (measures 26-31) concludes with a final cadence, including a repeat sign and a fermata.

4. FLÜTTE STACCATO TEKNİĞİ

Staccato (sıtakkato) sözcüğü İtalyancada “ayırarak” anlamını taşıyan “sataccare”den (sıtakare) gelir. Müzikte notaların tane tane belirgin bir şekilde çalınması gerektiğini ifade eder. Bu teknikte dil kısa, sert ve dolgun vuruşlar yapmalıdır. Notaların üzerine ya da altına koyulan noktalarla gösterilir. Staccato tekniği, güçlü diyafram kası ve nefes desteğiyle uygulanmalıdır.

Etkinlik 4

Aşağıdaki staccato tekniğiyle yazılan çalışmaları uygulayınız.

Moderato **Giuseppe Garibaldi**

15

5

9

13

17

21

Allegro (♩ = 144)

Paul Harris

16

5

10

15

Movimento di valser (♩ = 152)

Giuseppe Gariboldi

17

simile

9

17

24

32

Robert Schumann
(Robert Şuman)

Allegro deciso

18

7

13

19

26

Allegro Moderato (♩ = 126)

Giuseppe Garibaldi

19

9

17

24

⌚ **Puandorg:** Üzerlerine geldiği notayı genellikle normal süresinin iki katı uzatır. Ancak, yorumcuya da bağlıdır. Genelde son notanın üzerinde bulunur.

5. ETÜT VE ESERLERDE ARTİKÜLASYON ÇALIŞMALARI

Etkinlik 5

Aşağıdaki etütlerde verilen artikülasyonları inceleyerek örnekteki gibi tanımlayınız.

Legato Legato Portato

(Ludwig van Bethovın)
L. v. Beethoven

20

The image shows two staves of music for exercise 20. The first staff is in 3/4 time with a key signature of one sharp (F#). The first three measures are circled in red and labeled 'Legato'. The next three measures are labeled 'Portato'. The second staff continues the piece with various articulation marks.

Allegretto

J. Haydn
(Josep Haydn)

21

The image shows two staves of music for exercise 21. The first staff is in 2/4 time with a key signature of two flats (Bb, Eb). The second staff continues the piece with various articulation marks.

Rondo

(Yohan Sebastian Bah)
J. S. Bach

22

The image shows two staves of music for exercise 22. The first staff is in 4/4 time with a key signature of two sharps (F#, C#). The second staff continues the piece with various articulation marks, including a trill (tr) in the final measure.

Etkinlik 6

Öğrendiğiniz tekniklerle aşağıdaki eserleri çalınız.

Allegretto (♩ = 120)

Sally Adams
(Seli Edims)

23

6

11

14

Andante

(Firans Şubert)
Franz Schubert

24

24

Andante

Ernesto Köhler

25

8

16

24

Emil Prill

26

4

8

12

Emil Prill

27

Emil Prill

28

Antonin Dvorák
(Antoni Divorak)

Largo
29

4

8

12

F - ENTONASYON VE SONORİTE TEKNİĞİ

1. FLÜTTE ENTONASYON

Entonasyon, esntrümanların ya da insan seslerinin bir arada ya da bağımsız olarak kullanılmasında sesin tam ve doğru olarak çalınmasıdır. Çalınan seslerin doğru ifadelendirilememesi durumunda insan sesi için “detone-sürtone (ton dışı)” çalgı içinse “entonasyonu bozuk” ifadeleri kullanılır.

Çalgılarda doğru entonasyona ulaşmak için di-yapozon, piyano, akort cihazı (tuner) gibi yardımcı araçlardan faydalanabilir (Görsel 2.32.).

Görsel 2.32. Akort cihazı (tuner)

2. FLÜTTE SONORİTE TEKNİĞİ

Sonorite, bir çalgının oluşturduğu dengeli ve güzel ses bütünlüğüne denir. Sonorite tekniğinde sesin kuvveti, rengi, hacmi ve vibratosu gibi faktörler yer almaktadır. Bu faktörleri yerine getiren çalıcıya “sonoritesi güzel” tabiri kullanılır.

Etkinlik 1

Aşağıdaki aralık çalışmalarını akort cihazı (tuner) kullanarak uygulayınız.

1

2

3

4

5

Exercise 5 consists of three staves in 2/4 time. The first staff is a single melodic line with eighth notes and accents. The second staff is a harmonic accompaniment with chords and eighth notes. The third staff is a single melodic line with eighth notes and accents, ending with a double bar line.

6

Exercise 6 consists of three staves in 2/4 time. The first staff is a single melodic line with eighth notes and accents. The second staff is a harmonic accompaniment with chords and eighth notes. The third staff is a single melodic line with eighth notes and accents, ending with a double bar line.

3. FLÜTTE SONORİTE ÇALIŞMALARI

Etkinlik 2

Aşağıdaki çalışmaları sonorite tekniğiyle akort cihazı (tuner) kullanarak uygulayınız.

Marcel Moyse (Marsel Moys)

7

The image displays seven staves of musical notation for flute exercises. Each staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The exercises are numbered 7. The notation includes various note values (quarter, eighth, and sixteenth notes), slurs, and repeat signs (double bar lines with dots). The exercises are designed to be played using a tuner to ensure accurate intonation.

8

Etkinlik 3

Aşağıdaki çalışmaları entonasyona dikkat ederek temiz ve güzel bir tonda çalınız.

9

Andantino **Giuseppe Gariboldi**

8

16

24

32

38

10

Andante (♩ = 88)

Marin Marais (Marin Marayis)

simile

11

Andante

Giuseppe Gariboldi

Moderato

Giuseppe Garibaldi

12

Musical notation for measure 12: Treble clef, key signature of one sharp (F#), 2/4 time signature. The notation shows a half note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, a quarter note C5, a quarter note B4, a quarter note A4, a quarter note G4, and a quarter rest.

6

Musical notation for measure 6: Treble clef, key signature of one sharp (F#), 2/4 time signature. The notation shows a half note G4 with an accent (>), a quarter rest, a quarter note G4 with an accent (>), a quarter note A4, a quarter note B4, a quarter note C5, a quarter note B4, a quarter note A4, and a quarter note G4 with an accent (>).

12

Musical notation for measure 12: Treble clef, key signature of one sharp (F#), 2/4 time signature. The notation shows a quarter note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, a quarter note C5 with an accent (>), a quarter note B4 with an accent (>), a quarter note A4, a quarter note G4, a quarter rest, a quarter note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, a quarter note C5, a quarter note B4, a quarter note A4, and a quarter note G4.

18

Musical notation for measure 18: Treble clef, key signature of one sharp (F#), 2/4 time signature. The notation shows a quarter note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, a quarter note C5, a quarter note B4, a quarter note A4, a quarter note G4, a quarter note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, a quarter note C5, a quarter note B4, a quarter note A4, a quarter note G4, a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4.

25

Musical notation for measure 25: Treble clef, key signature of one sharp (F#), 2/4 time signature. The notation shows a half note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, a quarter note C5, a quarter note B4, a quarter note A4, a quarter note G4, a quarter note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, a quarter note C5, a quarter note B4, a quarter note A4, a quarter note G4, a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4.

33

Musical notation for measure 33: Treble clef, key signature of one sharp (F#), 2/4 time signature. The notation shows a half note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, a quarter note C5, a quarter note B4, a quarter note A4, a quarter note G4, a quarter note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, a quarter note C5, a quarter note B4, a quarter note A4, a quarter note G4, a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4.

Minuet

W. A. Mozart
(Volkgang Amedeus Mozart)

Allegro

13

Musical notation for measures 13-14. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 3/4. Measure 13 starts with a quarter rest, followed by a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. Measure 14 starts with a quarter note C5, a quarter note B4, and a quarter note A4.

6

Musical notation for measures 5-6. Measure 5 starts with a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. Measure 6 starts with a quarter note C5, a quarter note B4, and a quarter note A4. A double bar line with repeat dots follows measure 6.

12

Musical notation for measures 11-12. Measure 11 starts with a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. Measure 12 starts with a quarter note C5, a quarter note B4, and a quarter note A4. A double bar line with repeat dots follows measure 12.

17

Musical notation for measures 16-17. Measure 16 starts with a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. Measure 17 starts with a quarter note C5, a quarter note B4, and a quarter note A4. A double bar line with repeat dots follows measure 17.

22

Musical notation for measures 21-22. Measure 21 starts with a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. Measure 22 starts with a quarter note C5, a quarter note B4, and a quarter note A4. A double bar line with repeat dots follows measure 22.

28

Musical notation for measures 27-28. Measure 27 starts with a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. Measure 28 starts with a quarter note C5, a quarter note B4, and a quarter note A4. A double bar line with repeat dots follows measure 28.

Okuma Metni

ATATÜRK VE SANAT

Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk, zorlu bir savaşın ardından yepyeni bir Cumhuriyet kurdu ve her alanda köklü inkılâplara başvurdu. O, biliyordu ki çağdaş uygarlık seviyesine ulaşmak isteyen bir toplum; sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel alanlarda gelişmeliydi. Bütün inkılâplarda başarılı olmayı ise güzel sanatlardaki yeniliklere bağlıyordu. Şöyle diyordu: "Güzel sanatlarda muvaffak (başarılı) olmak, bütün inkılâplarda başarıya ulaşmak demektir. Güzel sanatlarda muvaffak olmayan milletler ne yazık ki medeniyet alanında yüksek insanlık sıfatıyla yer almaktan ilelebet mahrum kalacaklardır. "

Onun en büyük isteği ülkesinin her alanda ilerlemesi, gelişmesiydi. "Bir millet ki resim yapmaz, bir millet ki heykel yapmaz, bir millet ki fennin gerektirdiği şeyleri yapmaz; itiraf etmeli ki o milletin ilerleme yolunda yeri yoktur." diyen Atatürk, bütün sanat dallarına önem vermiş, modern sanatın öncüsü ve mimarı olmuştur.

Milletimizin güzel sanatlar sevgisini, her türlü vasıta ve tedbirlerle besleyerek genişletmeyi milli ülküsü olarak benimseyen Ulu Önder, güzel sanatların pek çok dalına ilgi duymuştur. İlk gençlik yıllarında şiirler yazmış; Namık Kemal, Tevfik Fikret ve Ziya Gökalp gibi vatansever şairlerimizin şiirlerini ezberlemiş; en kanlı savaşların yaşandığı cephelere sandıklar içinde kitaplar taşımıştır.

Askeri ateşe olarak Sofya'da görevlendirildiği yıllarda klasik müzik konserlerine, operalara gitmiş; şarkı ve türkü dinlemekten, halk oyunlarına eşlik temekten hayatı boyunca büyük keyif almıştır.

"Sanat güzelliğin ifadesidir. Bu anlatım sözle olursa şiir, ezgi ile olursa müzik, resim ile olursa ressamlık, oyma ile olursa heykeltıraşlık, bina ile olursa mimarlık olur." diyen Atatürk, tüm güzel sanatlarda olduğu gibi şehir mimarisine de önem vermiştir.

Hepimizin çok iyi bildiği aşağıdaki sözünü de 11 Nisan 1930'da Türk Ocağı Tiyatrosu'nun açılış yemeğinde söylemiştir:

"Efendiler, hepiniz mebus olabilirsiniz! Vekil olabilirsiniz! Hattâ reisicumhur olabilirsiniz; fakat sanatkâr olamazsınız."

"Sanatçı toplumda uzun çalışmalar ve uğraşılardan sonra alınanda ışığı ilk hisseden insandır." diyen Atatürk, sanata ve sanatçıya verdiği değerle tüm dünya liderlerine örnek olmaya devam etmektedir.

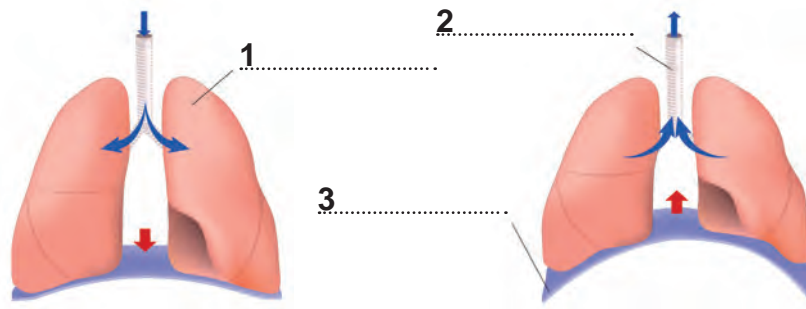
Ömür SAĞKAL

Bu metin bu kitap için hazırlanmıştır.

(Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları.)

II. ÜNİTE DEĞERLENDİRME

1. Solunum organlarımızın ve yardımcı kasın isimlerini aşağıda gösterilen noktalı yerlere yazınız.

2. Nefes türlerini yazınız, flüt çalarken kullanılan nefes türünün hangisi olduğunu söyleyiniz.

.....
.....
.....

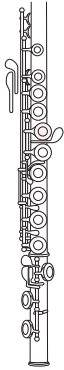
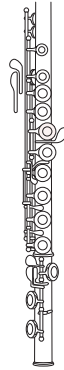
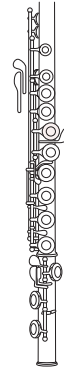

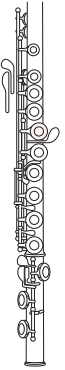
3. Diyaframı geliştirmek için yapılacak nefes çalışma tekniklerinin isimleri yazınız.

.....
.....
.....

4. Flütte doğru duruş ve tutuş tekniği nasıl olmalıdır, yazınız.

.....
.....
.....

5. Aşağıda verilen notaları şemada içlerini doldurarak gösteriniz.

III. Ünite

TONAL VE MAKAMSAL DİZİLER

- A) Değiştirici İşaret Almayan Majör ve Minör Diziler
- B) Çargâh Makamı
- C) Tek Diyez Alan Majör ve Minör Diziler
- D) Rast Makamı
- E) Tek Bemol Alan Majör ve Minör Diziler
- F) Buselik Makamı

A - DEĞİŞTİRİCİ İŞARET ALMAYAN MAJÖR VE MİNÖR DİZİLER

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

- Dizi kavramını araştırınız.
- Majör ve minör kavramları hakkında bilgi edininiz.

Müzikte sekiz sesin art arda sıralanmasına **dizi** veya **gam** adı verilir. Dizilerde temel, durucu, yürüyücü ve yedenden oluşan sesler mevcuttur. Dizilerin başlangıç ve bitiş sesleri temel, üçüncü ve beşinci sesleri durucu, yedinci sesi yeden ve diğer sesler yürüyücü seslerdir. Diziler; kalından inceye doğru sıralandığında çıkıcı dizi, inceden kalına doğru sıralandığında inici dizi olarak adlandırılırlar. Dizilere, hangi sesle başlıyorsa o adı alır. Örneğin do sesiyle başlamış ve kalından inceye doğru sıralanmış diziye, çıkıcı do dizisi denir.

Batı müziği tonal sistemde, iki temel dizi kalıbı vardır. Bunlar majör ve minör kalıplardır. Majör büyük, minör ise küçük demektir. Majör kalıp uygulanan diziye **majör dizi**, minör kalıp uygulanan diziye de **minör dizi** adı verilir.

Dizilere majör ve minör kalıp uygulanır. Bu uygulama sırasında diziler, kalıplarına göre değiştirici işaretler alabilirler. Dizi sesleri, kalıp uygulanırken yarım ses tizleşebilir ya da kalınlaşabilir.

T: Tam ses

Y: Yarım ses

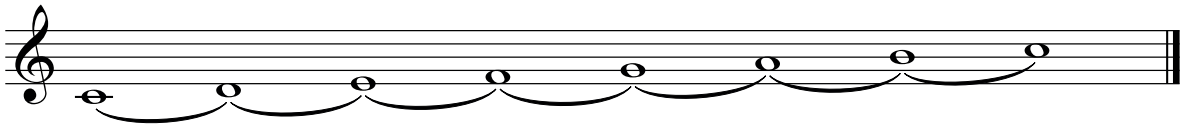
Majör kalıp: T T Y T T T Y

Minör kalıp: T Y T T Y T T

Etkinlik 1

Aşağıda verilen do dizisinin ses aralıklarını tam (T) ve yarım (Y) olarak nota aralarına yazınız.

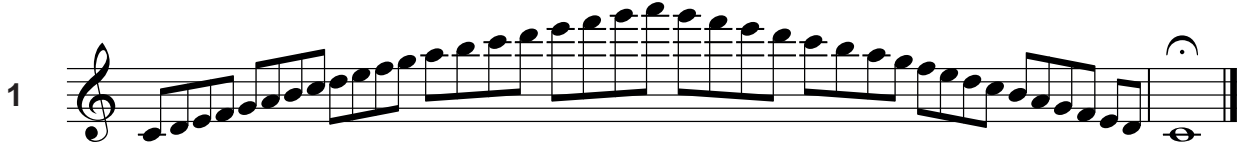

1. DO MAJÖR DİZİSİ

Etkinlik 2

Aşağıda verilen do majör dizi çalışmalarını uygulayınız.

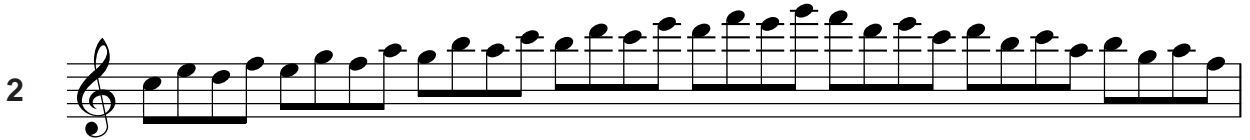
NOT

Yukarıdaki çalışmayı aşağıda verilen artikülasyon sıralamasıyla çalınız.

Etkinlik 3

Aşağıdaki 2, 3 ve 4 numaralı farklı aralıklarda yazılmış çalışmaları uygulayınız.

3

4

2. DO MAJÖR TONUNDA KIRIK AKOR VE ARPEJ

En az üç sesin aynı anda duyulmasıyla oluşan ses kümesine **akor** denir. Enstrümanların yapısına göre akor seslerinin, aynı anda değil de çok az bir gecikmeyle çalınmasına **kırık akor** ve **arpej** adı verilir.

Etkinlik 4

Aşağıdaki arpej ve kırık akor çalışmalarını uygulayınız.

5

6

3. DO MAJÖR TONUNDA ETÜT VE ESERLER

Etkinlik 5

Aşağıda do majör tonunda yazılmış olan etüt ve eserleri çalınız.

Allegro (♩ = 126) **Carl Baermann**
(Karl Börman)

7

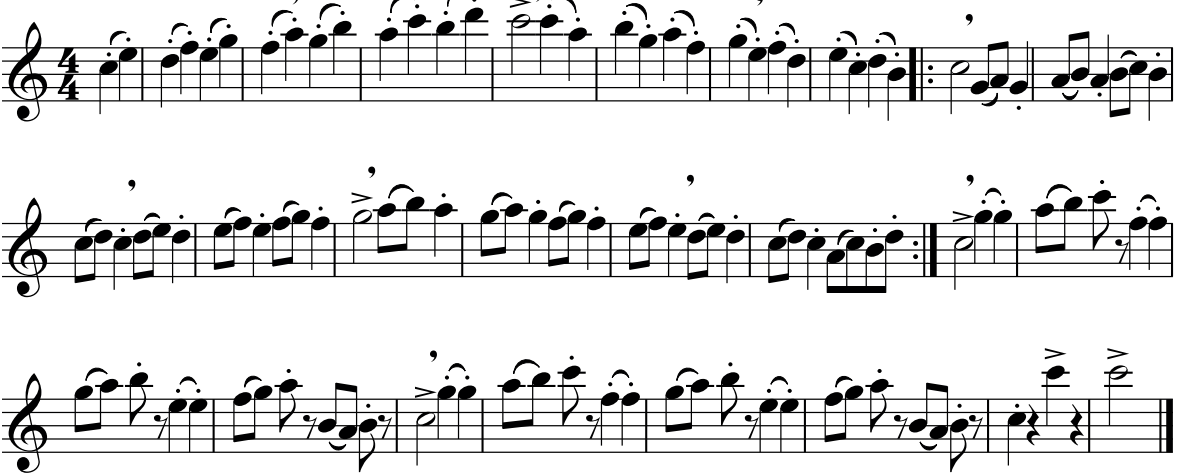
8

15

22

30

Moderato **Guiseppe Gariboldi**

8

Molto Moderato

Giuseppe Gariboldi

9

7

11

15

21

Detailed description: This block contains five staves of musical notation for the first piece. The first staff starts at measure 9 and ends at measure 16. The second staff starts at measure 7 and ends at measure 10. The third staff starts at measure 11 and ends at measure 14. The fourth staff starts at measure 15 and ends at measure 18. The fifth staff starts at measure 21 and ends at measure 24. The music is in treble clef with a common time signature (C). It features a variety of rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, often beamed together, and some notes with accents.

Moderato

Giuseppe Gariboldi

10

9

17

26

34

Detailed description: This block contains four staves of musical notation for the second piece. The first staff starts at measure 10 and ends at measure 13. The second staff starts at measure 9 and ends at measure 16. The third staff starts at measure 17 and ends at measure 25. The fourth staff starts at measure 26 and ends at measure 33. The fifth staff starts at measure 34 and ends at measure 37. The music is in treble clef with a 2/4 time signature. It features a variety of rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, often beamed together, and some notes with accents.

Clapping Song

11

Allegro **Mexican Folk Song**

Musical score for 'Clapping Song' in 3/4 time, marked Allegro. It consists of two systems of two staves each. The music features a simple melody with clapping rhythms indicated by 'v' marks above notes. The first system starts at measure 11 and ends at measure 18. The second system starts at measure 19 and ends at measure 26.

5. Menuet

12

Poco Allegretto **L. v. Beethoven**

Musical score for '5. Menuet' in 3/4 time, marked Poco Allegretto. It consists of five systems of one staff each. The music is a minuet by Beethoven, featuring a delicate melody with slurs and accents. The first system starts at measure 12 and ends at measure 18. The second system starts at measure 19 and ends at measure 25. The third system starts at measure 26 and ends at measure 32. The fourth system starts at measure 33 and ends at measure 39. The fifth system starts at measure 40 and ends at measure 46, including a first and second ending.

Etkinlik 8

Aşağıdaki farklı aralıklarda yazılmış çalışmaları çalınız.

14

15

16

5. LA MİNÖR TONUNDA KIRIK AKOR VE ARPEJ

Etkinlik 9

Aşağıdaki arpej ve kırık akor çalışmalarını uygulayınız.

17

18

6. LA MİNÖR TONUNDA ETÜT VE ESERLER

Etkinlik 10

Aşağıdaki la minör tonunda yazılmış olan etüt ve eserleri çalınız.

19 **Emill Prill**

20 **Paul Harris**

Con moto ♩=132

Duetto In A Minor

Düzenleme: Benoit Berguier
(Bunua Berkuir)

Andante grazioso

21

Musical notation for measures 21-25. The system consists of two staves in 6/8 time. The upper staff begins with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The lower staff begins with a bass clef and a key signature of one flat. The music features a melodic line in the upper staff and a supporting bass line in the lower staff, with various rhythmic patterns and articulations.

Musical notation for measures 26-30. The system consists of two staves in 6/8 time. The upper staff begins with a treble clef and a key signature of one flat. The lower staff begins with a bass clef and a key signature of one flat. The music continues with a melodic line in the upper staff and a supporting bass line in the lower staff, featuring various rhythmic patterns and articulations.

Musical notation for measures 31-35. The system consists of two staves in 6/8 time. The upper staff begins with a treble clef and a key signature of one flat. The lower staff begins with a bass clef and a key signature of one flat. The music continues with a melodic line in the upper staff and a supporting bass line in the lower staff, featuring various rhythmic patterns and articulations.

Musical notation for measures 36-40. The system consists of two staves in 6/8 time. The upper staff begins with a treble clef and a key signature of one flat. The lower staff begins with a bass clef and a key signature of one flat. The music continues with a melodic line in the upper staff and a supporting bass line in the lower staff, featuring various rhythmic patterns and articulations.

Lento

Giuseppe Gariboldi

22

6

11

16

Polonez

Maestoso

J. S. Bach

23

6

11

16

B - ÇARGÂH MAKAMI

1. MAKAM KAVRAMI

Türk müziğinde bir dizide, perdeler üzerinde durucu ve yürüyücü etkiyle belirli bir seyirde dolaşan ezgi dokusuna **makam** denir. Makamlar, dörtlü ve beşli kalıpların birleştirilmesiyle oluşur. Türk müziğinde makamın özelliklerini karar sesi, güçlü perdesi, donanımı, seyri ve yedeni belirler. Türk müziğinde kullanılan makamlar yapıları bakımından üçe ayrılır:

- 1. Basit Makamlar:** Dörtlü ve beşli kalıbın birleşmesi ve birleşme yerinin güçlü olmasıyla oluşturulan sekiz sesli diziye denir.
- 2. Göçürülmüş (Şedd/Şet) Makamlar:** Basit makamların farklı bir karar sesine dizinin aralıkları bozulmadan aktarılmasıyla oluşur. Bu makamlar göçürüldükleri ses perdesinin isimleri ile adlandırılırlar.
- 3. Bileşik (Mürekkep) Makamlar :** Dizilerin birbirine geçkisinden ve bu geçkinin özel kalıplar haline dönüşmesiyle bileşik makamlar oluşur. Güçlüleri 4. veya 5. derece olmayıp 3. derece olabilir. Bu makamlar, sekiz sestem fazla bir diziye sahiptir.

KARAR SESİ

Makamın başlangıç ve bitiş sesidir. Makam çıkıcı özellik taşıyorsa oktavda bitecektir, buna tiz karar denir.

GÜÇLÜ PERDESİ

Dörtlü ve beşli kalıpların birleştiği yerdir. Türk müziğinde asma karar olarak da bilinir. Güçlü perdesi bileşik makamlarda farklı bir ses olabilir.

DONANIM

Makamın oluşumunda kullanılan değiştirici işaretlerdir. Bu değiştirici işaretler sol anahtarından sonra porte üzerinde gösterilir.

SEYİR

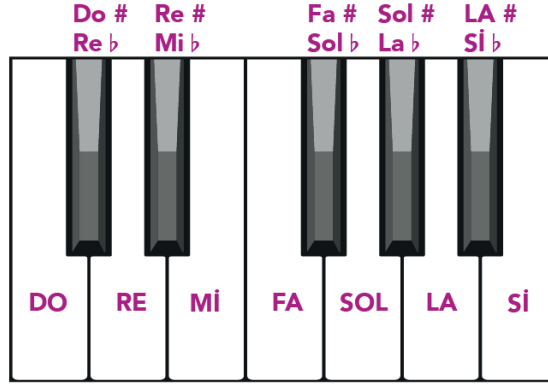
Bir makamın sesleri üzerine özelliklerine uygun olarak dolaşması ve karar sesine gitmesidir. Makam inici veya çıkıcı olabileceği gibi inici-çıkıcı özelliğe de sahip olabilir.

YEDEN

Karar sesinden önceki pes sestir. Bu ses, karar sesine ve makamın özelliğine göre tam veya yarım aralık olabilir.

TAMPERE SİSTEM

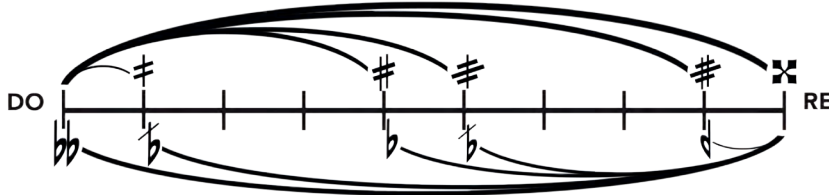
Batı müziği ses sisteminde bir dizinin 12 eşit parçaya bölünmesidir (Görsel 3.1.). Sesler yarım ve tam olarak belirlenir.

Görsel 3.1. Tampere sistemin piyano tuşları üzerinde görünümü

TÜRK MÜZİĞİ SES SİSTEMİ

Batı müziğinde bulunan tampere sistemden farklı olarak Türk müziğinde bir ses arası, 9 eşit parçaya bölünmüştür (Görsel 3.2.). Bölünen her birime **koma** adı verilir.

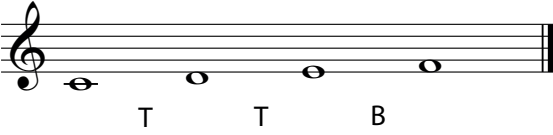
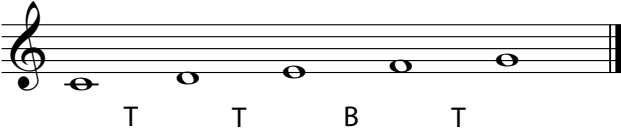
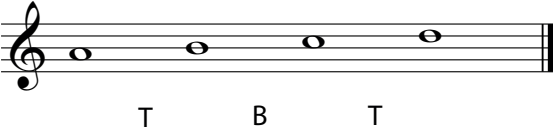
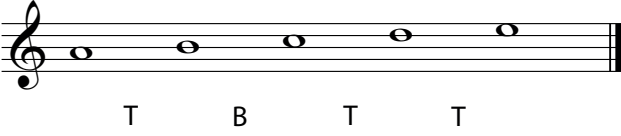
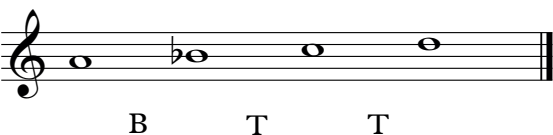
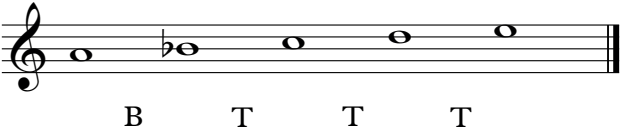
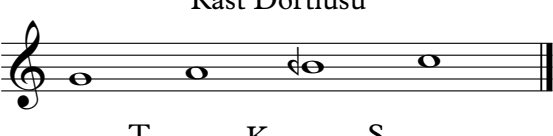

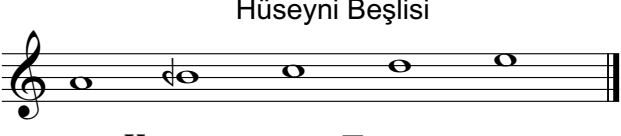
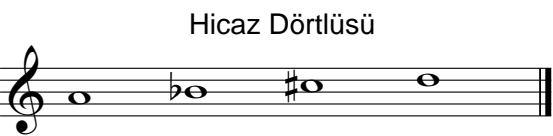

Görsel 3.2. Türk müziği ses sistemi şeması

Etkinlik 1

Yukarıda verilen Türk müziği ses sistemine göre” aşağıda oluşturulmuş tablodaki eksiklikleri tamamlayınız.

İSİM	KOMA DEĞERİ	DİYEZ	BEMÖL	RUMUZ
KOMA	1	#		F
BAKİYE		#	b	B
KÜÇÜK MÜCENNEP	5	#		K
BÜYÜK MÜCENNEP	8		b	S
TANINI		x	bb	T
ARTIK İKİLİ	12-13	—	—	A ₁ , A ₂

TÜRK MÜZİĞİNDE BASİT MAKAMLARI OLUŞTURAN DÖRTLÜ VE BEŞLİLER

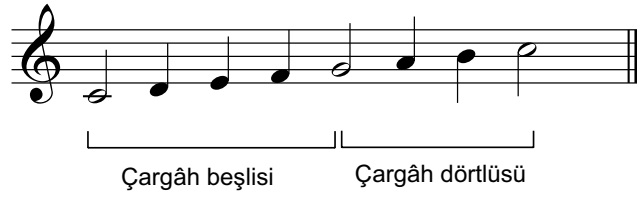
<p>Çargâh Dörtlüsü</p> <p>T T B</p>	<p>Çargâh Be lisi</p> <p>T T B T</p>
<p>Buselik Dörtlüsü</p> <p>T B T</p>	<p>Buselik Be lisi</p> <p>T B T T</p>
<p>Kürdi Dörtlüsü</p> <p>B T T</p>	<p>Kürdi Beşlisi</p> <p>B T T T</p>
<p>Rast Dörtlüsü</p> <p>T K S</p>	<p>Rast Beşlisi</p> <p>T K S T</p>
<p>Uşşak Dörtlüsü</p> <p>K S T</p>	<p>Hüseyni Beşlisi</p> <p>K S T T</p>
<p>Hicaz Dörtlüsü</p> <p>S A₁₂ S</p>	<p>Hicaz Beşlisi</p> <p>S A₁₂ S T</p>

2. ÇARGÂH MAKAMI DİZİSİ

Kaba çargâh (do) perdesinde çargâh beşlisine, rast (sol) perdesinde çargâh dördlüsünün eklenmesiyle oluşur. Çargâh makamı dizisi Batı müziğindeki do majör diziyle tamamen aynıdır.

KARARI	GÜÇLÜSÜ	TİZ KARARI	YEDENİ	SEYRİ
Kaba Çargâh (DO)	Rast (SOL)	Çargâh (DO)	Kaba Buselik (Sİ)	Çıkıcı Çıkıcı-İnici

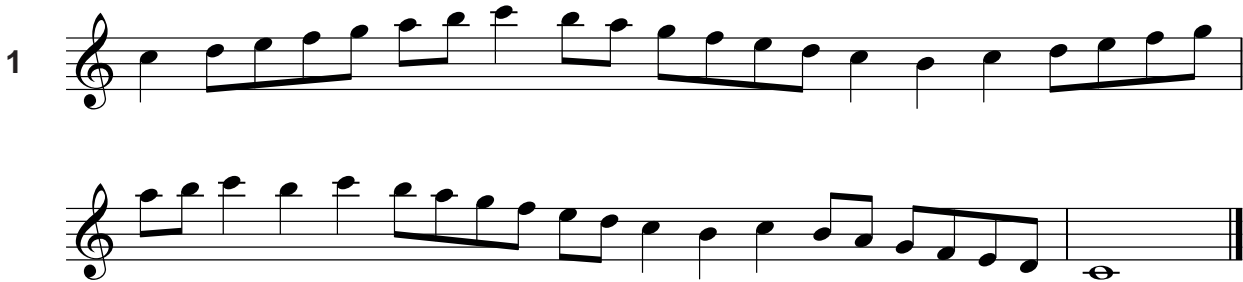
Çargâh Makamı Dizisi

Etkinlik 2

Aşağıda verilen çargâh makamı dizi çalışmasını uygulayınız.

Çargâh Dizisi

3. ÇARGÂH MAKAMINDA ETÜT VE ESER

Etkinlik 3

Aşağıda verilen çargâh makamındaki çalışmaları uygulayınız.

Çargâh Etüt

Zeki Güven

2

Çargâh Etüt

Zeki Güven

3

Çargâh Etüt

Zeki Güven

4

BİLGİ NOTU

PEŞREV: Klasik Türk müziğinde bir saz eseri şeklidir. Farsçadaki “Pişrev” sözcüğünden gelmektedir. “Piş” önde, “rev” giden demektir. Buna göre, pişrev önde giden manasına gelir. Günümüzde peşrev adıyla kullanılmaktadır. Dört bölümden meydana gelir. Bölümlere hane, her bölümden sonra tekrar eden bölüme de teslim (mülazime) adı verilir.

Çargâh Peşrevi

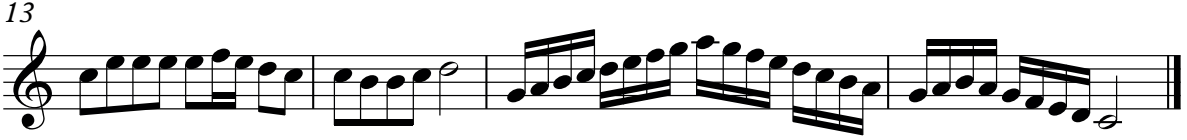
Sofyan

M. Reşat Aysu

1.
Hane

Teslim

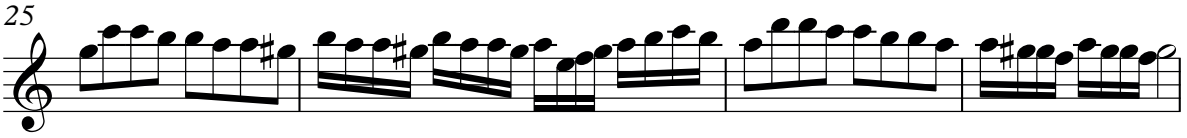

SON

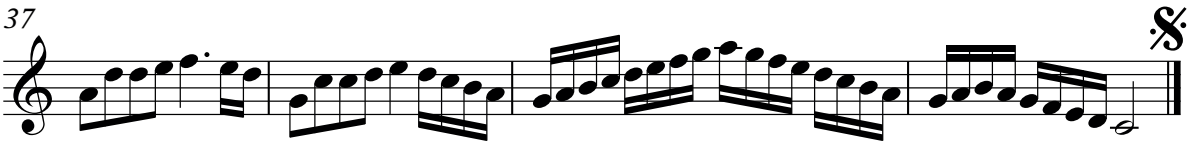
2.
Hane

3.
Hane

4.
Hane

C - TEK DİYEZ ALAN MAJÖR VE MINÖR DİZİLER

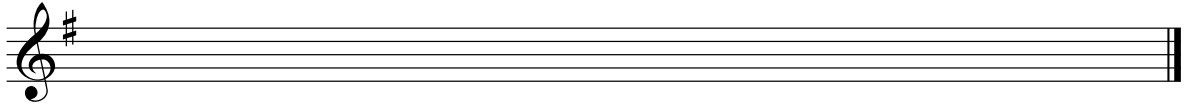
1. SOL MAJÖR DİZİSİ

Sol majör dizisi değıştirici işaret olarak **fa diyez** alır. Diyez işareti dizek üzerinde ölçü sayısından önce yazılır.

Etkinlik 1

Aşağıda verilen dizek üzerine majör kalıp uygulayarak sol majör dizisini yazınız.

Etkinlik 2

Aşağıda verilen sol majör dizi çalışmalarını uygulayınız.

NOT

Yukarıdaki çalışmayı aşağıda verilen artikülasyon sıralamasıyla çalınız.

2. SOL MAJÖR TONUNDA KIRIK AKOR VE ARPEJ

Etkinlik 4

Aşağıdaki arpej ve kırık akor çalışmalarını uygulayınız.

5

6

3. SOL MAJÖR TONUNDA ETÜT VE ESERLER

Etkinlik 5

Aşağıdaki etüt ve eserleri çalınız.

Andantino Köhler

7

dolce

5

9

13

Emil Prill

8

5

9

13

Allegretto, sempre moderato

Giuseppe Gariboldi

9

9

17

25

33

41

Lento

Giuseppe Garibaldi

10

11

21

31

41

Moderato (♩ = 100)

Ernesto Köhler

11

Clementine

Moderato

Anonim

Flüt 1
12
Flüt 2

Musical score for Flute 1 and Flute 2, measures 1-5. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 3/4. Flute 1 starts with a treble clef and a key signature of one sharp. Flute 2 starts with a treble clef and a key signature of one sharp. The music is in 3/4 time and is marked Moderato.

6

Musical score for Flute 1 and Flute 2, measures 6-10. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 3/4. Flute 1 starts with a treble clef and a key signature of one sharp. Flute 2 starts with a treble clef and a key signature of one sharp. The music is in 3/4 time and is marked Moderato.

11

Musical score for Flute 1 and Flute 2, measures 11-15. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 3/4. Flute 1 starts with a treble clef and a key signature of one sharp. Flute 2 starts with a treble clef and a key signature of one sharp. The music is in 3/4 time and is marked Moderato.

Bourree

Moderato

J. S. Bach

13

Musical score for Bourree, measure 13. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is common time (C). The music is in common time and is marked Moderato.

5

Musical score for Bourree, measure 5. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is common time (C). The music is in common time and is marked Moderato.

11

Musical score for Bourree, measure 11. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is common time (C). The music is in common time and is marked Moderato.

17

Musical score for Bourree, measure 17. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is common time (C). The music is in common time and is marked Moderato.

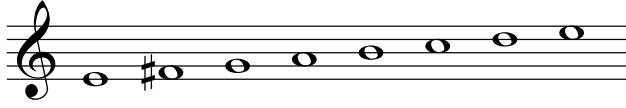
4. Mİ MİNÖR DİZİSİ

Mi minör dizisinde doğal minör, ses değiştirici işaret olarak ilgili majör değiştiricinin işareti olan **fa diyez** işaretini alır. Buna ek olarak armonik minör 7. sesin yarım ses tizleşmesiyle **re diyez**, melodik minör ise 6 ve 7. sesin yarım ses tizleşmesiyle **do diyez** ve **re diyez** işaretlerini alır.

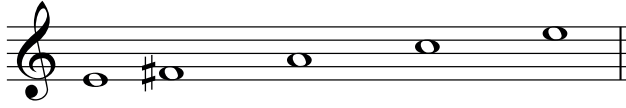

Etkinlik 6

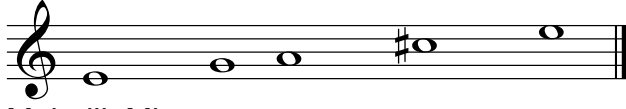
Aşağıda verilen mi minör dizilerin eksik seslerini ve değiştirici işaretlerini tamamlayınız.

Doğal Minör

Armonik Minör

Melodik Minör

Etkinlik 7

Aşağıda verilen mi minör dizi çalışmalarını uygulayınız.

NOT

Yukarıdaki çalışmayı aşağıda verilen artikülasyon sıralamasıyla çalınız.

Etkinlik 8

Aşağıdaki farklı aralıklarda yazılmış çalışmaları çalınız.

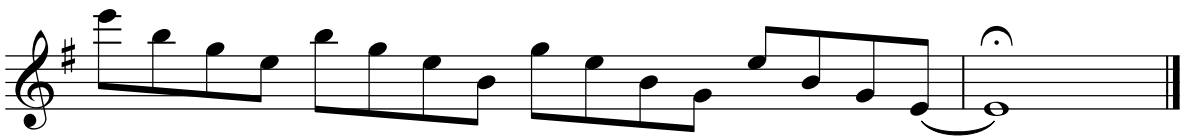

5. Mİ MİNÖR TONUNDA KIRIK AKOR VE ARPEJ

Etkinlik 9

Aşağıdaki arpej ve kırık akor çalışmalarını uygulayınız.

6. Mİ MİNÖR TONUNDA ETÜT VE ESERLER

Etkinlik 10

Aşağıdaki etüt ve eserleri çalınız.

20

Moderato (Sousman) Soussmann

21

Andante Soussmann

Andante con moto $\text{♩} = 44$

Marin Marais
(Marin Marais)

22

Musical score for Marin Marais, Andante con moto, measures 22-30. The score is written in treble clef, 3/4 time, with a key signature of one sharp (F#). It consists of three staves of music. The first staff starts at measure 22 and ends at measure 30. The second staff continues from measure 22 to 30. The third staff continues from measure 22 to 30. The music features a steady eighth-note pattern with various accidentals and phrasing slurs.

Air

Allegretto

Alan Ridout
(Elin Ridaut)

23

Musical score for Alan Ridout, Air, measures 23-30. The score is written in treble clef, 3/4 time, with a key signature of one sharp (F#). It consists of five staves of music. The first staff starts at measure 23 and ends at measure 30. The second staff continues from measure 23 to 30. The third staff continues from measure 23 to 30. The fourth staff continues from measure 23 to 30. The fifth staff continues from measure 23 to 30. The music features a steady eighth-note pattern with various accidentals and phrasing slurs.

Grand Finale
Menuet With Variations

J.J. Quantz
(Yohan Yohakhim Kuantz)

Allegro (♩ = 104)

Flüt 1
24
Flüt 2

6

12

18

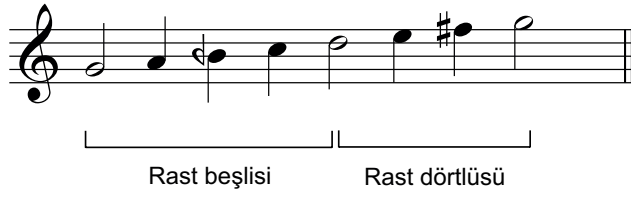
D - RAST MAKAMI

1. RAST MAKAMI DİZİSİ

Rast (sol) perdesinde rast beşlisine, neva (re) perdesinde rast dördlüsünün eklenmesiyle oluşur.

KARARI	GÜÇLÜSÜ	TİZ KARARI	YEDENİ	SEYRİ
Rast (SOL)	Neva (RE)	Gerdaniye (SOL)	Irak (FA#)	Çıkcı

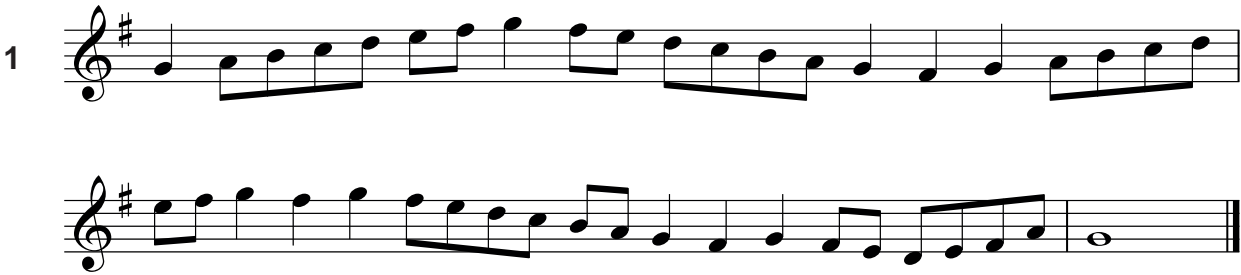
Rast Makamı Dizisi

Etkinlik 1

Aşağıdaki rast makamı dizi çalışmasını uygulayınız.

Rast Dizi

2. RAST MAKAMINDA ETÜT VE ESER

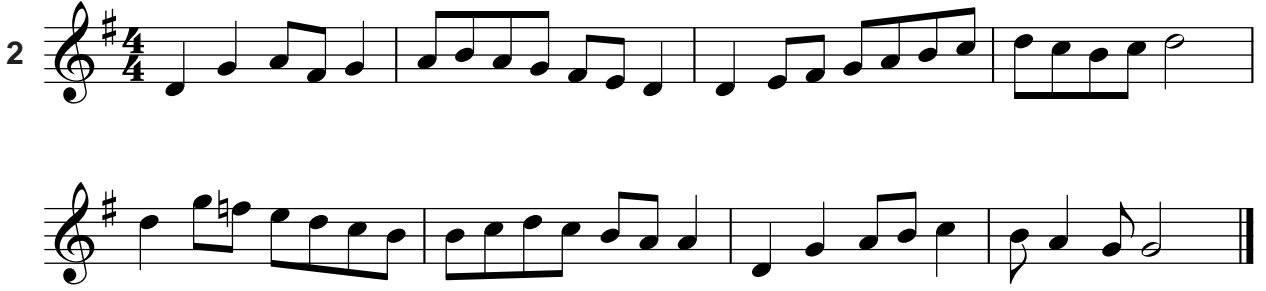

Etkinlik 2

Aşağıda verilen rast makamındaki çalışmaları uygulayınız.

Rast Etüt

Zeki Güven

Rast Medhal

Sofyan (♩=72)

Ahmet Çağan

BİLGİ NOTU

MEDHAL: 20.yy.ın başından beri peşrev yerine bestelenen, çoğunlukla sofyan usulü ile bestelenmiş iki veya dört haneli eserlerdir. İlk kez Ali Rifat Çağatay medhal adını kullanmıştır. Medhalleri kısa peşrev olarak görebiliriz.

E - TEK BEMOL ALAN MAJÖR VE MİNÖR DİZİLER

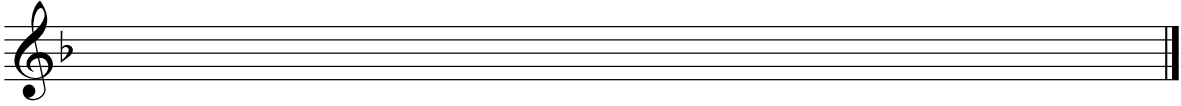
1. FA MAJÖR DİZİSİ

Fa majör dizisi değıştirici işaret olarak si bemol alır. Bemol işareti dizek üzerinde ölçü sayısından önce aşağıdaki gibi gösterilir:

Etkinlik 1

Aşağıda verilen dizek üzerine majör kalıp uygulayarak fa majör dizisini yazınız.

Etkinlik 2

Aşağıda verilen fa majör dizi çalışmalarını uygulayınız.

NOT

Yukarıdaki çalışmayı aşağıda verilen artikülasyon sıralamasıyla çalınız.

Etkinlik 3

Aşağıdaki farklı aralıklarda yazılmış çalışmaları uygulayınız.

2

3

4

2. FA MAJÖR TONUNDA KIRIK AKOR VE ARPEJ

Etkinlik 4

Aşağıdaki arpej ve kırık akor çalışmalarını uygulayınız.

5

6

3. FA MAJÖR TONUNDA ETÜT VE ESERLER

Etkinlik 5

Aşağıdaki etüt ve eserleri çalınız.

Rondo

Allegro **L.v. Beethoven**

7

7

13

19

Moderato **Emill Prill**

8

8

15

22

9 **Andantino** **Emill Prill**

9 10 11 12

Gavotte **J.B. Loeillet**
(Jan Baptiste Loaylit)

Grazioso

10

10 11 12 13 14 15

Andantino

Giuseppe Gariboldi

11

10

19

28

37

Detailed description: This block contains five staves of musical notation for Giuseppe Gariboldi's piece. The music is in 2/4 time with a key signature of one flat (B-flat). The tempo is marked 'Andantino'. The notation includes various rhythmic patterns such as eighth and sixteenth notes, often beamed together. There are several accents and dynamic markings throughout the piece. The first staff starts at measure 11, the second at 10, the third at 19, the fourth at 28, and the fifth at 37. The piece concludes with a final cadence in the fifth staff.

Tempo di gavotte $\text{♩} = 76$

Jeremiah Clarke
(Jeremi Klark)

12

7

15

21

27

Detailed description: This block contains five staves of musical notation for Jeremiah Clarke's piece. The music is in 3/4 time with a key signature of one flat (B-flat). The tempo is marked 'Tempo di gavotte' with a quarter note equal to 76 beats per minute. The notation features characteristic gavotte rhythms, including dotted rhythms and eighth-note patterns. There are several slurs and accents. The first staff starts at measure 12, the second at 7, the third at 15, the fourth at 21, and the fifth at 27. The piece ends with a 'D.C. al Fine' instruction and a double bar line.

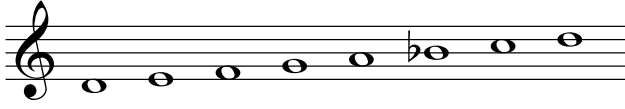
4. RE MİNÖR DİZİSİ

Re minör dizisi ses değıştirci işaret olarak ilgili majör değıştirci işareti olan **si bemol** alır. Buna ek olarak armonik minör; 7. sesin yarım ses tizleşmesiyle **do diyez**, melodik minör ise 6 ve 7. sesin yarım ses tizleşmesiyle **si natürel** ve **do diyez** işaretlerini alır.

Etkinlik 6

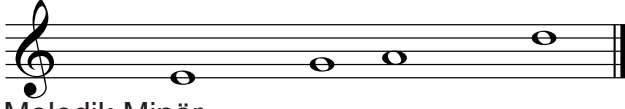
Aşğıda verilen re minör dizilerin eksik seslerini ve değıştirci işaretlerini tamamlayınız.

Doğal Minör

Armonik Minör

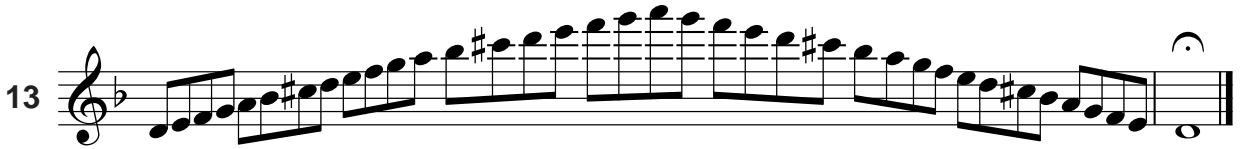

Melodik Minör

Etkinlik 7

Aşğıda verilen re minör dizi çalışmalarını uygulayınız.

NOT

Yukarıdaki çalışmayı aşğıda verilen artikülasyon sıralamasıyla çalınız

Etkinlik 8

Aşağıdaki farklı aralıklarda yazılmış çalışmaları uygulayınız.

14

15

16

17

18

5. RE MİNÖR TONUNDA KIRIK AKOR VE ARPEJ

Etkinlik 9

Aşağıdaki arpej ve kırık akor çalışmalarını uygulayınız.

17

18

6. RE MİNÖR TONUNDA ETÜT VE ESERLER

Etkinlik 10

Aşağıdaki etüt ve eserleri çalınız.

Poco Allegretto **Giuseppe Garibaldi**

19

7

14

21

28

Allegretto

Giuseppe Gariboldi

20

8

16

22

28

34

40

46

Bantái Vilmos, Kováks Gábar
(Bentay Vilmos, Kovaks Gabar)

21

The musical score for flute 9, measures 21-28, is written in G major (one sharp) and 2/4 time. It consists of seven staves of music. The melody is primarily composed of eighth notes, often beamed in pairs or groups of four. The key signature is G major, indicated by a single sharp (F#). The time signature is 2/4. The piece concludes with a final note on the seventh staff, marked with a fermata and a double bar line.

Greensleeves

Moderato

Anon. 16Th Century

Flüt 1
22

Flüt 2

6

12

Fine ,

17

22

27

D.C. al Fine

Spanish Love Song

Andante

Anonim

23

5

9

13

17

21

25

30

35

40

The musical score is written for a single melodic line in treble clef. It begins at measure 23 with a 4/4 time signature. The key signature has one flat (B-flat). The tempo is marked 'Andante'. The score consists of ten staves of music. Measure numbers 23, 5, 9, 13, 17, 21, 25, 30, 35, and 40 are indicated at the start of their respective staves. The music features various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. There are several changes in time signature: 3/4 at measure 9, 2/4 at measure 17, and 4/4 at measure 21. The piece concludes with a double bar line at measure 40.

F - BUSELİK MAKAMI

1. BUSELİK MAKAMI DİZİSİ

Dügâh (la) perdesinde buselik beşlisine, hüseyni (mi) perdesinde kürdi dördlüsünün eklenmesiyle oluşur.

KARARI	GÜÇLÜSÜ	TİZ KARARI	YEDENİ	SEYRİ
Dügâh (LA)	Hüseyni (Mİ)	Muhayyer (LA)	Nim Zirgûle (SOL#)	Çıkıcı Çıkıcı-İnci

Buselik Makamı Dizisi

Etkinlik 1

Aşağıda verilen buselik makamı dizi çalışmasını uygulayınız.

Buselik Dizi

2. BUSELİK MAKAMINDA ETÜT VE ESER

Etkinlik 2

Aşağıda verilen buselik makamındaki çalışmalarını uygulayınız.

Buselik Etüt

Zeki Güven

5

9

13

Buselik Şarkı

Bana Bir Aşk Masalından Şarkılar Söyle

Müsemmen

Erol Sayan

3

4

8

11

15

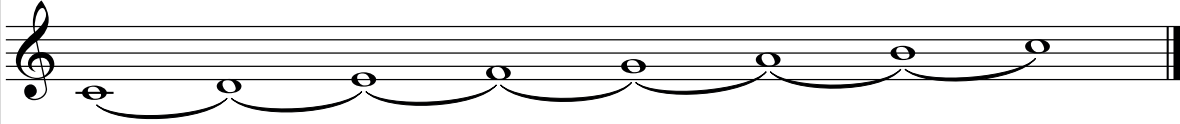
18

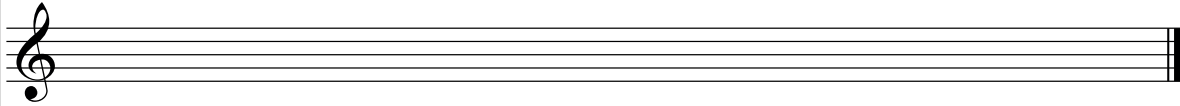
SON

III. ÜNİTE DEĞERLENDİRME

1. Do majör dizisinde durucu, yürüyücü ve karar seslerini notaların altına D, Y, K şeklinde yazınız.

2. Mi minör dizisini, aşağıdaki porteye çıkıcı ve inici olarak yazınız.

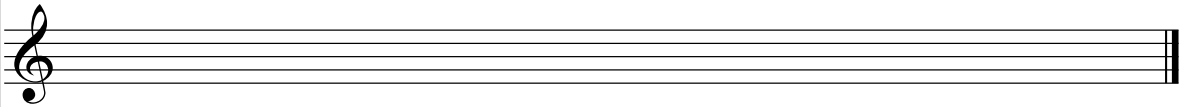

3. Doğal, armonik ve melodik minörler arasındaki farkları yazınız.

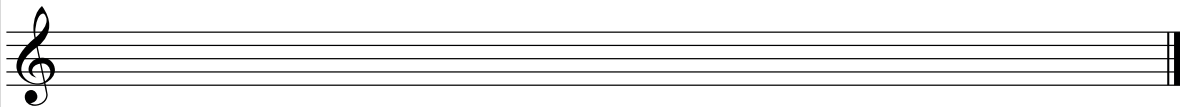
4. Aşağıdaki çargâh makamıyla ilgili verilen bilgideki boşluğu doldurunuz.

Çargâh makamının durucusu do güçlüsü ..... ve yedeni si sesleridir.

5. Sol majör dizisini aşağıdaki porteye çıkıcı ve inici olarak yazınız.

6. Rast makamı dizisini Türk müziği ve tampere ses sistemine göre değiştirici işaretleriyle yazınız.

IV. Ünite

FLÜT MÜZİĞİNDE DÖNEMLER

- A) Barok Dönem
- B) Klasik Dönem
- C) Romantik Dönem
- D) Çağdaş Dönem

A - BAROK DÖNEM

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Barok Dönem’de flütün kullanılmasıyla ilgili araştırma yapınız.
2. Barok Dönem bestecileri hakkında bilgi toplayınız ve arkadaşlarınızla paylaşınız.

Barok Dönem; ismini İtalyanca karmaşık, süslü ve abartılı anlamına gelen “barocco” sözcüğünden almıştır. Resim, heykel, mimarlık ve giyim gibi alanlarda görülen bu süslü, karmaşık ve abartılı özellikler etkisini müzik alanında da göstermiştir. Müzik alanında bu dönem, 1580 - 1600 yıllarında başlamış ve Johann Sebastian Bach’ın ölümü (1750) ile sona ermiştir. Barok Dönem, armoni tekniğinin mükemmel kavuştuğu; kantat, sahne sanatları ve senfonik orkestralarının başladığı; Vivaldi, Handel ve Bach gibi önemli bestecilerin yetiştiği renkli bir dönemdir.

Bu dönemde birçok çalgıda değişimler olmuştur. Değişime uğrayan ilk nefesli çalgı ise flüttür. Bu dönemde flüt denildiğinde **recorder** (rikordır) kastedilmektedir. 17. yy.ın ortalarında kraliyet müzisyenleri, Hotteterre ve Quantz (kuantz) gibi flüt virtüözleri ve yapımcıları Fransız Sarayı’nın tüm tahta üflemelerini ele almış ve bunun sonucunda flütü yeniden düzenlemişlerdir. Böylece 3 parçalı recorder flüt yapılmıştır. Bu dönemde flüt, büyük çalgı topluluklarına da eşlik etmeye başlamış ve flüte ait eserlerin çoğu bu dönemde yazılmıştır.

Görsel 4.1. Barok Dönem’i yansıtan konser görüntüsü

1. BAROK DÖNEM BESTECİLERİ

Johann Sebastian Bach (Yohan Sebastiyân Bah)

1685 yılında Almanya'nın Eisenach (Ayzınah) kentinde dünyaya gelmiştir. Müzisyen bir aileden gelen Bach, ilk müzik derslerini ağabeyi Christoph Bach'tan almıştır. 1717'de oda ve orkestra müziğine yönelik birçok keman-piyano, viyola, flüt-klavsen sonatı bestelemiştir. Müzik tarihinde en çok eser veren bestecilerin başında gelen Bach, opera dışında her türde müzik eseri vermiştir. Wagner, onun tüm müzik tarihindeki en büyük besteci olduğunu söylemiştir.

Görsel 4.2. Johann Sebastian Bach

Başlıca Eserleri:

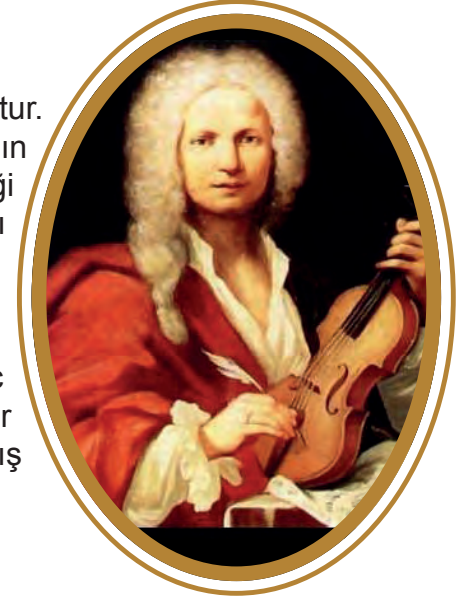
- Toccata and Fugue (Tokata ve Füg)
- Ave Maria (Ave Mariya)
- Missa In D Minor (Re Minör Missa)
- Flute Sonata in B Minor (Si Minör Flüt ve Klavsen Sonatı)

Etkinlik 1

Yukarıda verilen Barok Dönem bestecisi Johann Sebastian Bach'ın eserlerini öğretmeninizle dinleyip yorumlayınız.

Antonio Vivaldi (Antonyo Vivaldi)

1678 yılında İtalya'nın Venedik kentinde doğmuştur. İlk müzik eğitimini babasından alan Vivaldi, yaşamının belli dönemlerinde papazlık ve keman öğretmenliği yapmıştır. Saçlarının kızıl olmasından dolayı lakabı "Kızıl Papaz"dır. Vivaldi, konçerto biçiminin gelişmesine hizmet etmiş, 500'ün üzerinde konçerto bestelemiştir. Döneminde yapıtı en fazla sergilenen besteci olduğu söylenmektedir. Üretme isteği hiç bitmeyen hırslı ve güçlü kişiliğini müziğe yansıtmış bir müzik dehasıdır. İlerici İtalyan müziğinin temelini atmış olan Vivaldi, 1741 yılında Viyana'da vefat etmiştir.

Görsel 4.3. Antonio Vivaldi

Başlıca Eserleri:

- Magnificat In G Minor (Sol Minör Magnifikat)
- The Four Seasons (Dört Mevsim)
- Gloria (Glorya)
- Juditha Triumphans (Muzaffer Juditha)

Etkinlik 2

Yukarıda verilen Barok Dönem bestecisi Antonio Vivaldi'nin eserlerini öğretmeninizle dinleyip yorumlayınız.

Friedrich George Handel (*Frederik Corç Hendel*)

1685 yılında, Almanya'nın Halle kentinde dünyaya gelmiştir. Babası müzisyen olmasını istememesine rağmen org, klavsen, obua ve keman dersleri almıştır. Yaşamı boyunca her ulusun müzik tarzına hitap eden bir stili olduğu için aynı dönem müzisyenleri arasında öldükten sonra dahi en çok üne sahip besteci olmuştur. 1759 yılında İngiltere'nin Londra kentinde yaşama gözlerini yummuştur.

Görsel 4.4. Friedrich George Handel

Başlıca Eserleri:

- Julius Caesar (Jül Sezar)
- Water Music (Su Müziği)
- Opera Rinaldo (Rinaldo Operası)
- Harmonious Black (Uyumlu Siyah)

Etkinlik 3

Yukarıda verilen Barok Dönem bestecisi Friedrich George Handel'in eserlerini öğretmeninizle dinleyip yorumlayınız.

2. BAROK DÖNEM MÜZİĞİ TÜR VE BİÇİM ÖZELLİKLERİ

- Bestecilerin geniş düşünce ve duygulara sahip olduğu, coşkuyu, kahramanlık duygularını, derin düşünceyi, gizemi, arzuları, tutkuyu anlattıkları bir dönemdir.
- Barok Dönem'de çalgı topluluklarının ikiye bölünmesiyle müzikteki ses karşıtlıkları yoğun olarak görülür.
- Gürlük terimleri ilk kez bu dönemde ortaya çıkmıştır.
- Barok Dönem'in ideal sesi, temel bir bas ve süslü bir tizdir.
- Dönemin çalgıları lavta, klavsen, org ve gitardır.
- Kadans ve ritm öğelerinde gelişme görülür.
- Majör ve minör ses dizileri doğmuştur.

B - KLASİK DÖNEM

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Klasik Dönem’de flütün kullanılmasıyla ilgili araştırma yapınız.
2. Klasik Dönem bestecileri hakkında bilgi toplayınız ve arkadaşlarınızla paylaşınız.

Johann Sebastian Bach’ın ölümünden (1750) Ludwig van Beethoven’ın ölümüne kadar geçen dönem (1827), Klasik Dönem olarak tanımlanır. Fransız İhtilali’nin etkisiyle Avrupa’da başlayan aydınlanma, Barok Dönem’in son evresinde ortaya çıkan Rokoko, Klasik Dönem’i hazırlayan öğelerdendir. Barok Dönem’inin karmaşık ve süslü ezgisel yapısından uzaklaşarak orkestra ailesinin kurulduğu, senfonik yapıtların doğduğu, piyanonun sesinin duyulmaya başladığı bir dönemdir. Bu dönemde müzik yapısında denge biçimini iyice sağlamlaşarak müzik daha sade anlatımla geniş halk kitlelerine seslenir.

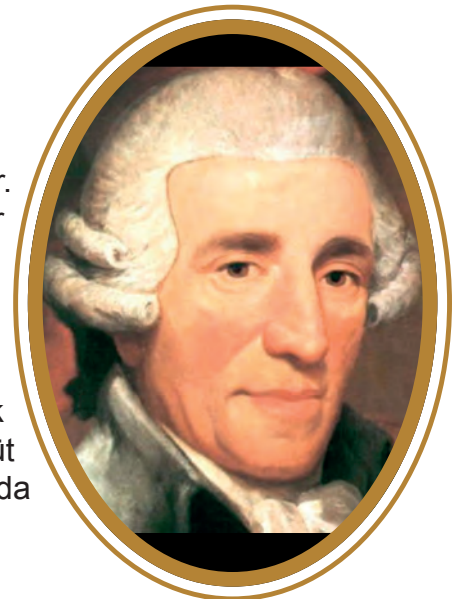
Görsel 4.5. Klasik Dönem’i yansıtan konser görüntüsü

Klasik Dönem’de İngiliz flüt yapımcıları 18. yy.ın başlarında ortaya çıkan 1. oktav kalın do perdeli flüt düşüncesini geliştirmiş, flüt yapımcısı Dr. J.H. Ribock da 1782 yılında si ve do diyez deliklerinin arasına ikinci oktav do perdesi eklemiştir. Böylece flüt birçok opera, bale, oda müziği ve orkestra müziğinde kullanılmaya başlamıştır.

1. KLASİK DÖNEM BESTECİLERİ

Joseph Haydn (Josep Haydn)

1732’de Avusturya’nın Rohrau kentinde doğmuştur. Henüz 8 yaşındayken Viyana’da bir koroda yer almıştır. Senfoni biçimini günümüzdeki dört bölümlü standart biçimine ulaştıran Haydn, oda müziğinin gelişmesini sağlamış; Avrupa müzik kültürünün önemli temsilcileri arasında yerini almıştır. Müzik tarihinin en uzun yaşayan bestecilerinden “Baba Haydn”, Klasik Dönem’in büyük koral yapıtlarıyla her dönemde ölçüt olmuş bir sanatçıdır. Haydn, 1809 yılında Viyana’da vefat etmiştir.

Görsel 4.6. Joseph Haydn

Başlıca Eserleri:

- Die Schöpfung (Yaratılış Oratoryosu)
- Trumpet Concerto (Trompet Konçerto)
- Lo Speziale (Eczacı Operası)
- String Quartets op.76 (Yaylı Dörtlüsü)

Etkinlik 4

Yukarıda verilen Klasik Dönem bestecisi Joseph Haydn'ın eserlerini öğretmeninizle dinleyip yorumlayınız.

Wolfgang Amadeus Mozart (*Wolfgang Amadeus Mozart*)

1756 yılında Avusturya'nın Salzburg kentinde dünyaya gelen Mozart, henüz çocuk yaşta üstün müzik yeteneği sayesinde konserler vermiş ve birçok eser bestelemiştir. 35 yıllık yaşamına 626 eser sığdırmıştır. Eserleri; senfonileri, konçertoları, oda orkestralarını operaları ve piyanoyu etkilemiştir. Türk müziği ve çalgılarından da etkilenen Mozart; konçerto, sonat, opera ve balelerinde Türk vurmali çalgılarını da kullanmıştır. Bu yansımaları Zaide ve Saraydan Kız Kaçırma operalarında görebiliriz. Müzik alanındaki üstünlüğü tartışılmaz eşsiz bir besteci olan Mozart, 1791 yılında yaşama gözlerini yummuştur.

Görsel 4.7. Wolfgang Amadeus Mozart

Başlıca Eserleri:

- Requiem in D Minor (Re Minör Requiem)
- Don Giovanni (Don Giovanni Operası)
- Le Nozze Di Figaro (Figaro'nun Düğünü)
- Eine Kleine Nacht (Küçük Bir Gece Müziği)
- Die Zauberflöte (Sihirli Flüt Operası)

Etkinlik 5

Yukarıda verilen Klasik Dönem bestecisi Wolfrang Amadeus Mozart'ın eserlerini öğretmeninizle dinleyip yorumlayınız.

Ludwig van Beethoven (*Ludvig van Betovın*)

1770 yılında Almanya'nın Bonn kentinde doğmuştur. Alman klasik müzik bestecisi olan Beethoven, Viyana klasiği olarak adlandırılan türün temsilcilerindendir. Çalışmalarıyla Romantik Dönem'in yolunu açmıştır. Müziği, ifade gücü ve teknik olarak çok üst seviyede olan Beethoven, Haydn ve Mozart'tan devraldığı prensipleri geliştirmiş; daha uzun ve daha tutkulu dramatik eserler oluşturmuştur. Beethoven'ın müziğinde karşıtlıklar, akor bütünlüğü, gerilim ve çözümler, ritmik dinamizm en önemli yapısal özelliklerdir.

Beethoven, yirmili yaşlarda işitme problemleri yaşamaya başlamış, 38 yaşında ise tamamen sağır olmuştur. Ancak bu durum müzik yaşamını hiçbir şekilde etkilememiş, hattâ en güzel eserlerini mükemmel bir armoni anlayışıyla sağır olduktan sonra bestelemiştir. Beethoven, 1827 yılında Viyana'da vefat etmiştir.

Görsel 4.8. Ludwig van Beethoven

Başlıca Eserleri:

- Fur Elise (Elise İçin)
- Moonlight Sonata (Ay Işığı Sonatı)
- 5th Symphony (5. Senfoni)
- 9th Symphony (9. Senfoni)

Etkinlik 6

Yukarıda verilen Klasik Dönem bestecisi Ludwig Van Beethoven'ın eserlerini öğretmeninizle dinleyip yorumlayınız.

2. KLASİK DÖNEM MÜZİĞİ TÜR VE BİÇİM ÖZELLİKLERİ

- Aydınlanma, müziğin üslubuna işlemiştir.
- Rokoko akımı ile birlikte kendinden önceki döneme göre müziği sade ve yalındır.
- Sürekli bas yerini homofoniye, çembolo ise yerini piyanoya bırakmıştır.
- Halk ezgilerinden yararlanılmaya başlanmıştır.

C - ROMANTİK DÖNEM

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Romantik Dönem’de flütün kullanılmasıyla ilgili araştırma yapınız.
2. Romantik Dönem bestecileri hakkında bilgi toplayıp arkadaşlarınızla paylaşınız.

Müzik alanında Romantizm, 19.yy.ın başında bestecinin kendini anlatma gereksiniminden doğmuş ve 20.yy.ın başına kadar süren güçlü, yenilikçi bir tarzın adı olmuştur. Romantizm her dönemde birçok sanatçı ile yaşamış, ancak 19.yy.da sanat eserlerine daha abartılı biçimde yansıdığından bu dönemin kimliği olmuştur.

Romantik Dönem’de flütün gelişimine baktığımızda karşımıza çıkan en önemli isim Theobald Boehm’dür. Dönem flütçülerinin, Boehm sistemine alışması zaman aldığı için bu durum dönem eserlerini bir süre olumsuz etkilemiştir. Melodi, Klasik Dönem’den farklı olarak daha düzensiz hale gelmiş ve bitmeyecekmiş etkisi yaratmaya başlamıştır.

Romantik Dönem bestecileri, flüt eserlerine mitolojik olay ve kahramanlardan esinlenerek betimleyici başlıklar koymuşlardır. Flüt, gelişimini tamamladıktan sonra gerek solo gerekse orkestrada bestecilerin vazgeçemedikleri bir çalgı olmuştur.

Görsel 4.9. Romantik Dönem’i yansıtan konser görüntüsü

1. ROMANTİK DÖNEM BESTECİLERİ

Frederic Chopin (*Frederik Şopen*)

1810 yılında Polonya'da doğmuştur. İlk piyano derslerini annesinden almıştır. Birkaç eseri haricinde tüm bestelerini piyano için yazmıştır. Eserlerini Klasik Dönem'in yalınlığı, aşırı duygulu ve içe dönük kişiliğinin etkisi ile bestelemiştir. Piyano edebiyatının büyük şairi ve Paris sanat yaşamının gözdesi olan Chopin, 1849 yılında Paris'te vefat etmiştir.

Görsel 4.10. Frederic Chopin

Başlıca Eserleri:

- Nocturne op.9 (Opus 9 Gece Müziği)
- Ballade no.1 in G minör (Sol Minör Ballade)
- Polonaises op.40 (Opus 40 Polonaises)
- Piano Sonata op.35 Marche Funebre (Cenaze Marşı Piyano Sonatı)

Etkinlik 7

Yukarıda verilen Romantik Dönem bestecisi Frederic Chopin'in eserlerini öğretmeninizle dinleyip yorumlayınız.

Franz Schubert (*Franz Şubert*)

1797 yılında Viyana'da doğmuştur.19.yy.ın gelmiş geçmiş en büyük bestecisi unvanını alan Schubert, ilk temel müzik ve keman derslerini babasından almıştır. Çok erken yaşta besteci olgunluğuna erişmiş, okul yıllarında birçok bestesinin yanı sıra ilk senfonisini de yazmıştır. Romantizmin zeminini hazırlayan Beethoven'dan sonra Romantik Dönem'i başlatmıştır. Şarkı formunda 1250 eser bırakan Schubert, 1828'de Viyana'da vefat etmiştir.

Görsel 4.11. Franz Schubert

Başlıca Eserleri:

- Ave Maria (Ave Maria)
- Symphony No:8 (Senfoni No:8)
- String Quartet No:14 (Yaylı Dörtlüsü No:14)
- Rosamunde Overture (Rosamunde Uvertürü)

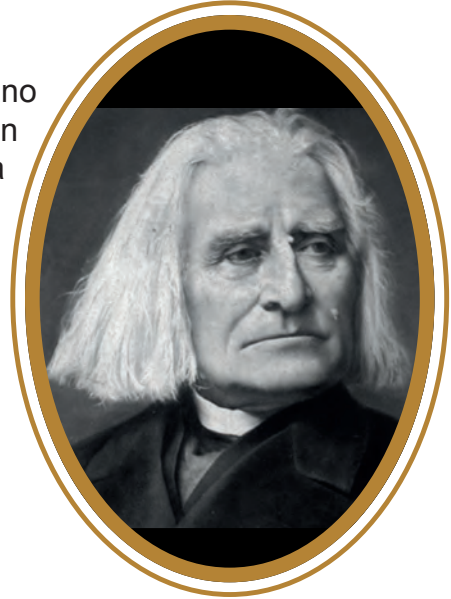

Etkinlik 8

Yukarıda verilen Romantik Dönem bestecisi Franz Schubert'in eserlerini öğretmeninizle dinleyip yorumlayınız.

Franz Liszt (*Franz List*)

1811 yılında Macaristan'da doğmuştur. İlk piyano derslerini, onun müzik dehasını keşfeden babasından almıştır. Paris'te yabancı olduğu gerekçesiyle okula alınmadığı için özel dersler alarak teori ve beste çalışmıştır. İstanbul dahil olmak üzere tüm Avrupa'yı gezerek kralların, dinleyicilerin ve müzisyenlerin beğenisini kazanan konserler düzenlemiştir. Liszt, senfonik şiiri geliştirmiş, birçok bestecinin eserini de piyanoya uyarlamıştır.1886 yılında Almanya'da vefat etmiştir.

Görsel 4.12. Franz Liszt

Başlıca Eserleri:

- Hungarian Rhapsody (Macar Rapsodisi)
- Sonata In B Minor (Si Minör Sonat)
- Mazeppa (Mazeppa)
- Les Preludes (Les Prelüt)

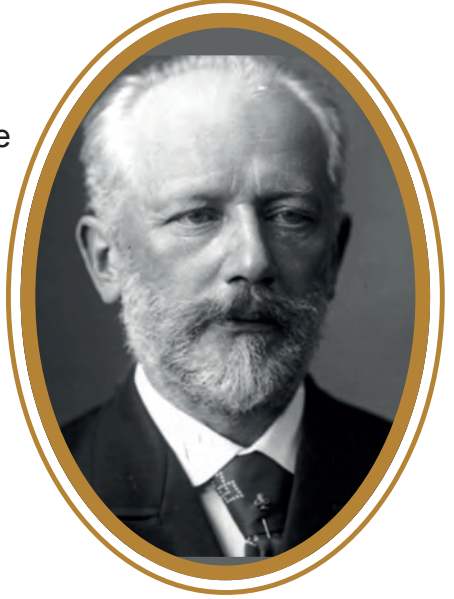

Etkinlik 9

Yukarıda verilen Romantik Dönem bestecisi Franz Liszt'in eserlerini öğretmeninizle dinleyip yorumlayınız.

Pyotr Ilyich Tchaikovsky (*Piyotır İlyiç Çaykovski*)

1840 yılında Rusya'da dünyaya gelmiştir. Müziğe erken yaşta yatkınlık göstermesine rağmen ailesi müzikle ilgilenmesini istememiştir. Buna rağmen o, müzik alanında kariyer yapmayı seçerek 1862 yılında Sant Peterburg Konservatuarı'na girmiş; oda müziği, bale, opera, senfoni gibi birçok türde eser vermiştir. Klasik müzik repertuarında yer etmiş konser ve gösteri müzikleri bestelemiştir. 1893'te Rusya'da vefat etmiştir.

Görsel 4.13. Pyotr Ilyich Tchaikovsky

Başlıca Eserleri:

- The Nutcracker Suite (Fındıkkıran Balesi)
- Swan Lake Waltz (Kuğu Gölü Balesi)
- The Sleeping Beauty Valse (Uyuyan Güzel Balesi)
- The Season Autumn Song (Mevsimler, Sonbahar Şarkısı)

Etkinlik 10

Yukarıda verilen Romantik Dönem bestecisi Pyotr İlyich Tchaikovsky'nin eserlerini öğretmeninizle dinleyip yorumlayınız.

2. ROMANTİK DÖNEM MÜZİĞİ TÜR VE BİÇİM ÖZELLİKLERİ

- Romantik dönemde biçimsel yapı, tonal desen, armonik doku, akor yapıları, gürlük, hız ve ifade sözcükleri kullanımına yönelik bir teknik havuz oluşturulmuştur.
- Toplumda yaşanan olaylar ve savaşlar müzikte kendisini fazlasıyla hissettirmiştir.
- Rallando nüans, rittardando, a tempo gibi müzik terimleri ortaya çıkmıştır.
- Besteler halk için yapılmaya başlanmıştır.
- Enstrüman şekilleri değişmeye ve eserler büyük salonlarda çalınmaya başlamıştır.
- Senfonik orkestralar kurulmuş ve müzik kültürel hayata girmiştir.

D - ÇAĞDAŞ DÖNEM

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Çağdaş Dönem’de flütün kullanılmasıyla ilgili araştırma yapınız.
2. Çağdaş Dönem bestecileri hakkında bilgi toplayıp arkadaşlarınızla paylaşınız.

Çağdaş Dönem’i kimi besteci ve müzik tarihçisi I. Dünya Savaşı’nın hazırlık evresinden başlatıp 1960’lı yıllara dek sürdürülen kimi besteci ve müzik tarihçisi ise 20.yy.da müzik alanında yapılan tüm çalışmaları Çağdaş Dönem olarak ele alır.

Savaşların etkisi, teknolojinin ilerlemesi ihtiyaçların ve estetik beğenilerin daha hızlı değişkenlik göstermesine yol açmıştır. Bu değişiklik müziğe de yansımıştır.

19. yy. da Boehm sisteminin tüm flütçüler tarafından kabul edilip kul-

lanılmasıyla flüt, orkestra ve solo eserlerde yerini almıştır. Bu dönemde flüt için solo eserler bestelenmiş ve flüt, Çağdaş Dönem’de önemli bir yere sahip olmuştur.

Günümüzde dünyanın birçok ülkesinde olduğu gibi ülkemizde de üniversitelerin ve güzel sanatlar liselerinin müzik bölümlerinde ana çalgı düzeyinde eğitimi yapılan önemli bir enstrümandır.

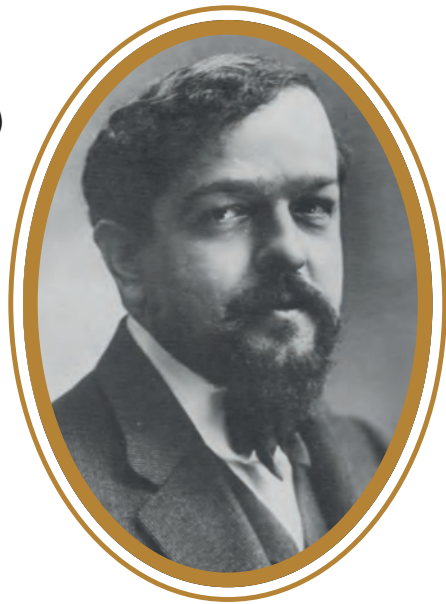

Görsel 4.14. Çağdaş Dönem’i yansıtan konser görüntüsü

1. ÇAĞDAŞ DÖNEM BESTECİLERİ

Claude Achille Debussy (Kloud Aşil Debüsi)

1862’de Fransa’da doğmuştur. Müzikal yeteneği Chopin’in de öğrencisi olan bayan Maut de Fleuville tarafından keşfedilmiştir. 20. yy. müziğine yön veren besteciler arasında Debussy’nin yeri çok önemlidir. Müziğe yeni bir kapı açarak bütün kalıpların dışına çıkmaya çalışmıştır. Debussy: “Asıl kural sanatçının duyusudur. Teori önemli olamaz. İşitme temeldir.” diyerek tonal sisteminin sınırlarını zorlamıştır.

Görsel 4.15. Claude Achille Debussy

En önemli eserlerini piyano için bestelemiştir. Eserleriyle piyano çalma tekniklerinde devrim yaratan Debussy, 1918 yılında Paris'te vefat etmiştir.

Başlıca Eserleri:

- Pelleas Et Melisande (Pellas Operası)
- Prelude a l'Après Midi d'un Faune (Bir Pan'ın Öğleden Sonrasına Prelüd)
- La Mer (La Mer Orkestra Eseri)

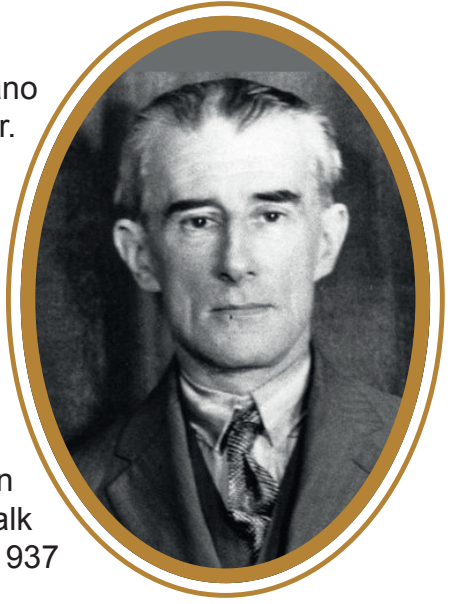
Etkinlik 11

Yukarıda verilen Çağdaş Dönem bestecisi Claude Achille Debussy'nin eserlerini öğretmeninizle dinleyip yorumlayınız.

Maurice Ravel (*Mauris Ravel*)

1875 yılında Fransa'da doğmuştur. 7 yaşında piyano dersleri almış ve 5-6 yıl sonra beste yapmaya başlamıştır. Müzik yeteneğini ve ayrıntılara olan düşkünlüğünü babasından almıştır. Detaycılığı nedeniyle Stravisky onu, "müziğin İsviçre saat yapımcısı" diye nitelemiştir. Bunun nedeni ise bir saatin parçaları gibi küçük müzik blokları yaratıp onları bir araya getirerek daha yoğun eserler oluşturmasıdır.

Debussy ve Ravel birbirlerinden etkilendikleri için müzik tarihinde "ikiz besteci" diye anılırlar. İkisi de emperyalist ressam Claude Monet'in resimlerinden ilham almıştır. Amerikan caz, Asya müziği, Avrupa halk şarkıları gibi dünya müziklerinden etkilenen Ravel 1937 yılında Paris'te vefat etmiştir.

Görsel 4.16. Maurice Ravel

Başlıca Eserleri:

- Bolero (İspanyol Dansı)
- Menuet Antique (Antik Menuet)
- Introduction et Allegro (Giriş Allegro)
- Jeux D'eau (Su Oyunları)

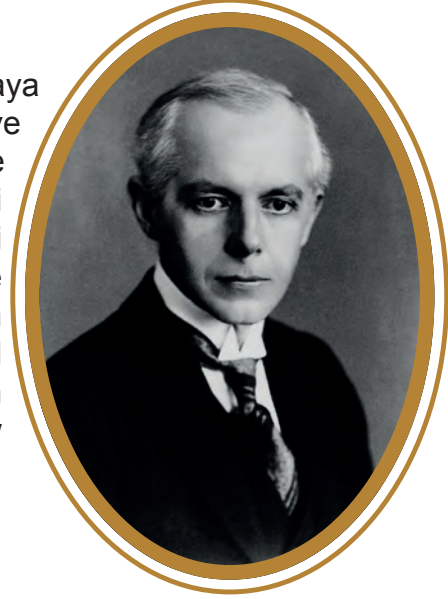

Etkinlik 12

Yukarıda verilen Çağdaş Dönem bestecisi Maurice Ravel'in eserlerini öğretmeninizle dinleyip yorumlayınız.

Bela Bartok (*Bela Bartok*)

1881 yılında Avusturya-Macaristan'da dünyaya gelmiştir. Piyano ve kompozisyon dersleri almış ve müzik akademisinde tanıştığı Zoltan Kodaly ile bölgenin halk müziklerini derlemiştir. Halk müziği ezgilerini kendi yapıtları içinde kullanmış ve bu ezgileri anımsatan yepyeni eserler yaratmıştır. Eserlerinde farklı dizileri kuralsız biçimde kullanan Bartok'un çok tonluluğun yanında melodik yapının yerini atonal ezgilere bıraktığı görülmektedir. 20. yy. müziğine yön veren bestecilerden olan Bartok, 1945 yılında New York'ta vefat etmiştir.

Görsel 4.17. Bela Bartok

Başlıca Eserleri:

- Romanian Folk Dances (Romanya Halk Dansı)
- Concerto for Orchestra (Orkestra İçin Konçerto)
- Rhapsody op.1 for Piano (Piyano Rapsodisi)
- Bluebeard's Castle (Mavi Sakal'ın Şatosu)

Etkinlik 13

Yukarıda verilen Çağdaş Dönem bestecisi Bela Bartok'un eserlerini öğretmeninizle dinleyip yorumlayınız.

2. ÇAĞDAŞ DÖNEM MÜZİĞİ TÜR VE BİÇİM ÖZELLİKLERİ

- Çağdaş Dönem müziğinde çalgılar ezgi, armoni, ritm gibi temel unsurlar bakımından önceki dönemlerle karşılaştırıldığında en doğal sesleriyle verilmiştir.
- Bu dönemde müziğin tüm sınırları zorlanmış, geleneksel kurallar yıkılmaya başlamış ve tüm kültürlerden esinlenerek yeni bir müzik türü üretilmeye çalışılmıştır.
- Doğadaki tüm sesler, müzik için kullanılabilir bir materyal olduğu için ilham kaynağı olarak görülmüştür.
- Bu dönem özgürlük fikrinin yoğun olarak yaşandığı bir dönem olmuş ve flüt eserleri artmıştır.
- Bu dönemde yeni bir müzik türü olan caz müziği ortaya çıkmaya başlamıştır.

3. FLÜT MÜZİĞİNDE DÖNEM ESERLERİ

Etkinlik 14

Aşağıdaki Barok Dönem eserini dönemin özelliklerine uygun olarak çalınız.

Suite

Rondeau

Allegro Moderato

J. S. Bach

5

12

18

24

29

34

39

44

49

Etkinlik 15

Aşağıdaki Klasik Dönem eserini dönemin özelliklerine uygun olarak çalınız.

Allegretto

W.A. Mozart

mf

6

11

17

22

FINE

26

mp

32

38

44

D.C. al Fine

Etkinlik 16

Aşağıdaki Romantik Dönem eserini dönemin özelliklerine uygun olarak çalınız.

Korobushka

Allegro

Rus Halk Şarkısı

7

14

21 *accelerando*
mf

28

37

43

Okuma Metni

SCHUBERT'İN GENÇ MÜZİSYENLERE NASİHATLARI

1. Kulak eğitimine çok önem veriniz. Küçük yaşlarda sesleri ve tonaliteleri tanımaya çalışınız. Kuş civıltılarının verdiği sesleri tanımaya çalışın.
2. Gamlara ve öteki parmak alıştırmalarına sürekli çalışın. Ancak ileri yaşlara kadar günde birkaç saatini teknik çalışmaya vererek böylelikle olgun bir icra gücüne erişeceğini sananlar çoktur; bu durum, alfabeyi her gün biraz daha hızlı okumak için uğraşmaya benzer. Zamanınızı daha iyi kullanınız.
3. Armoni kurallarını erken öğreniniz.
4. Müzik teorisi, şifreli bas, kontrpuan gibi şeylerden ürkmeyiniz. Onlarla dost olunuz, karşılığında dostluk göreceksiniz.
5. Yarım yamalak çalışmayınız. Her zaman istekle çalışınız ve eserleri hiçbir zaman yarım bırakmayınız.
6. Ağırlaşmak ve acele etmek iki temel hatadır.
7. Kolay eserleri iyi ve güzel bir biçimde çalmaya çaba gösteriniz. Bu, güç bir eseri çalmaktan daha iyidir.
8. Her zaman iyi akort edilmiş çalgı üzerinde çalışınız.
9. Bir eseri yalnız parmaklarla öğrenmek yeterli değildir. Onu çalgısız., şarkı halinde de söyleyebilmelisiniz. Hayal gücünüzü çalıştırınız. Öyle ki bir eserin yalnız melodisini değil, armonisini ve akorlarını da ezberenize almalısınız.
10. Sesiniz az da olsa eseri çalgınız yardımı olmadan ilk görüşte okumaya alışınız; böylelikle kulağın duyarlılığı daima artacaktır. İyi bir sesiniz varsa onu geliştirme fırsatını kaçırmayınız. Bunu doğanın size bağışladığı büyük bir armağan olarak değerlendiriniz.
11. Özellikle Bach'ın füglerini dikkate alınız. Onun 48 prelüde ve füg'ü günlük ekmeğiniz olsun. Sadece bu sayede bile iyi müzisyen olunur.

12. Çalarken sizi dinleyenlerle ilgilenmeyiniz.
13. Yanınızda hep bir üstat sizi dinliyormuş gibi çalınız.
14. Karşınıza ilk defa çalacağınız bir eser çıkarsa onu önce okuyunuz.
15. Günlük müzik çalışmanızdan sonra yorgunluk hissediyorsanız ısrar etmeyiniz. İsteksiz ve neşesiz çalışmaktansa dinlenmek daha iyidir.
16. Sadece şekerli besinler çocukları güçlü birer insan yapamaz. Vücut gibi zekânın gıdası da basit ve kuvvetlendirici olmalıdır. Büyük besteciler kendilerinden sonra gelenleri düşünmüşlerdir: Onlara başvurunuz.
17. Halk şarkılarını iyi dinleyiniz, bunlar en güzel melodilerin kaynağıdır ve her milletin karakterini taşırlar.
18. Kötü eserleri ne çalınız ne de mecbur kalmadıkça dinleyiniz.
19. Düo, trio, vs. gibi "beraber çalma" fırsatını kaçırmayınız. Bu, çalışınızı akıcı ve hareketli bir hale getirir. Şancılara da sık sık eşlik ediniz.
20. Çaldığınız aleti seviniz fakat "bir tanedir", "en yükseğidir" diye böbürlenmeyiniz. O alet gibi başka aletlerin de olduğunu ve hepsinin onun kadar iyi olduklarını unutmayınız. Şunu da unutmayalım ki ses sanatkârları vardır ve en yüksek müzik, koro ve orkestra ile ifade edilir.

Görsel 4.18. Franz Schubert

IV. ÜNİTE DEĞERLENDİRME

1. Barok Dönem’de müzik alanındaki önemli gelişmeleri yazınız.

.....
.....
.....

2. Öğretmeninizle dinlediğiniz eserlerin hangi döneme ait olduğunu yazınız.

Nocturne op. 9 .....
Bolero .....
Toccata and Fugue .....
The Four Seasons .....
Ein Kleine Nacht .....

3. Aşağıdaki eserler hangi bestecilere aittir, eşleştiriniz.

Besteciler

Bach

Mozart

Chopin

Debussy

Eserler

Sihirli Flüt Operası

Polonaises

Melisande

Toccato and Fugue

4. Romantik ve Çağdaş Dönem’in tür ve biçim özelliklerini karşılaştırarak yazınız.

Romantik Dönem

Çağdaş Dönem

V. Ünite

FLÜTTE UYGULAMA, ÇÖZÜMLEME, GELİŞTİRME VE SERGİLEME DAĞARCIĞI

1. Hız, İfade, Gürlük Terim ve İşaretleri
2. Eser ve Etütlerde Yer Alan Süslemeler
3. Solo, Eşlikli Eser ve Etütler Dağarcığı

1. HIZ, İFADE, GÜRLÜK TERİM VE İŞARETLERİ

Dağarcık, bir icracının kendi seviyesine uygun olarak çalmak veya söylemek için seçip hazırladığı etüt ve eserlerin tümüne verilen isimdir. Dağarcığa müzik dilinde repertuvar da denir. Eğitiminiz süresince çalıştığınız etüt ve eserlerden seçerek hazırlayacağınız dağarcığı, çeşitli etkinlikler (dinleti, konser, sınav) aracılığıyla sergilemeniz, sahne deneyimi kazanmanıza, ileri seviyedeki eserlere öz güvenli adımlar atmanıza katkı sağlayacaktır.

Kitabınızın dağarcık bölümünde seviyenize uygun eserleri seslendirmeniz ve eserleri seslendirirken kendi yorumunuzu katmanız çok önemlidir. Bu çalışma sizde sahne ve performans becerisini kuvvetlendirecektir. Sahne ve performans becerisi, teknik ve müzikal anlamda tamamen olgunlaşmış bir eseri, çalıcının hayal gücünü kendi performans gücüyle birleştirerek toplum önünde sergileyebilme becerisidir.

Etkinlik 1

Bu üniteye kadar seslendirdiğiniz etüt ve eserlerden kendi beğeniniz doğrultusunda uygun dağarcığı oluşturunuz ve seçtiğiniz bu eserlerle bir dinleti düzenleyiniz.

HIZ TERİMLERİ

Müzikte hız, bir eserin başlangıç ve bitişi sırasında geçen zaman farkıdır. Her eserin karakterine uygun bir süresi ve temposu vardır. Bu ifadeler, hız terimleriyle gösterilmektedir. Hız terimlerinin her uygulayıcı tarafından aynı sürelerde seslendirilmesi için **metronom** adı verilen araç kullanılmaktadır. Günümüzde taşıma rahatlığı nedeniyle dijital metronomlar veya akıllı telefonlardaki metronom uygulamaları daha çok tercih edilmektedir.

HIZ TERİMİ	ANLAMI	HIZI
Largo	Çok yavaş	40-76
Andante	Orta yavaş	86-96
Moderato	Orta	108-120
Allegro	Çabuk	136-160

Görsel 5.1 Mekanik metronom

Görsel 5.2 Dijital metronom

GÜRLÜK TERİMLERİ

Cisimlerin titreşmesiyle havadaki ses molekülleri harekete geçer ve ses oluşur. Oluşan ses dalgalarının büyüklüğü sesin şiddetini ve kuvvetini belirler. Bu kuvvetin büyüklüğü ve küçüklüğü gürlük veya nüans terimleri ile ifade edilir. Ses şiddetine **gürlük** denir. En temel gürlük terimleri şunlardır:

GÜRLÜK TERİMİ	ANLAMI	SEMBOLÜ
Piano	Hafif	<i>p</i>
Mezzoforte	Orta kuvvetli	<i>mf</i>
Forte	Kuvvetli	<i>f</i>

İFADE TERİMLERİ

Müzik eserlerinde duygu ve düşüncelerin anlatımını arttırmak ve eserleri her yorumcunun aynı ifadede seslendirmesi için kullanılan terimlerdir. Bu terimlere **anlatım** da denir. Anlatım terimleri eserin sol üst kısmında ya da ilgili bölümün üst kısmında bulunur. Belli başlı anlatım teknikleri ve anlamları şöyledir:

İFADE TERİMİ	ANLAMI	İFADE TERİMİ	ANLAMI
Dolce	Tatlı	Mesto	Hüzünlü
Animato	Coşkulu	Espressivo	Dokunaklı
Vivace	Canlı	Giocoso	Neşeli
Commodo	Sakin	Appassionata	Tutkulu bir duyguyla
Doloroso	Üzüntülü	Maestoso	Gösterişli
Scherzando	Şakacı	Patetico	Acıklı

Etkinlik 2

Aşağıdaki tabloda verilen kelimelerin hangi terime ait olduğunu (x) işaretleyerek anlamlarını yazınız.

Terimler	Hız	Gürlük	Anlamı
Largo			
Piano			
Moderato			
Andante			
Mezzoforte			
Allegro			
Forte			

Etkinlik 3

Aşağıdaki ifade terimlerini anlamları ile eşleştiriniz.

Dolce	Üzüntü	Animato	Dingin
Patetico	Tatlı	Vivace	Coşkulu
Maestoso	Neşeli	Commodo	Sakin
Giocoso	Hüzünlü	Scherzando	Dokunaklı
Mosto	Gösterişli	Espressivo	Şakacı
Doloroso	Acıklı	Appassionata	İstekli

2. ESER VE ETÜTLERDE YER ALAN SÜSLEMELER

Bir müzik eserine anlam katmak, müziğin ifadesini güçlendirmek, etkisini arttırmak için süsleme terim ve işaretlerinden yararlanırız. Süslemeler ilk olarak Barok Dönem’de kullanılmaya başlamış, zaman içinde bazıları unutulmuş ve birçok işaret de değişime uğramıştır. Günümüzde kullandığımız süslemelerle Barok Dönem’de kullanılan süslemeler arasında çalınış farklılıkları vardır. Bu yüzden yapılacak süsleme ile ilgili açıklamalar eserlerde verilmektedir.

BİLGİ NOTU

Süslemeler tüm dünya müziklerinde kullanılmıştır. Türk müziğinde süslemeler, notanın kullanılmadığı dönemde, kulaktan duyarak ezberleme yöntemiyle ustadan çırağa geçmiştir. Türk müziğinde icra özelliklerinin tümü, eserlerin notaya aktarımından sonra da notalarda belirtilmeyip gelenek ve görenek ile yorumcunun bilgi ve zevkine bırakılmıştır.

ABANTI (Appoggiatura) : Apojatur olarak okunan süsleme tekniği, notanın yanına eklenen küçük nota demektir. Asıl notanın altına ya da üstüne konur. Bu teknik için müzik dilinde “alt abanti” ve “üst abanti” ifadeleri kullanılır.

Yazılışı

Seslendirilişi

ÇARPMA (Acciacatura) : Akiyakatür olarak okunan bu süsleme tekniği, asıl notayı daha belirgin hale getirmek için bir önceki notaya çarpılarak çalınması anlamına gelir. Çarpmalar, asıl notanın altından ya da üstünden yapılabilir.

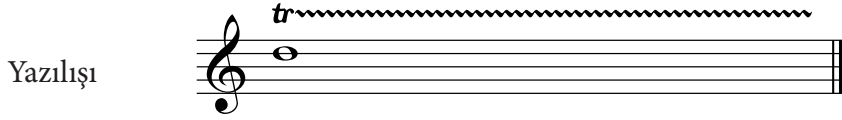
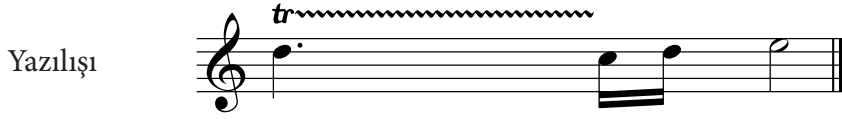
Yazılışı

Seslendirilişi

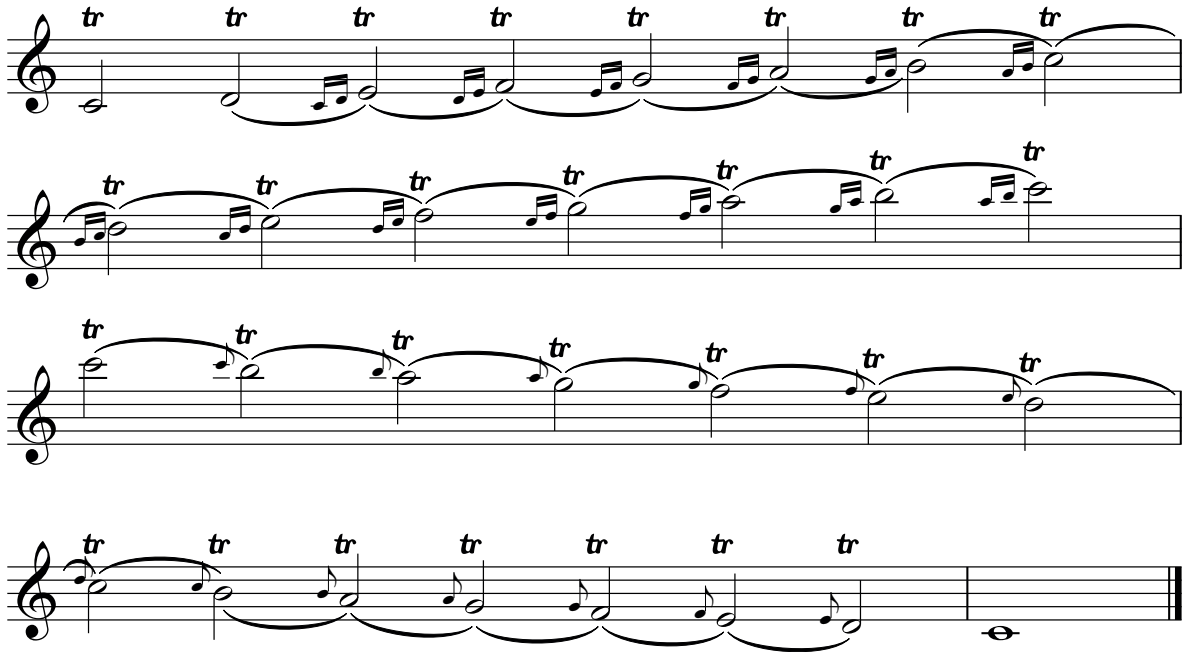
TRİL : Kelime anlamı titreme, titreştirme olan bu terim, tam veya yarım ses aralığında iki bitişik notanın sürekli tekrarıdır. Tril, asıl notanın üzerine “*tr*” işareti yazılarak ifade edilir. Eğer trilin uzaması gerekiyorsa “*tr*” işaretinin yanına kırık çizgiler konulur. Eğer kromatik bir tril yapılacaksa “*tr*” işaretinin yanına bemol ya da diyez işareti eklenir.

Etkinlik 4

Aşağıdaki süsleme tekniklerinin kullanıldığı çalışmayı uygulayınız.

1

3. SOLO VE EŞLİKLİ ESER VE ETÜTLER DAĞARCIĞI

Etkinlik 5

Aşağıdaki hız, ifade, gürlük terim ve işaretlerinin yer aldığı etüt ve eserleri çalınız.

Moderato G. Gariboldi

2 *p*

9 *p*

17 *pp*

25

33 *p*

41 *p*

47 *pp*

Moderato

Emil Prill

3

9

17

25

33

41

49

Andante

Emil Prill

4

4

7

10

13

16

19

22

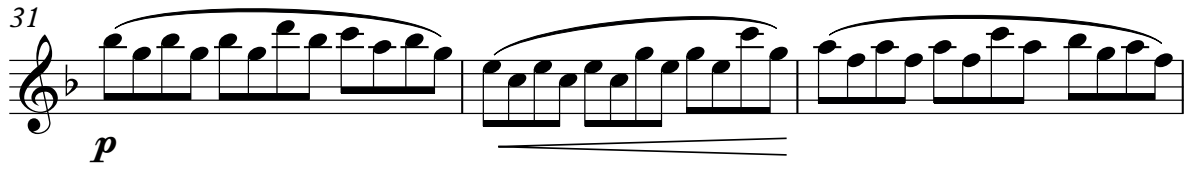
25

28

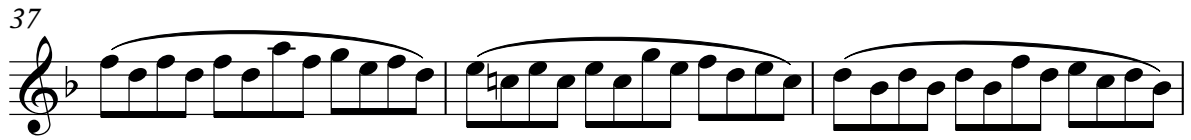
p *poco a poco cresc.*

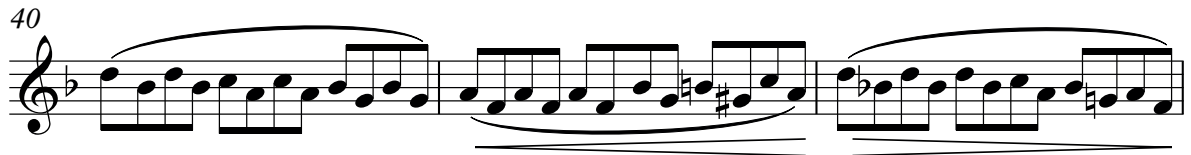
mf

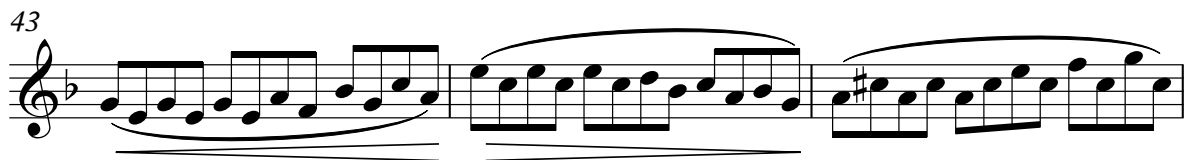
Detailed description: This is a musical score for flute 9, consisting of nine staves of music. The music is written in a single melodic line on a treble clef staff with a key signature of one flat (B-flat). The tempo and dynamics are indicated by various markings. The first staff (measures 4-6) features a series of eighth notes with a slur. The second staff (measures 7-9) continues the eighth-note pattern. The third staff (measures 10-12) shows a change in the eighth-note pattern. The fourth staff (measures 13-15) continues the eighth-note pattern. The fifth staff (measures 16-18) begins with a dynamic marking of *p* (piano) and a *poco a poco cresc.* (poco a poco crescendo) marking. The sixth staff (measures 19-21) continues the eighth-note pattern. The seventh staff (measures 22-24) features a dynamic marking of *mf* (mezzo-forte) and a *poco a poco cresc.* marking. The eighth staff (measures 25-27) continues the eighth-note pattern. The ninth staff (measures 28-30) concludes the passage with a final cadence.

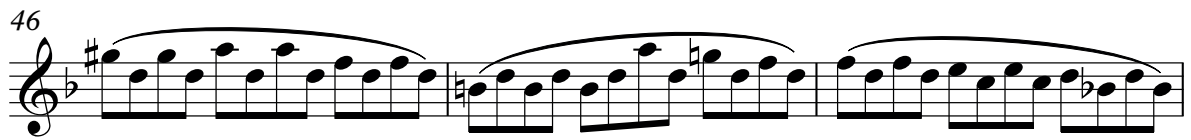
31

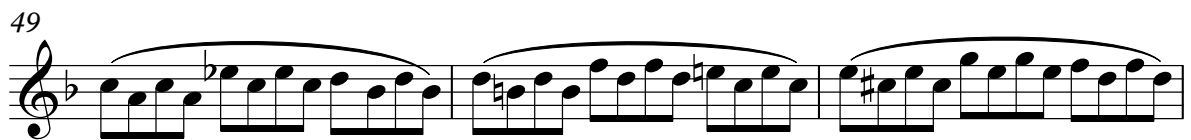
34

37

40

43

46

49

52

55

Lento **Emil Prill**

5 *p espressivo*

5

9

13

17

21

Lullaby

Andante **J. Brahms**

6 *p*

6

10

14

Andante mosso (♩=80)

7 *mf* 3 3 > 3 3 > 3 3 >

4 3 3 > *f* 3 3 > 3 3 >

7 3 3 3 3 *p* 3 3 *p* 3 3 3

10 3 3 3 3 *cresc.* 3 3 3 3 *f* 3 3 3 3

13 *p* 3 3 > 3 3 > 3 3 >

16 3 3 > *f* 3 3 > 3 3 >

19 3 3 3 3 *cresc.* 3 3 > 3 3 >

22 3 3 3 3 > > >

Dans (Hornpipe)

H. Purcell
(Henri Pursel)

Allegro

8

5

9

14

Chorus From "Judas Maccabaeus"

G. F. Handel
(Corç Fredrik Hendel)

Maestoso

9

f

7

mf

13

f

19

rall.

Vals

Charles Dancla
(Çarls Danka)

Moderato

10 *mf*

6 *p*

11

17

23

29

35

41 *mf*

47 *p*

52

Adagio

Jean - Baptiste Loei
(Jan Baptiste Löye)

♩ = 40

Flüt 11

Guitar

5

9

13

17

21

25

Musical notation for measures 25-28. The right hand features a melodic line with a slur over measures 26-27. The left hand provides a rhythmic accompaniment with eighth and sixteenth notes.

29

Musical notation for measures 29-32. The right hand continues the melodic line. The left hand accompaniment includes dotted quarter notes and eighth notes.

33

Musical notation for measures 33-36. The right hand has a melodic line with a slur over measures 34-35. The left hand accompaniment features eighth notes and quarter notes.

37

Musical notation for measures 37-40. The right hand has a melodic line with a slur over measures 38-40. The left hand accompaniment includes eighth notes and quarter notes.

41

Musical notation for measures 41-44. The right hand has a melodic line with a slur over measures 42-43. The left hand accompaniment includes eighth notes and quarter notes.

Reigen Seliger Geister

Christoph Willibald Gluck
(Kristof Vilibayd Gluk)

Andante

12 *p dolce*

5 *fp*

9

13

17 *cresc. f*

21 *p*

25 *fp*

Etkinlik 6

Aşağıda verilen etüt ve eserlerdeki süslemeleri ait olduğu dönem ve stil özelliklerine göre çalınız.

Minuetto (♩ = 108) **Johann Joachim Quantz**

13 *mf* *tr*

6 *p* *f*

11 *tr* *mf* 3 3 *tr*

17 *f* *tr*

23 *tr* *tr*

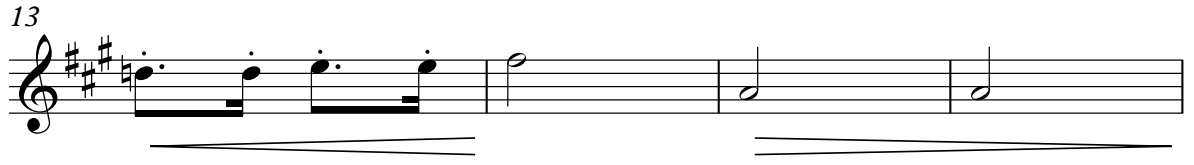
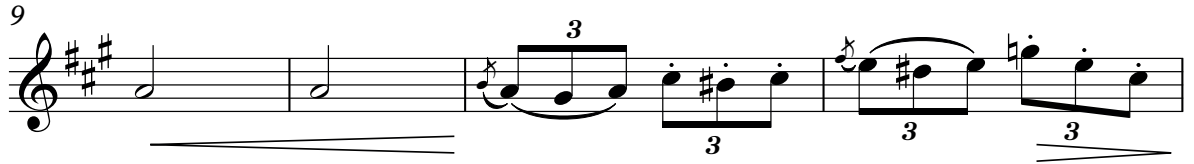
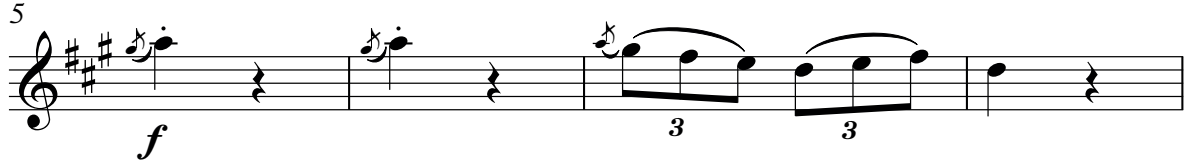
29 *p* *f* *tr*

Etüt

Moderato

Damla Nacaroglu

14

15

Gavotte

Allegretto molto grazioso

François Joseph Gossec
(Frans Josif Gosek)

16 *p* *leggiero*

5

9 *p*

13 *mf* *rit.* *a tempo* *Fine*

Detailed description: This block contains the musical notation for measures 16 through 19 of the Gavotte by François Joseph Gossec. The music is written in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#) and a common time signature (C). Measure 16 starts with a piano (*p*) dynamic and a *leggiero* marking. Measure 17 continues with the same dynamics. Measure 18 features a piano (*p*) dynamic. Measure 19 begins with a mezzo-forte (*mf*) dynamic, includes a *rit.* (ritardando) marking, and concludes with *a tempo* and *Fine* markings.

Gavotte

Tempo di Gavotte

Georg Friedrich Handel

17 *mf* 2. da volta *p* *mf*

6

9 *f* *poco largamente* *tr*

Detailed description: This block contains the musical notation for measures 17 through 19 of the Gavotte by Georg Friedrich Handel. The music is written in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#) and a 4/4 time signature. Measure 17 starts with a mezzo-forte (*mf*) dynamic and includes a first ending bracket. Measure 18 continues with the same dynamics. Measure 19 begins with a forte (*f*) dynamic, includes a *poco largamente* marking, and features a trill (*tr*) on the final note.

14 *p* *mf*

19 *f* *p*

25 *cresc.*

30 *mf*

35 *cresc.* *f*

40 *p* *mf*

45

48 *f* *largamente* *tr*

Detailed description: This is a musical score for flute 9, spanning measures 14 to 48. The music is written in a single staff with a treble clef and a key signature of three sharps (F#, C#, G#). The score is divided into measures by bar lines. Measure numbers 14, 19, 25, 30, 35, 40, 45, and 48 are indicated at the beginning of their respective lines. Dynamic markings include *p* (piano), *mf* (mezzo-forte), *f* (forte), and *largamente* (ad libitum). Performance instructions include *cresc.* (crescendo) and *tr* (trill). The score features various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. A repeat sign is present at the end of measure 19. The piece concludes with a double bar line and repeat dots at the end of measure 48.

Notturmo

Theme from "String Quartet No.2", 3rd movement

Alexander Borodin
(Aleksandr Borodin)

Andante

18

6

11

16

23

28

33

39

p

dim.

Rall.

Etkinlik 7

Seslendirdiğiniz etüt ve eserlerden kendinize uygun dağarcığı oluşturunuz.

Görsel 5.3. Nota sehpası

Etkinlik 8

Solo, eşlikli tonal ve makamsal eserlerden kendi dağarcığınızı oluşturunuz.

Lullaby

Andante F. Schubert

Flüt

Piyano

pp

4

7

p *espressivo* *pp*

pp *rit.* *pp*

Jesu, Joy of Man's Desiring

Johann Sebastian Bach
Düz. Eugene Reichenhal
(Yucin Riçenthol)

Commodo

Flüt

Gitar

p

5

9

13

17

p

21

Musical notation for measures 21-24. The right hand has a melodic line with eighth and sixteenth notes. The left hand has a bass line with chords and single notes. A repeat sign is present at the end of measure 24.

25

Musical notation for measures 25-28. The right hand continues the melodic line. The left hand has a bass line with chords and single notes.

29 *f* *f*

Musical notation for measures 29-32. The right hand has a melodic line with eighth notes. The left hand has a bass line with chords and single notes. Dynamics markings include *f* and *p*.

33

Musical notation for measures 33-36. The right hand has a melodic line with eighth notes. The left hand has a bass line with chords and single notes. A dynamic marking *p* is present.

37

Musical notation for measures 37-40. The right hand has a melodic line with eighth notes. The left hand has a bass line with chords and single notes.

41

Musical score for measures 41-44. The right hand plays a melodic line with eighth and sixteenth notes. The left hand provides a harmonic accompaniment with chords and single notes.

45

Musical score for measures 45-48. The right hand continues the melodic line. The left hand features long, sustained chords with dynamic markings: *mf*, *mp*, and *p*.

49

Musical score for measures 49-52. The right hand plays a melodic line with eighth notes. The left hand plays a steady accompaniment of eighth notes.

53

Musical score for measures 53-56. The right hand plays a melodic line with eighth notes. The left hand provides a harmonic accompaniment with chords and single notes.

The French Clock

Quartet for Four Flutes

Franz Bornschein
(Frans Bonçeyn)
Düz. Charlet Cellars

Gayly M.M. ♩ = 126

Flüt 1

Flüt 2 *pp*

Flüt 3 *pp*

Flüt 4 *pp*

6

a tempo

rit. *a tempo*

rit. *a tempo*

rit. *a tempo*

rit.

11

16 *Pompously*

rit.

21

rit.

25 *a tempo*

a tempo

29

33 *a tempo*

38

rit. *sf* *a tempo*

rit. *sf* *a tempo*

rit. *sf* *a tempo*

rit. *sf*

43

48 *Faster*

G.P.

G.P. *p*

G.P. *p*

G.P.

G.P.

53

pp

pp

pp

pp

Allegro

Joseph Haydn

Flüt

Piyano

7

13

19

mf

f *mf* *f* *mf*

f *p* *f*

f *p* *cresc.*

p *poco a poco cresc*

mf *p* *pp* *mp*

25

f ————— *p*

f *p*

31

cresc.

35

p *f* *p*

p *f* *p*

41

f

f

Sonatine

Moderato

Ludwig van Beethoven
(Ludvig van Beythovin)

Flüt

Flute part, measures 1-4. The music is in G major (one sharp) and 4/4 time. It begins with a piano (*p*) and dolce marking. The melody consists of eighth and quarter notes, with some slurs and accents.

Piyano

Piano accompaniment, measures 1-4. The piano part features a steady eighth-note bass line in the left hand and chords in the right hand, some of which are held over multiple measures.

5

Measures 5-8. The flute part continues with a similar melodic pattern. The piano accompaniment features a more active bass line with eighth-note patterns and chords in the right hand.

9

Measures 9-12. The flute part has a repeat sign at the beginning of measure 9. The piano accompaniment continues with its characteristic eighth-note bass line and chords.

13

Musical score for measures 13-16. The top staff is a single melodic line in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The bottom staff is a piano accompaniment in grand staff (treble and bass clefs) with the same key signature. The piano part consists of chords and rests in the right hand, and chords and eighth notes in the left hand.

17

Musical score for measures 17-20. The top staff is a single melodic line in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The bottom staff is a piano accompaniment in grand staff (treble and bass clefs) with the same key signature. The piano part features long melodic lines in the right hand and chords in the left hand.

21

Musical score for measures 21-24. The top staff is a single melodic line in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The bottom staff is a piano accompaniment in grand staff (treble and bass clefs) with the same key signature. The piano part features a rhythmic eighth-note pattern in the left hand and chords in the right hand.

25

Musical score for measures 25-28. The score is in G major (one sharp) and 4/4 time. It features a flute part and a piano accompaniment. The flute part begins with a half note G4, followed by quarter notes A4 and B4, then a half note C5. The piano accompaniment consists of a steady eighth-note bass line in the left hand and chords in the right hand.

29

Musical score for measures 29-32. The flute part continues with a half note C5, followed by quarter notes D5 and E5, then a half note F5. The piano accompaniment continues with the same eighth-note bass line and chords.

33

Musical score for measures 33-34. The flute part has a half rest in measure 33 and a whole note G4 in measure 34. The piano accompaniment has a whole rest in measure 33 and a whole note chord (G4 and B3) in measure 34.

Waltz

J. Brahms
(Yohans Birams)

Moderato

Flüt

p dolce

Piyano

p dolce

6

p

12

p

17

poco cresc.

poco cresc.

21

f *poco rit.* *p* *a tempo*

poco rit.

p *a tempo*

27

poco cresc.

poco cresc.

33

f *poco rit.* *pp* *a tempo*

pp

a tempo

39

poco rit.

poco rit.

La Fille aux Cheveux de Lin

Tres calme et doucement expressif (♩=66)

Claude Achille Debussy
(Klout Aşil Döbusi)

Flüt

Piyano

p

p

5

p

9

p

13

p

16

p

19

mf

22

p

pp

25

p

p

28

p

pp

31

pp

pp

34

pp

pp

37

pp

pp

Serenade

Moderato

Franz Peter Schubert

Flüt

Piyano

pp.

5

simile

9

pp

p

13

3

pp

3

17

cresc.

p

3

21

pp

cresc.

3

pp

3

25 To Coda

p *pp* *mf*

29

mf *p*

33

mf

D.S. e poi Coda

Minuet and Trio G (K.1)

W. A. Mozart

Flüt 1

Flüt 2

Piyano

f

f

7

3

3

13

3

3

3

18

mp

mp

pp

24

pp

30

pp

36

f

mp

42

f

3

48

3

3

Rast Sirto *

Nim Sofyan + Bileşik Sofyan

İsmail Hakkı Bey

37

Bileşik Sofyan

40

43

* Eserde tampere sistem uygulanmıştır.

Buselik Şarkı

Bir Akşam Son Defa Seni Görmeden

Usulü: Semai

Mustafa Seyran

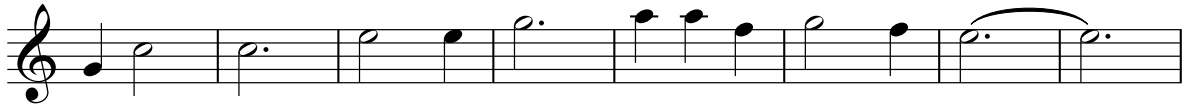
9

17

25

33

41

Rast Şarkı *
Geçsin Günler Haftalar

Beste: Erol Sayan
Güfte: Enis Behiç Koryürek

Semaî (♩=192)

Aranağme

7

13

19

27

35

43

51

59

* Eserde tampere sistem uygulanmıştır.

Çargâh Sirto

Müsemmen (♩=126)

The first staff of music is in treble clef with a key signature of one flat (B-flat). It begins with a treble clef and a common time signature. The melody consists of eighth and quarter notes, with a repeat sign at the end of the first four measures.

5

The second staff of music continues the melody from the first staff. It starts with a repeat sign and ends with a double bar line and a repeat sign. The word "Son" is written below the staff.

9

The third staff of music continues the melody from the second staff. It starts with a repeat sign and ends with a double bar line and a repeat sign.

13

The fourth staff of music continues the melody from the third staff. It starts with a repeat sign and ends with a double bar line and a repeat sign.

16

The fifth staff of music continues the melody from the fourth staff. It starts with a repeat sign and ends with a double bar line and a repeat sign.

19

The sixth staff of music continues the melody from the fifth staff. It starts with a repeat sign and ends with a double bar line and a repeat sign.

23

The seventh staff of music continues the melody from the sixth staff. It starts with a repeat sign and ends with a double bar line and a repeat sign. A fermata symbol is placed above the final measure.

Çargâh Oyun Havası *

Devr-i Turan

Yüksel Kip

Ağırlaşarak

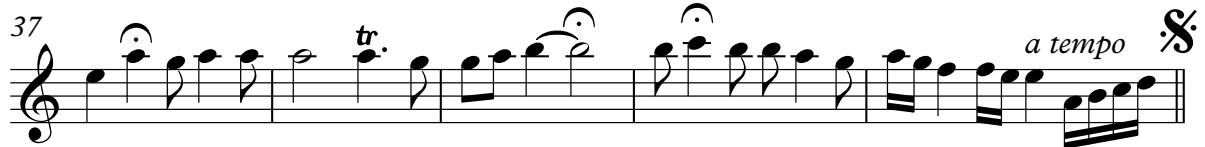
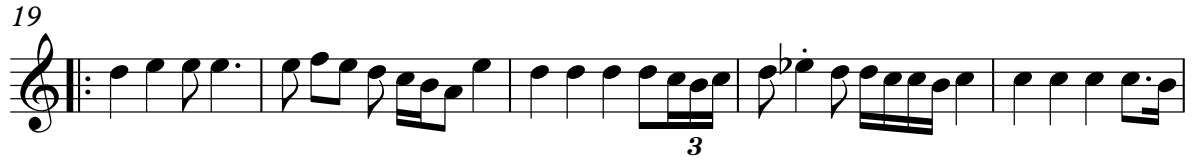

* Eserde tampere sistem uygulanmıştır.

Buselik Şarkı
Rüzgar Kırdı Dalımı Ellerin Günahı Ne

Beste: Selahattin Erköse
Güfte: Fuat Edip Baksı

Düyek (♩=144)

Buselik Oyun Havası

Zillerle Rakseden Kız

Uslü: Semai (Yürük)

Hüseyin Sadettin Arel

Buselik Oyun Havası

Zillerle Rakseden Kız

-2-

V. ÜNİTE DEĞERLENDİRME

Puanlama cetveli her eser veya etüt için ayrı uygulanmalıdır. Etüt ve eserlerin, içerisinde geçen hız, ifade, gürlük, süsleme ve dönem stillerine uygun seslendirilmesine yönelik, değerlendirme formunu uygulayınız.

PUANLAMA CETVELİ

Aşağıda verilen tablo, öğrencinin kazanımı tam gerçekleştirmesine 10, kazanımı tamamına yakın gerçekleştirmesine 8, kazanımın iyi olmasına 6, kazanımın orta olmasına 4 ve kazanımın geliştirilebilir olmasına 2 puan vererek uygulanmalıdır.

Sıra	Kazanım	Açıklama	Puanlama				
			2	4	6	8	10
1	Duruş-Tutuş	Flütü doğru duruş-tutuş tekniğine uygun olarak çalar.	☐	☐	☐	☐	☐
2	Dil ve Parmak Tekniği	Eseri veya etüdü doğru dil ve parmak koordinasyonunu sağlayarak çalar.	☐	☐	☐	☐	☐
3	Nefes Tekniği	Eser ve etütleri doğru nefes teknikleriyle çalar.	☐	☐	☐	☐	☐
4	Sonorite ve Entonasyon	Eser veya etütleri temiz, parlak, güçlü ve dolgun ses tekniği ile çalar.	☐	☐	☐	☐	☐
5	Akıcılık	Eser veya etütleri duraksamadan ve akıcılığını bozmadan çalar.	☐	☐	☐	☐	☐
6	Gürlük	Eser veya etütleri gürlük terim ve işaretlerine uyarak çalar.	☐	☐	☐	☐	☐
7	Hız	Eser veya etütleri hız terim ve işaretlerine uygun tempoda çalar.	☐	☐	☐	☐	☐
8	İfade	Eser veya etütleri ifade terimlerine göre çalar.	☐	☐	☐	☐	☐
9	Süslemeler	Eser veya etütleri süsleme terim ve işaretlerine göre çalar.	☐	☐	☐	☐	☐
10	Müzikalite	Eser veya etütleri kendine has yorum ve duyguyla çalar.	☐	☐	☐	☐	☐

GEVAP ANAHTARI

I. Ünite:

1. Yukarıdan aşağıya doğru; bambu, abanoz, altın, gümüş.

2.

A	U	L	O	S	A	R	L	O	L	P	C	X	Ş	Ç	R	E	A	W	K	Ü	Ö	Ç	G	K	L	P
A	L	O	M	S	İ	R	O	Ş	T	A	M	U	İ	R	L	O	Y	F	P	T	Y	İ	O	P	İ	A
L	A	T	T	İ	L	Ö	Y	Ü	İ	L	T	H	P	A	N	F	L	U	T	E	Ş	L	R	İ	Ğ	Y
K	U	Ş	A	Ğ	R	P	T	D	G	A	L	A	R	G	L	U	P	Ü	P	Ğ	T	Ö	F	H	A	S
D	F	İ	L	A	O	Ş	İ	R	G	S	L	J	S	A	L	P	I	N	X	H	O	L	E	E	T	İ
A	S	I	W	T	B	U	N	S	İ	W	G	W	D	K	W	P	R	A	R	T	A	P	T	R	W	A
R	E	P	D	W	R	P	T	D	U	Y	I	D	A	T	O	T	R	A	W	İ	R	İ	W	İ	D	O
Ş	İ	W	Z	D	A	U	L	O	K	A	Z	H	R	P	T	D	U	N	A	T	Y	A	V	E	D	A

3. Soldan sağa doğru; bas flüt, soprano flüt, pikolo flüt.

4. E

5. Düşme, çarpma, sarsıntı, ani hava değişimi.

6. Teobald Boehm ağaç, gümüş, altın, nikel, bakır gibi malzemelerden flütler yapmış ve yaptığı flütlere perde sisteminin yazılan eserlere göre yetersiz kalmasından dolayı flütlere yeni delikler ve baskılar ekleyerek yeni tonlar elde etmiştir. Boehm, yaptığı bu yeniliklerle flütü günümüzdeki haline taşımıştır.

7. B

II. Ünite:

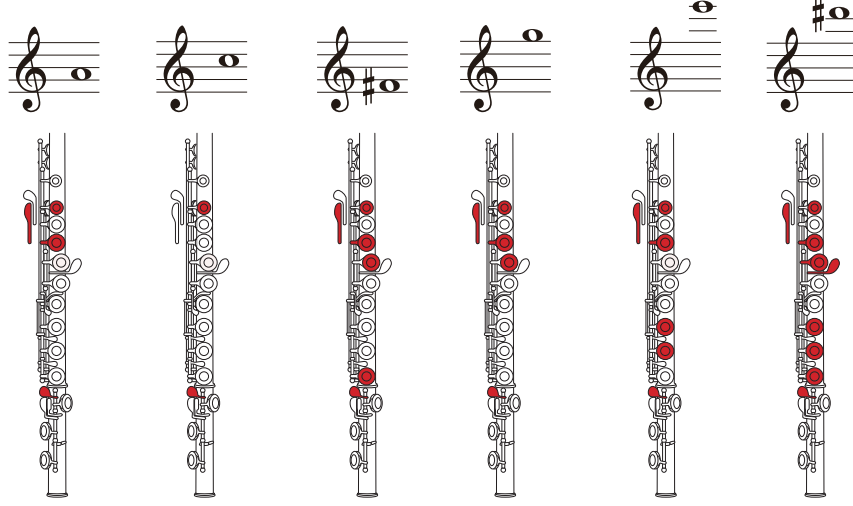
1. 1) Akciğerler 2) Soluk borusu 3) Diyafram kası

2. Göğüs nefesi, omuz nefesi, diyafram nefesi. Flüt çalarken kullanılan nefes türü diyafram nefesidir.

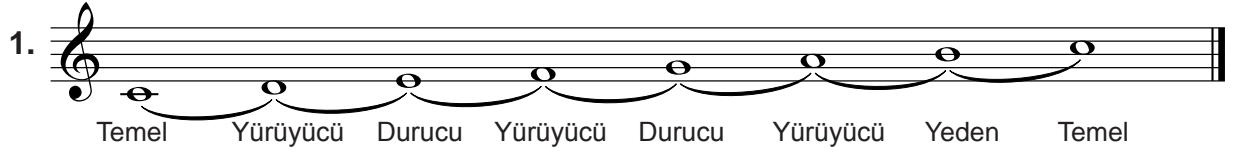
3. Mum üfleme, esneme, korku, sandalye çalışması, kâğıt üfleme.

4. Ayaklar omuz hizasında açık durmalı ve yere sağlam basmalıdır. Sırt ve baş dik olmalı omuzlar yukarı kalkmamalı, çene yere paralel durmalıdır. Omuzların, kolların, dirseklerin rahat olması parmakların ellerin doğal pozisyonunda ve bileklerin kasılmadan konumlandırılması gerekmektedir.

5.

III. Ünite:

3. Doğal minör dizinin kendisinde var olan değiştirici işareti alır. Armonik minörde yedinci ses yarım ses tizleşir, melodikteyse altıncı ve yedinci ses yarım ses tizleşir.

4. Sol

IV. Ünite:

1. Gürlük terimleri kadans, ritim ögeleri, majör ve minör ses dizileri bu dönemde çıkmıştır.

2. Nocturne op. 9 **Romantik Dönem**

Bolero **Çağdaş Dönem**

Toccatà and Fugue **Barok Dönem**

The Four Seasons **Barok Dönem**

Ein Kleine Nacht **Klasik Dönem**

<u>Besteciler</u>	<u>Eserler</u>
Bach	Sihirli Flüt Operası
Mozart	Polonaises
Chopin	Melisande
Debussy	Toccatà and Fugue

4. Romantik Dönem

- Romantik dönemde biçimsel yapı, tonal desen, armonik doku, akor yapıları, gürlük, hız ve ifade sözcükleri kullanımına yönelik bir teknik havuz oluşturulmuştur.
- Toplumda yaşanan olaylar ve savaşlar müzikte kendisini fazlasıyla hissettirmiştir.
- Rallando nüans, rittardando, a tempo gibi müzik terimleri ortaya çıkmıştır.
- Besteler halk için yapılmaya başlanmıştır.
- Enstrüman şekilleri değişmeye ve eserler büyük salonlarda çalınmaya başlamıştır.
- Senfonik orkestralar kurulmuş ve müzik kültürel hayata girmiştir.

Çağdaş Dönem

- Çağdaş Dönem müziğinde çalgılar ezgi, armoni, ritm gibi temel unsurlar bakımından önceki dönemlerle karşılaştırıldığında en doğal sesleriyle verilmiştir.
- Bu dönemde müziğin tüm sınırları zorlanmış, geleneksel kurallar yıkılmaya başlamış ve tüm kültürlerden esinlenerek yeni bir müzik türü üretilmeye çalışılmıştır.
- Doğadaki tüm sesler, müzik için kullanılabilir bir materyal olduğu için ilham kaynağı olarak görülmüştür.
- Bu dönem özgürlük fikrinin yoğun olarak yaşandığı bir dönem olmuş ve flüt eserleri artmıştır.
- Bu dönemde yeni bir müzik türü olan caz müziği ortaya çıkmaya başlamıştır.

TERİMLER SÖZLÜĞÜ

A

akor

Üç veya daha çok sesin bir arada tınlaması.

allegro

Canlı, neşeli ve hızlı bir biçimde.

allegretto

Allegrodan biraz daha ağır bir biçimde.

andantino

Andanteden daha canlı, daha hızlı bir biçimde.

a tempo

İcra edilen bir eserde tempo değişmesinden sonra yeniden önceki tempoya dönüş.

arpej

Bir akor oluşturan seslerin birbiri arkasından çalınması.

armoni

Farklı notaların aynı anda kullanılmasıyla ortaya çıkan ses uyumu.

artikülasyon

İfadelendirme.

andante cantabile

Duygulu bir şekilde şarkı söyler gibi.

allegro deciso

Canlı, çabuk ancak kararlı.

B

bakiye

Türk müziğinde 4 komalık aralık (en küçük ikili aralık).

büyük Mücennep

Türk müziğinde 8 komalık aralık.

C

con moto

Hareketli.

crescendo

Sesi gittikçe kuvvetlendirerek.

con dolcezza

Tatlı bir deyiş ile.

D

detache

Kesik çalış, ayrı ayrı dil vurarak.

decrescendo

Sesi gittikçe söndürerek.

duet, Duo

İki ses için müzik.

dolce

Tatlı bir deyişle.

Ç

çembalo

Klavyeli ve telli bir çalgı.(Alman ekolünde çembalo, Fransız ekolünde klavsen).

E

embouchure

Nefesli sazın ağıza yerleştirilme tarzı.

entonasyon

Doğru tonlama, sesin akora göre uyumu ve temizliği.

G

gam

Sekiz sesin belirli bir kalıba göre art arda gelmesiyle oluşan dizi.

gloria

Messe'nin ikinci bölümü. "Yüceltmek".

grazioso: grupetto	Nazik, zarif, ince duygulu alış, söyleyiş. Esas notanın bir st ya da alt notası, çabucak çalınan üç veya dört notalık ezgisel süsleme.
H homofoni	çok sesli, seslerin melodik olarak birbirinden bağımsız olduğu, fakat ritmik açıdan olmadığı müzik ve besteleme stili.
I impromptu	19. yy.da gelişmiş, şarkı biçiminde yazılmış tek bölümlü parçalar.
K kantat	Kahramanlık ve din konularında yazılıp bestelenen şiir veya bu şiirin orkestra eşliğindeki tek veya çok sesli bestesi.
konçerto	Orkestrayla belirli bir müzik aletiyle alınmak üzere bestelenmiş, çoğu zaman üç kısımdan meydana gelen beste.
klavsen koral	Klavyeli ve telli bir algı. Bir tür dinsel müziği belirtmede kullanılan, Fransızca (Choral) kökenli bir müzik terimidir.
kk mücennep kontrpuan	Türk müziğinde beş koma değerindeki aralık. Bir melodinin, kısa bir süre sonra, başka bir ses üzerinden ya daha alçak ya da daha yüksek tonla tekrarlanması.
L largo lento longa	çok ağır, tutumlu bir hız derecesinde. Ağır bir biçimde. Türk müziğinde yrk özellik taşıyan oyun havası.
M maestoso msemmem	Bir parça görkemli bir biçimde ve ağır tempoyla alınarak. Türk müziğinde sekiz zamanlı bir usul.
N nüans nim sofyan	Seslerin hafif, güçlü, yumuşak ve şiddetli olması gibi tını farklılıklarını belirleyen müzikal anlatım. Türk müziğinde iki zamanlı bir usul (dm-tek).

O

oktav
opera

Sekiz sestem oluşan aralık.
Sözlerinin bütünü veya çoğu şarkılı olarak söylenen müzikli tiyatro eseri.

oratoryo

Solo sesler, koro ve orkestra için yazılmış, oyun ögesi bulunmayan, bir kişi ya da olay için yazılmış kutsal nitelikte müzik eseri.

P

perde

Bir müzik parçasını oluşturan seslerden her birinin kalınlık veya incelik derecesi.

peşrev

Klasik Türk müziğinde faslın giriş taksiminden sonra şarkıdan önce çalınan parça.

R

rokoko

18. yy.da Fransa'da ortaya çıkan süslemeci sanat akımı.

rallentando (rall.)

Tempo'nun aşamalı bir şekilde yavaşlatılması.

ritardando (ritard., rit.)

Altına geldiği notanın değerinden az daha uzun çalınması.

rondo

Tek motifin defalarca tekrarından meydana gelen beste.

recorder

Blok flüt.

S

senfoni

Orkestra için yazılan, genellikle dört bölümden meydana gelen en büyük saz müziği eseri.

senfonik şiir

Tasvirici bir konuda bir orkestra eseri.

sonat

Bir müzik aleti için bestelenmiş, üç veya dört bölümden meydana gelen beste.

simile

Benzer şekilde sürdürmek.

sempre moderato

Daima orta hızda.

sofyan

Türk müziğinde dört zamanlı bir usul (Dü-üm, te-ke).

semai

Türk müziğinde üç zamanlı bir usul (Düm, tek, tek).

saz semaisi

Fasılların sonunda çalınan saz eserine verilen ad.

sirto

Türk müziğinde genellikle neşeli ve hareketli nağmeler içeren bir tür oyun havası.

T

tampere ses sistemi

Batı müziği ses sisteminde bir oktavın on iki eşit aralığa bölünmesi.

tempo

Müzikte bir parçanın yorumlanma hızı.

tokata (Toccatà)

Org, klavye gibi çalgılar için bestelenmiş tek bölümlü bir parça.

tonalite Belirli bir tonda yazılmış müzik parçasının niteliği.
traditional: Geleneksel.

V

vals: Üç tempolu, dönüşlü figürlerle oynanan Alman asıllı bir dans ve bu dans için yazılmış parça.

KAYNAKÇA

ARI, Mustafa, **Yan Flüt Metodu**, Yurt Renkleri Yayınları, Ankara, 2013.

ATAK YAYLA, Ayşegül, **Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Flüt Eğitiminde Öğrencilerin Psiko-Motor Alan Hedef ve Davranışlara Ulaşma Düzeyleri**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli, 2000.

Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları, Ankara, 1997.

BÜKE, Aydın, İpek Mine ALTINEL, **Müziği Yaratanlar-Barok Dönem**, Dünya Kitapları, İstanbul, 2006.

CEYHAN, Şafak, **Konservatuvar Ortaokul Devresine Yeni Başlayan Flüt Öğrencileri İçin Etkili Öğrenme ve Çalışma Yöntemleri**, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalı, Ankara, 2014.

DİK, Ceren, **Barok Dönemde Flüt Müziği**, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2006.

Flüt Ders Kitabı, Sekwang Müzik Yayınları, Kore, 1996.

GAUBERT, Philippe, **Célèbre Méthode Complète de Flûte**, Devienne, Fransa.

GARİBOLDİ, Giuseppe, **Die Ersten Übungen For Flöte**, Frankfurt.

HARRİS, Paul & ADAMS, Sally **76 Graded Studies For Flute Book One**.

HERFURT, C. Paul, and Stuart M. Hugh, **ATune a Day For Flûte**, Music Company, Boston.

İLYASOĞLU, Evin, **Zaman İçinde Müzik**, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2003.

KABAN, Teresa i BLAZEJ, **Henryk Miniatury Impresariat Inter Art Polonya**, 1998.

- KÖHLER, Hans, **E Cale de la Velocite**, Gerard Billaudat Yayınları, Paris.
- KÖRÜKÇÜ, Çetin, **Türk Sanat Müziği**, Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş. İstanbul, 1998.
- KÜTAHYALI, Önder, **Çağdaş Müzik Tarihi**, Yayınlayan N. İ. Leblebicioğlu, Ankara, 1981.
- MANAF, Akif, **Yoga Paranayama Nefes ve Enerji Kontrolü**, Yoga Akademi Yayınları, İstanbul, 2013.
- MOYSE, Marcel, **De La Sonorite**, Alphonse Leduc, Paris.
- ÖNDER, Cüceoğlu, Gülten, **Flüt Eğitiminde Nefes Teknikleri**, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2013.
- PRILL, Emil, Op.7, **Schule Für Die Böhm Flöte Methode for the Boehm Flöte**, Frankfurt.
- SACHS, Curt, **Dünya Musikisi Tarihi**, İstanbul, 1965.
- SAY, Ahmet, **Müzik Tarihi**, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara, 1995.
- SAY, Ahmet, **Müzik Tarihi**, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara, 2006.
- SMET, Robin De, **Teacher and I Play Flute Duets** FENTONE MUSIC LTD. England, 1982.
- STEPANOW, H. W, **Tonleitern Akkorde und Arpeggien für Flöte**, MUSIKVERLAG WILHELM ZIMMERMANN FRANKFURT AM MAIN, Sole Agents for Uta : C.F. Peters Corporation, New York.
- Şenol, A. ve Demirbatır, E., **Cumhuriyet'ten Günümüze Türkiye'de Flüt Eserlerinin Gelişimi**, Journal of Education and Future, 1, 173-185, 2012.
- TATU, Gülşen, **Flüt Metodu**, Pan Yayıncılık, 2006.
- Yazım Kılavuzu**, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2014.
- ÜSTÜN, Emre, **Flüt Eğitiminde Temel Beceriler ve Dil Teknikleri**, Nevşehir Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik ve Sahne Sanatları Bölümü, İdil Dergisi, 2007.

ÜSTÜN, Emre, **Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Uygulanmakta Olan Bireysel Çalgı Flüt Eğitiminde Karşılaşılan Teknik Problemlerin İncelenmesi**, Yüksek Lisans Tezi, Konya, 2010.

VESTER, Frans, **125 Easy Classical Studies for Flute**, Universal Edition, Londra.

VÍLMOS, Bantái, Kováks GÁBAR, **Skalaiskola**, Edition Musica, Budapeşte.

WASTALL, Peter, **Learn as You Play Flute Boosey & Hawkes Müzik Yayınları**, İngiltere, 1989.

WEİNZİERL, Elisabeth, Edmund WACHTER, Peter Lukas GRAF, , **Lern Querflöte Spielen Ricordi Yayınları**, 1987.

WYE, Trevor, **Practice Book For The Flute Volume 1**, İtalya.

GENEL AĞ ADRESLERİ

<http://dergipark.ulakbim.gov.tr/rastmd/article/viewFile/5000120489/5000111168>

(ET:11.10.2016)

<http://www.acarindex.com/dosyalar/makale/acarindex-1423935366.pdf>

(ET:11.10.2016)

<http://www.boyutpedia.com/736/6803/franz-schubert-diger-onemli-eserleri>

(ET:23.11.2016)

<http://www.dersimiz.com/terimler-sozlugu/Artikulasyon-Nedir-26371.html#>

WHS097aLTMV

(ET:23.11.2016)

<http://www.dersimiz.com/terimler-sozlugu/Sonorite-Nedir-2604.html#>

WHS0mbaLTMV

(ET:01.12.2016)

<http://www.erhanbirol.com/othersites/TemelMuzikEgitimi/sozluk.htm>

(ET:03.12.2016)

<http://www.kazimcapaci.com/klasikmuzikpdf/romantik.pdf>

(ET:04.12.2016)

<http://www.muzikdunyasi.net/?s=non+legato>

(ET:15.12.2016)

<https://www.radyoklasikmuzik.com/romantik-donem.html>

(ET:20.12.2016)

<http://www.yanflut.org/yan-flut-parmak-pozisyonlari>

(ET:04.01.2017)

<http://yanflutist.blogspot.com/p/flutun-ufleme-teknigi.html>

(ET:08.01.2017)

<http://yazarlikyazilimi.meb.gov.tr/Materyal/bilecik/beethoven/html/dozellik.htm>

(ET:22.01.2017)

GÖRSEL KAYNAKÇA

1.ÜNİTE

- Görsel 1.1. Kemikten yapılmış üflemeli çalgı.
- Görsel 1.2. Bambu ağacından yapılmış üflemeli çalgı.
- Görsel 1.3. Sem.
- Görsel 1.4. Ney.
- Görsel 1.5. Pungi.
- Görsel 1.6. P'ai-siao. Dreamstime ID:34773453/2017
- Görsel 1.7. Aulos.
- Görsel 1.8. Geçmişten günümüze flüt örnekleri.
- Görsel 1.9. İlk Çağ'dan bu güne farklı malzemelerden yapılmış flütler.
<http://howlinwind.com/histroy>
- Görsel 1.10. Ağızlık.
- Görsel 1.11. Gövde.
- Görsel 1.12. Kuyruk (kalak).
- Görsel 1.13. Si kalaklı soprano flüt.
- Görsel 1.14. Do kalaklı soprano flüt.
- Görsel 1.15. Pikolo. Dreamstime ID:5905175
- Görsel 1.16. Alto flüt. Dreamstime ID:74307468
- Görsel 1.17. Bas flüt. Dreamstime ID:10063437
- Görsel 1.18. Flüt gövde bölümünün yağlanması.
- Görsel 1.19. Flüt ağızlık bölümünün yağlanması.
- Görsel 1.20. Ağızlık ve gövde bölümünün takılması.
- Görsel 1.21. Gövde ve kuyruk (kalak) bölümünün takılması.
- Görsel 1.22.a. Flütün bakım araç gereçleri.
- Görsel 1.22.b. Temizleme bezinin temizleme çubuğuna geçirilmesi.
- Görsel 1.22.c. Temizleme bezinin temizleme çubuğuna sarılması.
- Görsel 1.23.a. Ağızlık bölümünün temizlenmesi.
- Görsel 1.23.b. Gövde bölümünün temizlenmesi.
- Görsel 1.23.c. Kuyruk (kalak) bölümünün temizlenmesi.
- Görsel 1.24.a. Ağızlık bölümünün parlatılması.
- Görsel 1.24.b. Gövde bölümünün parlatılması.
- Görsel 1.24.c. Kuyruk (kalak) bölümünün parlatılması.
- Görsel 1.25. Güderilerin yağsız ince kâğıt yardımıyla neminin alınması.
- Görsel 1.26. Flüt muhafaza kutusu Dreamstime ID:16786103/2017

2.ÜNİTE

- Görsel 2.1.a. Omuz normal.
Görsel 2.1.b. Omuz yukarı.
Görsel 2.2.a. Ellerin göğüs hizasında tutulması.
Görsel 2.2.b. Ellerin göğüs hizasında tutulması yandan görünüm.
Görsel 2.3.a. Nefesin akciğerlere alınması.
Görsel 2.3.b. Akciğerlerdeki havanın geriverilmesi.
- Görsel 2.4. Nefes alıp verirken diyafram kasının görünümü.
Dreamstime ID:50985815/2017
- Görsel 2.5. Diyafram nefesinde kasın aldığı konum.
Dreamstime ID:22693768/2017
- Görsel 2.6. Elle diyafram kontrolü.
Görsel 2.7. Diyafram nefesi aldıktan sonra fiziksel görünüm.
Görsel 2.8. Mum üfleme egzersizi.
Görsel 2.9. Esneme egzersizi.
Görsel 2.10. Korku egzersizi.
Görsel 2.11.a. Sandalye egzersizinde oturma pozisyonu.
Görsel 2.11.b. Sandalye egzersizinde eğilme pozisyonu.
Görsel 2.12.a. Sandalye egzersizinde eğilerek nefes alma pozisyonu.
Görsel 2.12.b. Sandalye egzersizinde oturarak nefes verme pozisyonu.
Görsel 2.13.a. Temel duruş pozisyonu.
Görsel 2.13.b. Eğilme pozisyonu.
Görsel 2.14. Ayakta kâğıt üfleme pozisyonu.
Görsel 2.15. Ağızlığın konumlandırılması.
Görsel 2.16. Flüte gönderilen havanın kesiti.
Görsel 2.17.a. Normal pozisyon.
Görsel 2.17.b. Esneme pozisyonu.
Görsel 2.18. Temel üfleme pozisyonu.
Görsel 2.19. Ağızlığın avuçiçi ile kapatılarak yapılan ses egzersiz çalışması.
Görsel 2.20.a. Temel duruş ön.
Görsel 2.20.b. Temel duruş arka.
Görsel 2.21.a. Temel duruş tutuş ön.
Görsel 2.21.b. Temel duruş tutuş arka.
Görsel 2.22.a. Sağ el konumu ön.
Görsel 2.22.b. Sağ el konumu arka.
Görsel 2.23.a. Sol el konumu ön.
Görsel 2.23.b. Sol el konumu arka.
Görsel 2.24.a. Sağ ve sol el konumu ön.
Görsel 2.24.b. Sağ ve sol el konumu arka.
Görsel 2.25. Flüt sağ ve sol el parmak konumlandırma şeması.
Görsel 2.26. Flüt ses genişliği şeması.
Görsel 2.27. Flütte ikinci oktav ses tablosu.
Görsel 2.28. Flütte birinci oktav ses tablosu.

- Görsel 2.29. Flütte üçüncü oktav ses tablosu.
Görsel 2.30. Akort cihazı (tuner).
Görsel 2.31. Notaların flüt üzerindeki parmak konumu.
Görsel 2.32. Akort cihazı (tuner). Dreamstim ID:70217/2017

3.ÜNİTE

- Görsel 3.1. Tampere sistemin piyano üstünde görünümü.
Görsel 3.2. Türk müziği ses sistemi şeması.

4.ÜNİTE

- Görsel 4.1. Barok Dönem'i yansıtan konser görüntüsü.
http://2.bp.blogspot.com/-i1J5Tn_bv-8/UKu6jenvm8I/AAAAAAAACUc/ZnFvmlXQ2o0/s1600/Adolph_Menzel.jpg
- Görsel 4.2. Johann Sebastian Bach.
<http://karnavalsanat.com/wp-content/uploads/2015/11/Bach.jpg>
- Görsel 4.3. Antonio Vivaldi.
<http://www.bach-cantatas.com/Pic-Lib-BIG/Vivaldi-Antonio-01.jpg>
- Görsel 4.4. Frederich Frietrich George Handel.
<https://handelhendrix.org/wp-content/uploads/2015/10/hh-2.jpg>
- Görsel 4.5. Klasik Dönem'i yansıtan konser görüntüsü.
<http://piyano.site/wp-content/uploads/2016/10/Piyano-M%C3%BCzik-D%C3%BCnyas%C4%B1-tablo-%C3%BCnl%C3%BC-me%C5%9Fhur-eski-tarihi-Klasik-D%C3%B6nem-Konser-senfonik-%C3%9Cnl%C3%BC-list-famous-classical-piano-piyanist-tarihi-eski-Classic-Musics-Konzert.jpg>
- Görsel 4.6. Joseph Haydn.
<http://www.thefamouspeople.com/profiles/images/joseph-haydn-2.jpg>
- Görsel 4.7. Wolfrang Amadeus Mozart.
<http://laprensasa.com/wp-content/uploads/2016/07/MOZART.jpg>
- Görsel 4.8. Ludwig van Beethoven.
http://www.thegreatcourses.com/media/catalog/product/cache/1/image/800x600/0f396e8a55728e79b48334e699243c07/7/3/730---base_image_5.1424273808.jpg
- Görsel 4.9. Romantik Dönem'i yansıtan konser görüntüsü.
https://1.bp.blogspot.com/-QpvmkkMVNQI/V8RXAGag7KI/AAAAAAAABBY/TrqqmJUnG6oYYoPNmClcmLkt5_GRQYwKQC LcB/s1600/romantic-period.jpg
- Görsel 4.10. Frederic Chopin.
<http://www.polonyadan.com/wp-content/uploads/2016/03/chopin3.jpg>
- Görsel 4.11. Franz Schubert.
<https://static1.squarespace.com/static/514c46efe4b04c1b02b400ec/t/51d40480e4b03b50e231a3fd/1372849283890/franz-schubert.jpg>

- Görsel 4.12. Franz Liszt
<http://bilgiliyem.com/wp-content/uploads/2016/11/v-2.jpg>
- Görsel 4.13. Pyotr Ilyich Tchaikovsky
<https://feedingnovel.files.wordpress.com/2015/07/pyotr-ilyich-tchaikovsky.jpg>
- Görsel 4.14. Çağdaş Dönem'i yansıtan konser görüntüsü.
[http://www.bach-cantatas.com/Pic-Bio-T-BIG/TSO-03\[Sep2009\].jpg](http://www.bach-cantatas.com/Pic-Bio-T-BIG/TSO-03[Sep2009].jpg)
- Görsel 4.15. Claude Achille Debussy.
<http://f.tqn.com/y/classicalmusic/1/L/K/1/debussy.jpg>
- Görsel 4.16. Maurice Ravel
<http://assets1.classicfm.com/2012/20/maurice-ravel-1337007600-view-0.jpg>
- Görsel 4.17. Bela Bartok.
<http://fze.hu/documents/10608/0/Bartok+Bela.jpg/4fa42938-d360-4c39-b576-9fd21a4dbe3e?t=1380284417104>
- Görsel 4.18. Franz Schubert.
<https://static1.squarespace.com/static/514c46efe4b04c1b02b400ec/t/51d40480e4b03b50e231a3fd/1372849283890/franz-schubert.jpg>

5.ÜNİTE

- Görsel 5.1. Mekanik metronom. Dreamstime ID:1728349/2017
- Görsel 5.2. Dijital Metronom. Dreamstime ID:10458432/2017
- Görsel 5.3. Nota sehpası.